

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

66'ncı Birleşim 13 Mart 2025 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi 'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	157
II.- GELEN KÂĞITLAR	161
III.- YOKLAMALAR	203, 204
IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	162
<i>A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI</i>	<i>162:166</i>
1.- Rize Milletvekili Harun Mertoğlu'nun, 2 Mart Rize'nin, 9 Mart Çayeli'nin, 10 Mart Ardeşen ile Pazar'ın, 11 Mart Fındıklı'nın düşman işgalinden kurtuluşlarının 107'nci yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması	162:163
2.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Çalışan ve Emekliler İçin İYİ Parti Refah Paketi'ne ilişkin gündem dışı konuşması	163:165
3.- Ankara Milletvekili Aylin Yaman'ın, 14 Mart Tıp Bayramı'na ve sağlık sisteminde yaşanan sorunlara ilişkin gündem dışı konuşması	165:166

V.- AÇIKLAMALAR

1.- Siirt Milletvekili Mervan Gül'ün, Siirt'teki 1'inci Etap Kentsel Dönüşüm Projesi'ne ilişkin açıklaması	166:167
2.- İstanbul Milletvekili Adem Yıldırım'ın, İBB Başkanı Ekrem İmamoğlu'na ilişkin açıklaması	167
3.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, Defne ilçesine bağlı Çekmece Mahallesi'ndeki Uğur Mumcu Caddesi'ne ilişkin açıklaması	167
4.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, yüksek faize ilişkin açıklaması	168
5.- Erzurum Milletvekili Abdurrahim Fırat'ın, sokak hayvanlarına ilişkin açıklaması	168
6.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, bugün Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülen kanun teklifine ilişkin açıklaması	168
7.- Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyigit'in, Van'ın Bahcesaray ilçesindeki ulaşım sorununa ilişkin açıklaması	169
8.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, Amasya'nın öz köylerine ilişkin açıklaması	169
9.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, Hatay'da depremde hasar gören araçlara ilişkin açıklaması	169
10.- Burdur Milletvekili İzzet Akbulut'un, Burdur'daki çiftçilerin sorunlarına ilişkin açıklaması	170
11.- Mersin Milletvekili Faruk Dinç'in, İklim Kanunu Teklifi'ne ilişkin açıklaması	170
12.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Ordu Alevi Kültür Derneği Cemevi'ne ulaşım sorununa ilişkin açıklaması	170
13.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, "Maarif Modeli" adı altında yapılan çalışmaya ilişkin açıklaması	170:171
14.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, Bitlis'in Adilcevaz ilçesindeki Dinamit, Mühimmat ve Patlayıcı Madde Üretim Tesisi inşaatına ilişkin açıklaması	171
15.- İstanbul Milletvekili Çiçek Otlu'nun, Tuzla'daki bir tersanede çalışan işçilere ilişkin açıklaması	171
16.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın'da "ÇED Gerekli Değildir" raporu verilen projelere ilişkin açıklaması	171
17.- Van Milletvekili Gülderen Varlı'nın, yaşamını yitiren Sakine Arat'a ilişkin açıklaması	172
18.- Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan'ın, emeklilerin bayram ikramiyesine yapılacak artışa ilişkin açıklaması	172
19.- Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar'ın, 2008 yılında güncelleme katsayısı ve aylık bağlama oranlarında yapılan değişikliğe ilişkin açıklaması	172
20.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşıla'nın, İklim Kanunu Teklifi'ne ilişkin açıklaması	173
21.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, emeklilerin bayram ikramiyesine yapılacak artışa ilişkin açıklaması	173
22.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 14 Mart Tıp Bayramı'na ilişkin açıklaması	173

23.- İstanbul Milletvekili Özgül Saki'nin, Göçmen Mülteci Dayanışma Ağı'nın 15 Martta düzenleyeceği etkinliğe ilişkin açıklaması	174
24.- Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen'in, Dünya Okul Yemekleri Günü'ne ilişkin açıklaması	174
25.- İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal'ın, Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Özgür Özel'in açıklamasına ilişkin açıklaması	174:175
26.- Kocaeli Milletvekili Mühip Kanko'nun, 14 Mart Tıp Bayramı'na ilişkin açıklaması	175
27.- Kocaeli Milletvekili Veysel Tipioğlu'nun, Kocaeli Milletvekili Harun Özgür Yıldızlı'nın 65'inci Birleşimde 190 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin geçici 1'inci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	175
28.- Trabzon Milletvekili Yavuz Aydın'ın, Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı'ya seslenmek istediğine ilişkin açıklaması	175:176
29.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin ilçelerindeki sorunlara ilişkin açıklaması	176
30.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, kadın cinayetlerine ve kadınların iş gücüne katılım oranına ilişkin açıklaması	176
31.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, 14 Mart Tıp Bayramı'na, zehirli gıda ürünlerine ve gıda sahtekârlıklarına, sözleşmeli fahri Kur'an kursu öğretmenlerine ilişkin açıklaması	176:179
32.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, 14 Mart Tıp Bayramı'na, 13 Mart 2016'da Ankara Kızılay'da bir otobüs durağına gerçekleştirilen saldırının yıl dönümüne, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın bugünkü açıklamasına, çocuk ölümlerine ve gıda enflasyonunun sebeplerine ilişkin açıklaması	179:181
33.- Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'ın, 14 Mart Tıp Bayramı'na, "taburcu" kelimesine ve İklim Kanunu Teklifi'ne ilişkin açıklaması	182:184
34.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, hayatını kaybeden Sakine Arat'a, Gazze'deki ateşkes anlaşmasının uzatılması gündemine, PKK'nın dile getirdiği ateşkese, cezaevlerinde oruç tutanlara, bugün Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülen torba yasaya, Merkez Bankası Başkanının açıklamasına, İklim Kanunu Teklifi'ne ilişkin açıklaması	184:186
35.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, önceki dönem Meclis Başkan Vekili Haydar Akar'ın babasının vefatına, 14 Mart Tıp Bayramı'na, 6. İdare Mahkemesinde görülen TÜİK'le ilgili davaya, çiftçilerin mazot ve gübre desteği beklentisine, Devlet Bahçeli'nin başlattığı "kurucu önder" tartışmasına, medya üzerinde ağır baskılar olduğuna, İstanbul Milletvekili Adem Yıldırım'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	186:188
36.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Ankara Milletvekili Murat Emir'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	189
37.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	189:190

38.- Manisa Milletvekili Bahadır Nahit Yenişehirlioğlu'nun, Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkan Vekili Murat Emir'e, 14 Mart Tıp Bayramı'na, ROKETSAN ATMACA güdümlü mermisine ve Türkiye'nin Avrupa Birliği tam üyeliğine ilişkin açıklaması	190:191
39.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, iki gün önce Adana Şehir Hastanesi Onkoloji Bölümünde çekilen fotoğraflara ilişkin açıklaması	191
40.- Ankara Milletvekili Okan Konuralp'ın, Gazete Duvar'ın yayın durdurma kararına ilişkin açıklaması	191
41.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, önceki dönem Meclis Başkan Vekili Haydar Akar'ın babası Celal Akar'ın vefatına ilişkin açıklaması	192
42.- Ağrı Milletvekili Sırrı Sakik'in, devam eden barış görüşmelerine ilişkin açıklaması	192

VI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI **186**

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Gülizar Biçer Karaca'nın, önceki dönem Meclis Başkan Vekili Haydar Akar'ın babasının vefatına ilişkin konuşması	186
---	-----

VII.- ÖNERİLER **192**

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ **192:203**

1.- YENİ YOL Grubunun, Grup Başkanı İstanbul Milletvekili Bülent Kaya tarafından, et ve özellikle süt üreticilerinin sorunlarının nedenlerini araştırmak, çözüm önerileri geliştirmek ve sektördeki yapısal eksiklikleri gidermek amacıyla 13/3/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 13 Mart 2025 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi	192:197
2.- İYİ Parti Grubunun, Aydın Milletvekili Ömer Karakaş ve 19 milletvekili tarafından, ticari araçlara takılması zorunlu hâle getirilen yeni nesil Ulusal Taşıt Tanıma Sistemi cihazlarına geçişte yaşanacak sorunlar ve üretim yerinden kaynaklı oluşabilecek ulusal güvenlik sorunlarının tespit edilerek alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 20/1/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 13 Mart 2025 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi	198:203

VIII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI **205**

1.- Karabük Milletvekili Cevdet Akay'ın, TBMM Başkanlığına sunulan kanun teklifleri ile siyasi parti grup önerilerine ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın cevabı (7/24873)	205:207
2.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, milletvekillerinin basın toplantılarına ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın cevabı (7/25042)	208:209

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 14.00'te açılarak altı oturum yaptı.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Gülizar Biçer Karaca, İstiklal Marşı'nın kabulünün 104'üncü yıl dönümüne ilişkin bir konuşma yaptı.

Erzurum Milletvekili Kamil Aydın, 12 Mart Erzurum'un düşman işgalinden kurtuluşunun 107'nci yıl dönümüne,

Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş, 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'ne,

Van Milletvekili Gülderen Varlı, Van'ın yerel sorunlarına,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Samsun Milletvekili Murat Çan, kırmızı et fiyatlarına ve besicilere,

Şanlıurfa Milletvekili Cevahir Asuman Yazmacı,

Konya Milletvekili Mustafa Hakan Özer,

Rize Milletvekili Harun Mertoğlu,

Kütahya Milletvekili Mehmet Demir,

Aydın Milletvekili Seda Sarıbaş,

Kütahya Milletvekili Adil Biçer,

Tokat Milletvekili Cüneyt Aldemir,

Tekirdağ Milletvekili Mestan Özcan,

Bayburt Milletvekili Orhan Ateş,

İstanbul Milletvekili Şengül Karslı,

Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşılla,

Adıyaman Milletvekili Mustafa Alkayış;

İstiklal Marşı'nın Türkiye Büyük Millet Meclisinde kabulünün 104'üncü yıl dönümüne,

Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu,

İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal,

Düzce Milletvekili Talih Özcan,

Adana Milletvekili Ayhan Barut;

Emekliye verilecek bayram ikramiyesine,

Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez, Ekrem İmamoğlu'nun 15 Martta Trabzon'da yapacağı toplantıya,

Diyarbakır Milletvekili Mehmet Sait Yaz, Mehmet Akif Ersoy'un "Bu Uğursuz Gecenin" şiirine,

Adana Milletvekili Bilal Bilici, Adana Seyhan Baraj Gölü havzası içinde yer alan yapılara,

Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı, elektrik faturalarına,

Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara, veteriner hekimlerin taleplerine,

Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyigit, 12 Mart Kamışlı katliamının 21'inci yıl dönümüne,

Siirt Milletvekili Sabahat Erdoğan Sarıtaş, Siirt'in ulaşım sorununa,

Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül,

Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer;

Süt üreticisinin sorunlarına,

İstanbul Milletvekili Yahya Çelik,

Erzurum Milletvekili Abdurrahim Fırat;

12 Mart Erzurum'un düşman işgalden kurtuluşunun 107'nci yıl dönümüne ve İstiklal Marşı'nın kabulünün seneidevriyesine,

Van Milletvekili Gülderen Varlı, Van kayyımına,

İstanbul Milletvekili Burak Akburak, Ankara'nın trafik sorununa,

Tekirdağ Milletvekili Nurtan Yontar, SGK tarafından ödeme kapsamı dışında bırakılan ilaçlara,

Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ, 12 Mart 1971 muhtırasına, İstiklal Marşı'nın kabulünün 104'üncü yıl dönümüne, Mehmet Akif Ersoy'a ve Ahmet Kaya'ya,

Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez, İstiklal Marşı'nın kabulünün 104'üncü yıl dönümüne, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın emeklilerin bayram ikramiyesiyle ilgili bugün sorulan soruya verdiği cevaba, Genel Başkan Yardımcısı Erhan Usta'nın yasa teklifine, Avrupa Birliğinin sığınmacı çocukların eğitimi için Türkiye'ye gönderdiği paraya, okulların önündeki metamfetamin satışına, Kilis'teki taşımacıların şikâyetine ve Türkiye Cumhuriyeti devletinin Suriye'nin kuzeyinde yaptığı binalara,

Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç, İstiklal Marşı'nın kabulünün 104'üncü yıl dönümüne ve Yusuf Akçura ile Galip Erdem'in vefatlarının yıl dönümlerine,

Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit, 10 Martta SDG lideri Mazlum Abdi ile Suriye Geçici Yönetimi Cumhurbaşkanı Colani arasında imzalanan mutabakata, 12 Mart Gazi olaylarının ve Kamışlı katliamının yıl dönümlerine, iktidar tarafından ilan edilen "Aile Yılı"na,

Ankara Milletvekili Murat Emir, 12 Mart askerî muhtırasının ve Gazi olaylarının yıl dönümlerine, İzmir'deki bir geri dönüşüm şirketinin atıklarına, siyasi iktidar sahiplerinin Cumhuriyet Halk Partisine bakışına, Cumhurbaşkanının ilan ettiği "Emekliler Yılı" ile "Aile Yılı"na ve Türkiye'nin gündemine,

Manisa Milletvekili Bahadır Nahit Yenişehirlioğlu, İstiklal Marşı'nın Gazi Mecliste kabulünün 104'üncü yılına ve 12 Mart muhtırasına,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

YENİ YOL Grubunun, 12/3/2025 tarihinde Grup Başkan Vekili Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ tarafından, Türkiye'de nüfus artış hızının düşmesinin nedenlerini, bu durumun sosyal ve ekonomik etkilerini, nüfusun yaşlanmasının yol açabileceği sorunları ve bu sorunların çözümüne yönelik politikaları tespit edebilmek amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

İYİ Parti Grubunun, 12/3/2025 tarihinde Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu ve 20 milletvekili tarafından, belediye kaynaklarının siyasi propaganda yapmak için kullanılıp kullanılmadığının araştırılması ve bu konuda gerekli yasal düzenlemelerin yapılarak kamu yararının korunması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

DEM PARTİ Grubunun, 12/3/2025 tarihinde Grup Başkan Vekili Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Grup Başkan Vekili Muş Milletvekili Sezai Temelli tarafından, emeklilerin yaşadığı sorunların araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

CHP Grubunun, 12/3/2025 tarihinde İstanbul Milletvekili Suat Özçağdaş ve arkadaşları tarafından, okul içi ve okul çevresi güvenliğinin sağlanması, öğrenci ve öğretmenlerin güvenli ortamlarda eğitim öğretim faaliyetleri yapmaları amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

Görüşmelerinin Genel Kurulun 12 Mart 2025 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerileri yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Ağrı Milletvekili Sırrı Sakık, barışa ve Nevroz'a,

Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez, Bursa Milletvekili Ayhan Salman'ın İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Bahadır Nahit Yenişehirlioğlu, Ankara Milletvekili Murat Emir'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadeleri ile Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Trabzon Milletvekili Yavuz Aydın, terörist örgütlerin yeni Suriye'deki HTŞ iktidarıyla el sıkışmasına,

Antalya Milletvekili Şerafettin Kılıç, önceki gün Antalya'da yaşanan hadiseye ve yoksulluğa,

Sakarya Milletvekili Ali İnci, 12 Mart 1971 muhtırasının yıl dönümüne,

Adana Milletvekili Orhan Sümer, Schengen vizesine,

Hatay Milletvekili Servet Mullaoğlu, Hatay'ın Yayladağı ilçesine bağlı Kışlak Mahallesi'nin sorunlarına,

Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen, Gaziantep'in Erikçe Kent Ormanı'na,

İstanbul Milletvekili Adem Yıldırım, İstiklal Marşı'nın kabul edilişinin 104'üncü yılına,

Karabük Milletvekili Cevdet Akay, çiftçinin ve esnafın kamu bankalarından kredi taleplerine,

Bursa Milletvekili Hasan Öztürk, İnegölspor'a,

Antalya Milletvekili Aykut Kaya, Antalya'nın Gazipaşa ilçesinde yaşanan elektrik kesintilerine,

İzmir Milletvekili İbrahim Akın, İzmir'in Gaziemir ilçesindeki nükleer atıklara,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Bursa Milletvekili Mustafa Varank, Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu, Bursa Milletvekili Mustafa Varank'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Ankara Milletvekili Murat Emir, Bursa Milletvekili Ayhan Salman'ın İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında CHP Genel Başkanına,

Sataşması nedeniyle birer konuşma yaptılar.

Gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının:

1'inci sırasında yer alan ve İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya ve Antalya Milletvekili Atay Uslu ile 131 Milletvekilinin Siber Güvenlik Kanunu Teklifi (2/2860) ve Milli Savunma Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 190) görüşmeleri tamamlanarak yapılan açık oylamasından sonra kabul edildi.

2'nci sırasında yer alan, İstanbul Milletvekili Mustafa Demir ve Bursa Milletvekili Emel Gözükarı Durmaz ile 95 Milletvekilinin İklim Kanunu Teklifi (2/2927) ve Çevre Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 198) görüşmeleri Komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

Muş Milletvekili Sezai Temelli, Manisa Milletvekili Bahadır Nahit Yenişehirlioğlu'nun yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Bahadır Nahit Yenişehirlioğlu, Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Muş Milletvekili Sezai Temelli, Manisa Milletvekili Bahadır Nahit Yenişehirlioğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Yücel Arzen Hacıoğulları, 12 Mart İstiklal Marşı'nın kabulüne,

Kırşehir Milletvekili Metin İlhan, akademisyenlerin özlük ve ekonomik sorunlarına,

Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver, Karaman İl Sağlık Müdürlüğü'nün şebeke suyuyla ilgili dün yaptığı duyuruya,

Antalya Milletvekili Aliye Coşar, Manavgat Devlet Hastanesi inşaatına,

Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan, staj ve çıraklık mağdurlarına,

Antalya Milletvekili Cavit Arı, Antalya'nın Kaş ilçesi Yeşilköy Mahallesi'nde bulunan çıraklık okuluna,

Manisa Milletvekili Bahadır Nahit Yenişehirlioğlu, Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın 190 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 17'nci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Uşak Milletvekili Ali Karaoba, ceviz ithalatına,

Ankara Milletvekili İdris Şahin, Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya'nın satışma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya, Ankara Milletvekili İdris Şahin'in 190 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 20'nci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşması sırasında şahsına satışması nedeniyle bir konuşma yaptı.

Alınan karar gereğince, 13 Mart 2025 Perşembe günü saat 14.00'te toplanmak üzere 23.06'da birleşime son verildi.

Gülizar BİÇER KARACA

Başkan Vekili

Yasin ÖZTÜRK

Denizli

Kâtip Üye

Havva Sibel SÖYLEMEZ

Mersin

Kâtip Üye

Rümeysa KADAK

İstanbul

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 111

13.03.2025 Perşembe

Milletvekili Teklifleri

1.- Bursa Milletvekili Cemalettin Kani Torun'un; Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3004) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.03.2025)

2.- İstanbul Milletvekili Doğan Bekin'in; Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3005) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.03.2025)

3.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in; Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/3006) (Kadın Erkek Fırsat Eşitliği ile İçişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.03.2025)

4.- Ankara Milletvekili Yüksel Arslan'ın; Kamuda Çalışan Mühendis, Mimar ve Şehir Plancıları Meslek Kanunu Teklifi (2/3007) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.03.2025)

5.- İstanbul Milletvekili Doğan Bekin'in; Yükseköğretim Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3008) (Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.03.2025)

Yazılı Soru Önergeleri

1.- Karabük Milletvekili Cevdet Akay'ın, TBMM Başkanlığına sunulan kanun teklifleri ile siyasi parti grup önerilerine ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı'ndan yazılı soru önergesi (7/24873) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.03.2025)

2.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, milletvekillerinin basın toplantılarına ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı'ndan yazılı soru önergesi (7/25042) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.03.2025)

13 Mart 2025 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Gülizar BİÇER KARACA

KÂTİP ÜYELER: Yasin ÖZTÜRK (Denizli), Rümeyssa KADAK (İstanbul)

BAŞKAN - Türkiye Büyük Millet Meclisinin 66'ncı Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, 2 Mart Rize'nin, 9 Mart Çayeli'nin, 10 Mart Ardeşen ile Pazar'ın, 11 Mart Fındıklı'nın düşman işgalinden kurtuluşlarının 107'nci yıl dönümü nedeniyle söz isteyen Rize Milletvekili Harun Mertoğlu'na aittir.

Buyurun Sayın Mertoğlu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- Rize Milletvekili Harun Mertoğlu'nun, 2 Mart Rize'nin, 9 Mart Çayeli'nin, 10 Mart Ardeşen ile Pazar'ın, 11 Mart Fındıklı'nın düşman işgalinden kurtuluşlarının 107'nci yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması

HARUN MERTOĞLU (Rize) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün, Karadeniz'in incisi, çayın başkenti; yağmurun, sisin, yaylaların memleketi; yeşilin ve mavinin bulunduğu Rize'mizin düşman işgalinden kurtuluşunun 107'nci yıl dönümünü anmak üzere huzurlarınızdayım. Bütün Rizeliler adına sizleri ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Buradan, Rize ve her biri ayrı kıymetli; İkizdere, Kalkandere, İyidere, Der pazarı, Güneysu, Çayeli, Pazar, Ardeşen, Fındıklı, Çamlıhemşin ve Hemşinli hemşehrilerimize de selamlarımı iletiyorum.

Türkiye'nin kuzeydoğusunda Karadeniz'in kıyısına uzanan Rize hem coğrafi konumu hem de eşsiz özellikleriyle bu ülkenin en özel şehirlerinden biridir. İlimiz, Karadeniz'in hırçın dalgaları ile dağların sarp yamaçlarının kucaklaştığı bir noktada yer alır. Rize denince çaydan sonra ilk akla gelen elbette ki o uçsuz bucaksız yeşil yaylarıdır. Nokavare, Ayder, Pokut, Anzer, Sırt Yayla, Handüzü, Sultan Dağı, Çağlayan, Ovit gibi yaylalar sislerin dans ettiği birer doğa harikasıdır. Kaçkar Dağları'nın heybetli zirveleri her mevsim bir başka güzellik sunar; yazın yemyeşil, kışın bembeyaz bir örtüyle kaplanır. Pazar Kız Kalesi, Zilkale'nin tarihi dokusu, Fırtına Deresi, Çağrankaya, Ağaran Şelalesi, Palovit Şelalesi'nin büyüleyici manzarası Rize'yi âdeta bir tabloya dönüştürür.

Bu şehir lezzetleriyle de dillere destandır. Hamsili pilavın kokusu, muhlamanın o sıcak dokusu, karalahananın şifası Rize'yi anlatır. Çay sadece bir içecek değil bir yaşam biçimidir burada; her bardakta alın teri, her yudumda dostluk saklıdır. Rize simidiyle çay keyfi yapmak bu toprakların sade ama derin mutluluğunu hissettirir. Anzer balının eşsiz tadı ise dünyanın dört bir yanında nam salmıştır.

Değerli milletvekilleri, Birinci Cihan Harbi'nde iki yıl süreyle Rusların işgaline uğrayan Rize 2 Mart 1918'de bağımsızlığına kavuşmuş, bunu 9 Martta Çayeli, 10 Martta Pazar ve Ardeşen, 11 Martta da Fındıklı ilçeleri takip etmiştir. Rize'nin 2 Mart 1918'deki kurtuluşu yalnızca bir tarih değil aynı zamanda bir kahramanlık destanının yazılması anlamına da gelmektedir. Birinci Dünya Savaşı'nın zorlu koşullarında ecdadımız vatan sevgisiyle, cesaretle ve kararlılıkla mücadele etmişlerdir. Rize'nin

kurtuluşu sadece işgalden kurtulmakla sınırlı kalmamış, aynı zamanda bu topraklarda yaşayan halkın özgürlük ve bağımsızlık tutkusunun bir sembolü olmuştur. Çay tarlalarında alın teriyle çalışan, fırtınalı denizlerde rızkını arayan, her daim devletine ve milletine bağlı vefakâr Rizeliler o gün verdikleri mücadeleyle bugünün güçlü Türkiye'sinin temel taşlarından birini oluşturmuşlardır. Bizler bugün sıcak bir çay bardağında Rize'yi hatırlarken o günlerin kahramanlarını da asla unutmuyoruz. AK PARTİ iktidarları olarak bu sorumluluk duygusundan hareketle, işgal yıllarında büyük acılar çekmiş ilimizi bugün dev yatırımlarla süsledik. Rize'nin bağrından çıkan Cumhurbaşkanımız ve Genel Başkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın önderliğinde birçok hayali gerçekleştirdik. Ovit Tüneli, Rize-Artvin Havalimanı bunların başında yer almaktadır. Ayrıca, Rize Şehir Hastanesi ve İyidere Lojistik Limanı inşaatı da hızla devam etmektedir. Şimdiki hedefimiz ise Samsun-Sarp Hızlı Tren Projesi'ni hayata geçirmek, ayrıca ilimizi kuzey güney ekseninde demir yoluyla buluşturmaktır.

Değerli milletvekilleri, bu hizmetleri ilimize kazandırırken gücünü her zaman arkamızda hissettiğimiz Cumhurbaşkanımız ve Genel Başkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a da buradan teşekkürü bir borç biliyorum. Onun liderliği, kararlılığı ve bizlere verdiği güçle yolumuza emin adımlarla devam ediyoruz. Ancak şunu da biliyoruz ki daha yürüyecek çok yolumuz, ulaşmamız gereken büyük hedeflerimiz vardır. Aziz milletimize daha nice eserler kazandırmak için var gücümüzle çalışmaya devam edeceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

Buyurun.

HARUN MERTOĞLU (Devamla) - Bu vesileyle, Rize'nin düşman işgalinden kurtuluşunda canını feda eden aziz şehitlerimizi rahmetle anıyorum, gazilerimize minnet ve şükranlarımı sunuyorum ve elbette, bu güzel şehrin yiğit insanlarına, Rizeli hemşehrilerime selamlarımı, sevgilerimi, saygılarımı gönderiyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Gündem dışı ikinci söz, Çalışan ve Emekliler İçin İYİ Parti Refah Paketi hakkında söz isteyen Samsun Milletvekili Erhan Usta'ya aittir.

Buyurun Sayın Usta. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

2.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Çalışan ve Emekliler İçin İYİ Parti Refah Paketi'ne ilişkin gündem dışı konuşması

ERHAN USTA (Samsun) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlarım.

Bugün gündem dışı konumuz olan, dün İYİ Parti Genel Başkanı Sayın Müsavat Dervişoğlu'nun İYİ Parti grup toplantısında açıklamış olduğu Çalışan ve Emekliler İçin Refah Paketi'nin detayını sizlerle ben burada biraz paylaşmak istiyorum.

Arkadaşlar, tabii, sıkıntıyı anlatmaya gerek yok, sıkıntı biliniyor zaten yani gerçekten emeklilerin çığılığı, emeklilerin sıkıntısı artık arşa yükseldi. İşte, Diyanet fetva verdi zekât verilebileceğine, fitre verilebileceğine ilişkin. Türkiye Cumhuriyeti tarihinde biz hiç bunlarla karşılaşmamıştık. Şimdi, dolayısıyla sıkıntılardan ziyade önerilerimize hemen geçmek istiyorum ben. 6 tane unsurda biz burada iyileştirme öngörüyoruz. Bunlardan birincisi, bir defa, bir vergi dilimi zulmü var. 2000 yılından itibaren geriye doğru baktığımızda değerli arkadaşlar, kanun şunu söylüyor, diyor ki: Vergi dilimleri, yeniden değerlendirme oranında artırılır ama burada Hükûmete de bir yetki veriyor, Hükûmet bunu zaman zaman altında artırmış ve dolayısıyla adı konulmamış bir şekilde -yani vergi oranını değiştirmiyorsunuz ama- efektif vergi yükünü değiştirecek bir durum ortaya çıkmış. Nasıl olmuş mesela?

Şimdi, eğer 2000 yılından itibaren normal yeniden değerlendirilmiş olsaydı ilk vergi diliminin o limiti 158 bin lira, bugünkü 158 bin lira değil, 415 bin lira olacaktı; düşünebiliyor musunuz? 158 bin lira ile 415 bin lira arası 5 puan fazla vergilendiriliyor, güya kanunen yapılan bir şey de yok. Yani vergi kanunla konulur, Anayasa'ya da aykırı. Dolayısıyla biz bunun düzeltilmesini öngörüyoruz. Geriden itibaren düzeltelim bunları, bugün 415 bin lira olsun ilk dilim. Bunun anlamı nedir? Bu, özellikle orta ve ortanın biraz üzerinde olan çalışanları etkileyecek bir husus; yıllık gelirlerinin, 20 bin lira civarında net gelirinin artması sonucunu doğuracaktır ama bundan da daha önemlisi, vergide adalet açısından bu son derece önemli olacaktır, bir nebze çalışanları rahatlatacaktır.

İkinci önemli konu asgari ücret. Asgari ücret belirlenmesinde, değerli arkadaşlar, hiçbir kural yok maalesef Türkiye'de. Seçim dönemlerinde hükümetler bunu biraz yüksek belirliyor. Seçim olmayan yıllarda işçiyi mağdur edecek şekilde bir asgari ücret belirlenmesi olayı söz konusu. Komisyon da zaten asgari ücretli temsil edilmiyor yani orada hiçbir asgari ücretli falan da yok, o ayrı bir konu.

Şimdi, bizim buradaki önerimiz, kurala bağlayalım bunu, kural da şu olsun: 1 Aralıkta Türkiye millî gelirini açıklıyor, millî gelirden bir büyüme rakamı var, değil mi? Adı üzerinde, gelir. Millî gelir, cari fiyatlarla 1 Aralıkta açıklanan üçüncü çeyrek millî gelir ne kadar arttıysa yıllık bazda aynı Asgari Ücret Tespit Komisyonunda asgari ücret artışı için baz teşkil etsin. Yani çok haklı bir talep, çok yerinde bir talep. Gelir ne kadar büyüdüyse çalışanın gelirini de aynı oranda artıralım. Nihayetinde bunu kim açıklıyor? Türkiye İstatistik Kurumu açıklıyor. Çünkü diğer türlü ne oluyor? Baskılanmış, makyajlanmış enflasyon rakamları üzerinden bu tartışma yürüdüğü zaman veya işte, gelecek enflasyon, geçmiş enflasyon tartışması yürüdüğü zaman çalışanların ciddi bir mağduriyeti oluyor. Burada bu yapılmış olsaydı mesela bu yıl asgari ücret 29 bin lira olacaktı ama bunu gelecek yıldan itibaren yapabiliriz.

Üçüncü husus, en düşük emekli maaşının asgari ücret düzeyine çıkarılması. Bu bir anda yapılamayacağından dolayı biz kanun teklifimizi şu şekilde hazırladık arkadaşlar: Yarın sanki bu ülkeyi yönetme sorumluluğunu üstlenecekmiş gibi bir mesuliyet içerisinde hazırladık. Dolayısıyla burada bir kademeli geçişle beş yıllık bir dönemin sonunda en düşük emekli maaşının asgari ücret seviyesine çıkarılmasını öngörüyoruz.

Memur emeklisine söz verilen o seyyanen artışın yapılması kanun teklifimizin diğer bir maddesi. Bunun yapılması durumunda çalışanlara verdiğinizin yarısı kadar verilmesini söylüyoruz. Memur emeklisine 8.088 liranın aylık olarak yansıtılması gerektiğini ifade ediyoruz.

Diğer bir husus -bu da önemli bir şey- şimdi, biliyorsunuz, enflasyonu yüzde 21 olarak Hükümet koydu, hemen iki gün sonra yüzde 24 olarak güncelledi yani yüzde 24'ün de tutmayacağı zaten çok açık bir şekilde ortada ama ocak ayında artışlar yüzde 21'e göre yapıldı. Dolayısıyla bu güncelleme farkının da bugün itibarıyla ocaktan itibaren çalışanlara ve emeklilere verilmesini söylüyoruz; 5 puanlık bir fark olması.

Son konu olarak da bayram ikramiyesi meselesi. Zaten yani çok net bir şekilde burada bir mağduriyet var. İster bakın, Diyanetin kurban fiyatı üzerinden, ister dolar, ister altın, ister gıda fiyatı enflasyonu, neyin üzerinden bakarsanız bakın, bugün en azından bayram ikramiyesinin 11-12 bin lira olması gerekir. Diyanetin kurbanı üzerinden bakarsanız 16 bin lira olması gerekirdi ama 4 bin lira yani 2018 yılında ilk verildiğinde, bakın, bir bayram ikramiyesi bin lira, kurban 850 liraymış; Diyanetin yurt içi kurbanı arkadaşlar, yüzde 18 de fazlasıymış. Bu verilenle, 4 tane ikramiye, 4 kişi yan yana gelecek, 1 tane kurban ancak kesebiliyor, böyle bir erime var. Bunun düzeltilmesi lazım. Bizim buradaki -yine kural bazlı bir şey yapalım diyoruz- yapmak istediğimiz şey de her bayramda asgari ücretin yarısı kadar bayram ikramiyesi verilsin, kural bazlı olsun.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Usta, tamamlayın lütfen.

ERHAN USTA (Devamla) - Tamam.

Bu bir lütuf olmaktan çıkarılsın, bunu lütuf gibi kimse kimseye vermesin, emeklilerimiz de rencide olmasın. Maliyetini hesap ettik değerli arkadaşlar, detayı için vaktim yok. 1,1 trilyon lira bir maliyeti var; kendi içerisinde 350 milyar lira bir geliri var, onu düştüğümüzde net maliyeti 735 milyar liradır. Hani diyorlar ya “Sırtında yumurta küfesi yok.” filan, öyle değil; biz o sorumluluk içerisinde hareket ettik, kaynağı da bütçenin içerisinde. Çok kısa kaynaklarını da söylüyorum. Zaten 1,1 trilyon lira harcama yapıldığı zaman 130 milyar lira bir ÖTV, KDV tahsilatı olacak; kamu harcamalarından yüzde 20 tasarruf ediyoruz, sadece cari harcamalardan 200 milyar lira geliyor, kamu iş birliği projelerinden çok net bir şekilde 70 milyar tasarruf imkânımız var, onu koyuyoruz; irrasyonel ekonomi politikalarından vazgeçilmesi durumunda bir 200 milyar da oradan tasarruf ediyoruz, Çinli Trendyol’un cebine bıraktığımız 46 milyar lirayı geri alıyoruz ve kayıt dışılığın 1 puan düşürülmesiyle de 110 milyar lira gelir elde ediliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERHAN USTA (Devamla) - Bu paketin, bakın, bu önemli paketin bütün maliyeti, şu dediğimiz, yapılması çok kolay, çok mümkün olan tedbirlerin alınması durumunda kaynağı da bütçenin içerisinde var. Ben Genel Kurulu bu anlamda bilgilendirmek istedim. Tabii, bizim Başkanlıktan beklentimiz bu kanun teklifinin bir an evvel gündeme alınmasıdır.

Teşekkür ediyorum, saygılarımı sunuyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Gündem dışı üçüncü söz, 14 Mart Tıp Bayramı ve sağlık sisteminde yaşanan sorunlar hakkında söz isteyen Ankara Milletvekili Sayın Aylin Yaman’a aittir.

Buyurun Sayın Yaman. (CHP sıralarından alkışlar)

3.- Ankara Milletvekili Aylin Yaman’ın, 14 Mart Tıp Bayramı’na ve sağlık sisteminde yaşanan sorunlara ilişkin gündem dışı konuşması

AYLİN YAMAN (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Yarın 14 Mart Tıp Bayramı, nicedir bayram havasında kutlayamıyoruz bu özel günü. Bugün sizlere neden artık bayram havasını yaşayamadığımızı özetlemek istiyorum. 2000’li yılların başından itibaren uygulamaya konulan Sağlıkta Dönüşüm Programı, sağlık hizmetine ulaşımı hak temelli kamucu anlayıştan piyasa koşullarına yönlendirmiş, çalışma koşullarını âdeta meslektaşların rekabet ortamlarına dönüştürmüş ve iş barışını bozmuştur. Yeni düzende, yaptığınız işin tıbbi kalitesi değil, sayısal fazlalığı önem kazanmış, sağlık sistemi âdeta artan hasta sayısı ile gurur duyar hâle gelmiştir. Bu nedenledir ki 2000’li yılların başında kişi başına müracaat yıllık 3,1 iken, bugün 11,4’e; Avrupa Birliği ülkelerinin tam 2 katına yükselmiştir. Hastalıktan kazanan bir sistem oturdukça koruyucu hekimlik göz ardı edilmiş, olanaklar daha kârlı, döngüsü hızlı tedavi hizmetlerine kaymıştır. Bu sistemde artık kalp cerrahisi, beyin cerrahisi, göğüs cerrahisi, çocuk cerrahisi gibi büyük ve döngüsü yavaş cerrahilerin, ekstra mecburi hizmetlerle süresi uzayan emeği yüksek yan dalların, gelir değil emek odaklı yoğun bakım hekimliğinin tercihi azalmıştır. Yatırım yapılmayan koruyucu hekimlik hastalık yükümüzü artırmış, sağlık okuryazarlığımızı zayıflatmıştır. Artan kızamık vakaları, 15 yaş üzerinde yüzde 30’lara kadar çıkan obezite, doğru tarama programlarıyla erken dönemde yakalanabilecekken son 20 yılda artış gösteren meme ve kolon kanserleri, koruyucu hekimlik programlarıyla önlenilecek sadece birkaç örnektir. Önlenebilir ölümler içinde ilk 2 sırada yer alan iskemik kalp hastalıkları ve zatürre; doğru yaşam şekli, doğru yeme düzeni, tansiyon takibi, aşılama gibi koruyucu uygulamalarla ve hizmete zamanında ulaşım ile azaltılabilecek hastalıklardır. Oysa hastalıktan beslenen yeni sistem aile hekimlerini

kira ödemeye mahkûm etmekte, kronik hastalık takibini âdeta salt kayıt sistemine dönüştürmekte, yarattığı sanal sevk sistemiyle hekim-hasta ilişkisini zedelemekte, aile hekimliğinin vazgeçilmez ekip elemanlarını “grup elemanları” adı altında, asgari ücret altında güvencesiz çalışmaya itmekte ve her gün yeni bir yönetmelikle iş barışı bozulmuş bir sistem yaratmaktadır. Artan iş yüküyle yaşam sevincini, mesleki adanmışlığını ve sisteme inancını kaybeden sağlık çalışanları, özlük haklarındaki mağduriyetler, eşitsizlikler ve dengesizlikler nedeniyle artık tükenmişlerdir. Aynı branş ve kıdemdeki bir hekim üniversite hastanesinde farklı, kamu hastanesinde farklı, bakanlıklar değişikçe farklı ücretler almakta, bu durum sisteme güveni sarsmaktadır.

Türk Tabipleri Birliğinin “Başka bir sağlık sistemi mümkün.” çağrısı çok doğru ve yerinde bir çağrıdır. Merkezinde insan olan, toplumun sağlığını önceleyen, “Önce hasta etme.” prensibini benimseyen, sağlığın temel bir hak olduğu bilinciyle; eşit, ulaşılabilir, nitelikli, ücretsiz ve hem çalışan hem de hasta için onurlu bir sağlık sistemi mümkündür. Şu an mevcuttaki prim tabanlı finansman modeli, merkezi bütçe tabanlı bir sisteme evrilmelidir. Şu anda merkezi bütçenin sadece yüzde 6,9’unu alan sağlık yüzde 10-15 bandına çıkarılmalıdır ve şu anki bütçeye göre kişi başına koruyucu sağlık hizmeti için ayrılmış olan rakam sadece 3.160 liradır; bu unutulmamalıdır, çok yetersiz bir rakam.

Sağlık sisteminin en önemli bileşeni hiç şüphesiz ki sağlık çalışanlarıdır. Yarın, sizden haber bekliyoruz Sayın Sağlık Bakanımız; sağlık ekibinin gücünü artıran hekim dışındaki 39 sağlık meslek grubunun ve sağlık hizmetlerinde görev alabilecek 14 sağlık meslek grubunun ataması için yarın doğru gündür. Ayrıca, güvencesiz çalışan aile sağlığı merkezi elemanlarının kadroya geçirileceği, tüm sağlık çalışanlarının güvenceli çalışma ortamına alınacağı haberini de bekliyoruz aynı zamanda. Aile sağlığı merkezleri binalarının kamu binalarına taşınma programını da duymak istiyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Yaman, tamamlayın lütfen.

AYLİN YAMAN (Devamla) - Hekimlerin özlük hakları düzenlemelerini, kadro farklılıklarının düzeltildiğini, sağlıkta şiddetle mücadele için attığınız adımları da duymak istiyoruz aynı zamanda. Başka bir sağlık sistemi için toplumsal yaşamın her alanında yapılması gereken değişikliklerin de farkındayız; derin ahlaki çöküş, yoksulluk, eğitimde yaşanan sorunlar hiç şüphesiz ki sağlıktan ayrı düşünülemez. Yarın gerçekleşecek iş bırakma eyleminde hekimlerimizin ve tüm sağlık çalışanlarımızın yanında olacağız, hep birlikte daha nitelikli bir sağlık sisteminin mümkün olduğunu halkımıza anlatacağız. Tüm sağlık camiasının gününü gönülden kutluyor, şiddet mağduru olan çalışanlarımızı minnetle anıyor, sağlıklı ve güzel günlerde buluşabilmeyi diliyorum.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, şimdi, sisteme giren ilk 30 milletvekiline yerlerinden birer dakikayla söz vereceğim.

İlk söz Siirt Milletvekili Mervan Gül’e aittir.

Buyurun Sayın Gül.

V.- AÇIKLAMALAR

1.- Siirt Milletvekili Mervan Gül’ün, Siirt’teki 1’inci Etap Kentsel Dönüşüm Projesi’ne ilişkin açıklaması

MERVAN GÜL (Siirt) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

“Akıl, sonradan ah çekmek için değil düşünüp tedbir almak içindir.” şiarıyla çıktığımız bu hizmet yolunda Siirt için yapılması gereken en önemli projelerin başında kentsel dönüşüm gelmektedir. 1’inci etap projesinin ihalesi geçtiğimiz hafta gerçekleşti. Bu projeye kentin tarihi ve kültürel dokusu

korunarak modern ve güvenli yaşam alanları oluşturulacak, Siirt'te tek bir riskli yapı kalmayana kadar çalışmalarımız devam edecektir. 2025 yılı, Siirt için hizmet yıllı olacaktır inşallah. Desteklerinden dolayı Sayın Cumhurbaşkanımıza, Sayın Bakanımıza ve emeği geçen herkese teşekkür ederiz. Memleketimize hayırlı uğurlu olsun inşallah.

BAŞKAN - İstanbul Milletvekili Adem Yıldırım...

Buyurun Sayın Yıldırım.

2.- İstanbul Milletvekili Adem Yıldırım'ın, İBB Başkanı Ekrem İmamoğlu'na ilişkin açıklaması

ADEM YILDIRIM (İstanbul) - Teşekkürler Başkanım.

İBB Başkanı dün TV programındaydı, bir saat otuz beş dakikalık programda bir dakika bile İstanbul'u konuşmadı. Kıbrıs'tan yatay geçiş mi, yapay geçiş mi, paralel geçiş mi; ne idiği belli olmayan geçiş sorusunu yalan bir manevrayla geçiştirdi. "İstanbul nimet, nimet" deyip Ankara sofrası kuran, İstanbul'un tüm kaynaklarını Ankara hesapları için çarçur eden, İstanbul'a Belediye Başkanlığı yapmak yerine Turist Ömer gibi turneye çıkan Belediye Başkanı Ekrem'e sesleniyorum: Bu millet değil seni cumhurbaşkanı, 2023 seçimlerinde cumhurbaşkanı yardımcısı bile seçmedi.

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - İstanbul'da neler yapıldığını görmek lazım, görmek istemiyorsun.

ADEM YILDIRIM (İstanbul) - Yıllarca Cumhurbaşkanımıza tek adam eleştirisi yapıp bugün tek adayla ön seçime gidiyorsunuz. Yıllarca diploma üzerinden yalan ve iftira atan CHP'liler şimdi şaibeli bir diplomaya sahip çıkıyorlar.

MÜHİP KANKO (Kocaeli) - Var mı diploma, var mı?

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Diplomanız yok, bunda da bir şaibe yok.

MÜHİP KANKO (Kocaeli) - Çıkarın diplomayı!

ADEM YILDIRIM (İstanbul) - Siz tükürmeye devam edin, biz size tükürdüğünüzü yalatmaya devam edeceğiz.

MÜHİP KANKO (Kocaeli) - Diplomayı çıkarın!

BAŞKAN - Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur.

Buyurun Sayın Güzelmansur.

3.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, Defne ilçesine bağlı Çekmece Mahallesi'ndeki Uğur Mumcu Caddesi'ne ilişkin açıklaması

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Defne ilçemize bağlı Çekmece Mahallesi'nin Uğur Mumcu bölgesi rezerv alan ilan edildi. İlan edildi ama Uğur Mumcu Caddesi'ndeki trafik çile hâline geldi. İnsanlarımızın evleri yapılsın, barınma sorunu çözülsün istiyoruz. Rezerv alan ilan edilen yerlerde hasarsız, az hasarlı binalar içinde yaşayan insanlar var. Bu insanların evlerine gidecek yolları kapandı. Oradaki iş yerlerine ulaşamıyor, esnaf isyanda. Rezerv alan ilan edildi diye ana cadde trafiğe kapandı, trafik yoğunluğu kazalara sebep oluyor. Buradan yetkililere sesleniyorum: Hatay halkı bir türlü normalleşmiyor. Hatay halkı bir türlü huzura kavuşmıyor. Uğur Mumcu Caddesi'nin trafiğini açın. Hatay'ın çilesi sona ersin, vatandaş huzura kavuşsun istiyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Adana Milletvekili Ayhan Barut...

Buyurun Sayın Barut.

4.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, yüksek faize ilişkin açıklaması

AYHAN BARUT (Adana) - Sayın Başkan, iktidarın akıl ve bilime aykırı ekonomi politikaları, faiz oyunları, adalet ve demokrasiye yönelik saldırılarıyla ülkemiz uçuruma sürüklendi. Açlık, sefalet ve yoksulluk dayatmasıyla ülke yangın yerine döndü. "Faiz sebep, enflasyon sonuç." dediler, nas bahanesiyle kendilerini ekonomist ilan edenler yaşanan vahim tablonun sorumlusudur. Bunlar yüzünden ekonomi çöktü, enflasyon fırladı, faizler yükseldi, zamlar şaha kalktı, açlık ve yoksulluk büyüdü -faizlerin günümüzde hâlâ 46-47 bandında olduğu düşünülürse- üretim durdu. Çiftçisinden esnafına, sanayicisinden tüccarına herkesi mağdur etmeye devam ediyorlar. Bu yüksek faiz yükünü bu kesimler kaldıramaz. Soruyorum: "Bu kardeşiniz olduğu sürece faiz hep incek." diyenler nerede? Bir avuç yandaş ve rantiyeci dışında halkı perişan edenler sandıkta hesap verecek.

BAŞKAN - Erzurum Milletvekili Abdurrahim Fırat...

Buyurun Sayın Fırat.

5.- Erzurum Milletvekili Abdurrahim Fırat'ın, sokak hayvanlarına ilişkin açıklaması

ABDURRAHİM FIRAT (Erzurum) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sokak köpeklerinin oluşturduğu tehdit özellikle çocuklarımız ve yaşlılarımız için büyük bir endişe kaynağıdır. Saldırıları sonucu hayatını kaybeden, yaralanan vatandaşlarımızın sayısı her geçen gün artmaktadır. İçişleri Bakanımız Sayın Ali Yerlikaya, Batman'daki açıklamasında belediyelerin sahipsiz hayvanlar konusunda düzenli denetleneceğini ve ihmal edenlere yaptırım uygulanacağını belirtmiştir. Hayvan haklarını korumak hepimizin görevidir ancak insan hayatını riske atan bu soruna karşı etkili önlemler alınmalıdır. Belediyeler; kısırlaştırma, barınak hizmetleri ve sahiplendirmeyi teşvik etmelidir. Sokaklardan hayvanları toplamak yetmez, onları güvenli ve sağlıklı ortamlara yönlendirmek gereklidir. İnsan malını ve canını korumak devletimizin temel görevidir. Bu nedenle sahipsiz köpeklerle ilgili çıkarılan yasanın uygulanması, vatandaşlarımızın...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Uşak Milletvekili Ali Karaoba...

Buyurun Sayın Karaoba.

6.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, bugün Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülen kanun teklifine ilişkin açıklaması

ALİ KARAOBA (Uşak) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Bugün Komisyonunda emeklilerimize bayram ikramiyesi ve Cumhurbaşkanının emekli maaşı konuşuluyor. AKP, 13 milyon emeklinin derdi ile 3 kişinin derdini aynı kanun teklifinde ele alıyor. Geçen yıl emekli yurttaşlarımıza bayram ikramiyesinin asgari ücret düzeyinde verilmesini teklif etmiştik ve bu öneri AKP ve MHP oylarıyla reddedilmişti. Gelin, bu yıl yanıştan dönelim. Bin lira artış emeklilerimize hakarettir. Açlık ve sefaletle baş başa bıraktığımız emeklilerimize bu bayram ikramiye olarak asgari ücret düzeyinde ödeme yapılsın. Emeklilerimiz iftar öncesi pide alırken bile zorlanıyor, torunlarına nasıl harçlık vereceğini kara kara düşünüyor, çocuklarını görmeye şehir dışına gidemiyor, bayramda ikram etmek için evine tatlı alamıyor. Emekli yurttaşlarımız hakkını alıncaya kadar mücadelemez sürececek. Emeklilerimiz hakkını alacak.

BAŞKAN - Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyığıt...

Buyurun Sayın Sayyığıt.

7.- *Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyigît'in, Van'ın Bahçesaray ilçesindeki ulaşım sorununa ilişkin açıklaması*

GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT (Van) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Van'ın Bahçesaray ilçesinde zorlu kış koşullarıyla birlikte ulaşım bir çileye dönüşüyor, aylarca ulaşım sağlanamıyor. AKP iktidarında kar tünelleri yapıldı ama bunların yanlış ve eksik yapıldığı da biliniyor. İhmaller yüzünden de beş yıl önce Bahçesaray yolunda çığ düşmesi sonucu 42 yurttaşımızı kaybettik. AKP'nin Bahçesaray'a bir zulmü de kayyum atanması oldu. Şimdi de kamuoyuna yansıyan videoda yurttaş yolun bilinçli bir şekilde karla kapatıldığını ifade ediyor. Kayda alınan görüntülerde yurttaşın şikâyetini dile getirdiği için Cumhurbaşkanı Başdanışmanı Gülşen Orhan'ın akrabaları tarafından evinden alınarak işkenceye maruz bırakıldığı iddia ediliyor. Siyasi iktidarı yurttaş mağdur etmekten vazgeçmeye davet ediyoruz, yurttaş tehdit etmek yerine Bahçesaray'ın sorunlarına çözüm bulmaya çağırıyoruz. AKP sürekli duble yolları anlatıyor, övüyor. Uzaya gidiyorsunuz ya, Bahçesaray yerelde "9'uncu gezegen" olarak nitelendiriliyor, tanımlanıyor, oraya da bir zahmet bir el atın.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Amasya Milletvekili Reşat Karagöz...

Buyurun Sayın Karagöz.

8.- *Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, Amasya'nın öz köylerine ilişkin açıklaması*

REŞAT KARAGÖZ (Amasya) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Amasya'nın, öz köyleri AKP iktidarı tarafından unutulmuş, kaderine terk edilmiş durumda. Karaibrahim, Yağcıabdal, Kayrak, Bayat ve daha pek çok köyümüzde yıllardır süregelen bozuk yollar artık ne yazık ki alışılmış bir durum hâline gelmiştir. Karataş, Ümük ve Şeyhsadi köylerimizde dere yatakları ıslah olmayı beklerken Yeşildere, Hasabdal, Çengelkay ve Yeşilöz köylerinde yaz aylarında yaşanan susuzluk vatandaşları canından bezdirmiştir. Yeşildere köyünün mevcut trafosu köy ihtiyacını karşılayamamakta, Yağcıabdal köyünün depremde hasar gören su deposundan ise her gün tonlarca su boşa akmaktadır. Bu köylerin bir evladı olarak buradan açıkça ilan ediyorum: Öz köylerimizi kimse sahipsiz zannetmesin. Yıllardır siyasi kaygılarla bu köylerimize hizmet getirmeyenlerden; vergi alırken "eşit vatandaş", hizmete gelince ayrımcılık yaparak geri duranlardan elbette hesap soracağız.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara...

Buyurun Sayın Kara.

9.- *Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, Hatay'da depremde hasar gören araçlara ilişkin açıklaması*

NERMİN YILDIRIM KARA (Hatay) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

Hatay'ın İskenderun, Defne, Antakya, Samandağ, Kumlu, Hassa gibi birçok ilçesinde deprem sonrasında birçok motorlu taşıt ile araç zarar gördü ve bunun yanında iş makineleri ve traktörler de hasar aldılar. Özellikle araçlar ekonomik değerlerini kaybetti ve performans kayıpları yaşadılar. Bu hasar gören araçların sayısına ilişkin elimizde bütünlüklü bir veri maalesef yok fakat 1 milyona yaklaştığına ilişkin tahminlerimiz vardır. Deprem bölgesi öncelikli olmak üzere, özellikle hurdaya ayrılan araçlar karşılığında hak sahiplerine 1 defaya mahsus olmak üzere yeni araç alımında ÖTV indiriminin sağlanması kayıpların telafisi açısından önem arz edecektir. Bu konuda mevzuata ilişkin düzenlemelerin yapılmasını istiyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Burdur Milletvekili İzzet Akbulut...

Buyurun Sayın Akbulut.

10.- Burdur Milletvekili İzzet Akbulut'un, Burdur'daki çiftçilerin sorunlarına ilişkin açıklaması

İZZET AKBULUT (Burdur) - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Burdur'umuz tarımsal üretimin yoğun yaşandığı illerden bir tanesidir. Malum, çiftçilerimiz bir yandan tohum, gübre, mazot ve zirai ilaçların çok yüksek fiyatlara dayanmasından dolayı zorlu günler geçiriyorlar ama Burdur'umuzda bir de ekstra bir kuraklık söz konusu, geçen yıllara oranla yağışta ortalama yüzde 71 azalma söz konusu. Bu anlamda, Tarım Bakanlığından Burdur ilimizi "kuraklık doğal afet bölgesi" ilan etmesini bekliyor Burdur'daki çiftçilerimiz. Biliyorsunuz, suyun olmayışı verim kaybına da yol açıyor. Bu anlamda verim kaybı yaşayan çiftçilerimize de destek bekliyoruz yine Tarım Bakanlığından. Yine, bu süreçte borçlarını ödeyemeyen çiftçilerimize de destek sağlanmasını Tarım Bakanlığından bekliyoruz.

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN - Mersin Milletvekili Faruk Dinç...

Buyurun Sayın Dinç.

11.- Mersin Milletvekili Faruk Dinç'in, İklim Kanunu Teklifi'ne ilişkin açıklaması

FARUK DİNÇ (Mersin) - Bismillahirrahmanirrahim.

Genel Kurul gündemine gelen İklim Kanunu Türkiye'nin ekonomik yapısına uygun değildir, tarım ve hayvancılığa ciddi zarar verebilecek bir düzenlemedir. Türkiye'nin ticari ilişkilerinin olduğu AB, sınırda karbon vergisi uygulamasıyla dış ticaret dengesini kendi lehine dönüştürmek istemektedir. Türkiye'nin bu anlaşmanın gereklerini yerine getirmesi demek, küçük üreticilerin yok olması, sanayi maliyetlerinin katlanması, tarım ve hayvancılığın baltalanması demektir. Türkiye iklim değişikliğiyle mücadele etmelidir fakat bunu yaparken kendi gerçeklerine uygun, tarım ve üreticiyi koruyan, sürdürülebilir ama dengeli bir yol haritası oluşturmalıdır. AB'nin ajandasının kopyalanması bir zorunluluk olarak görülmemelidir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel...

Buyurun Sayın Adıgüzel.

12.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Ordu Alevi Kültür Derneği Cemevi'ne ulaşım sorununa ilişkin açıklaması

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) - Ordu Alevi Kültür Derneği Cemevi'miz ayda 20 bin insanımıza hizmet vermekte. Şehrin içerisinde olan cemevimizin ulaşımında maalesef sorunlar var. Tek şerit yol; gidiş geliş olarak kullanılıyor, tıkanıyor ve kazalara sebebiyet veriyor. Geçtiğimiz günlerde bir canımızı kaybettik. Cemevinin büyük bölümü zaten dernek tarafından yapıldı ama Büyükşehir Kanunu'nda -biliyorsunuz- dinî mekânların ve kültürel alanların ulaşım ve çevre düzenlemesini büyükşehirler yapmak zorunda. Buna rağmen, buraya bu yolu yapmayan büyükşehir gidiyor, kent ormanında yürünmesi gereken yere duble yol yapmayı biliyor, arkeolojik sit alanına yol çekmeyi biliyor. Geliyorlar, gidiyorlar, selam veriyorlar, gülüyorlar fakat hiçbir iş yapmadan gidiyorlar. Belediyeye gidiyoruz, Belediye Devlet Su İşlerine; Devlet Su İşlerine gidiyoruz, Belediyeye... On iki yıldır buraya bu yolu yapmıyorlar. Canımızı daha fazla sıkmayın ve bu işi bir an önce halledin.

BAŞKAN - Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu...

Buyurun Sayın Türkoğlu.

13.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, "Maarif Modeli" adı altında yapılan çalıştaya ilişkin açıklaması

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; Türkiye'deki okulların çoğunda sabun bile yok, temizlik malzemesi yok, ısınma sorunu var, öğretmenler sefalet ücretine mahkûm, ücretli öğretmenler ise sürüm sürünüyor ama ne oluyor? Ankara'da, beş yıldızlı lüks bir otelde "Maarif Modeli" adı altında bir çalıştay yapılıyor ve devletin kasasından tam

16 milyon 950 bin lira harcıyor. Lüks çalıştay için milyonlar bulan Sayın Yusuf Tekin, okulların en temel temizlik malzemesi için neden para bulamıyor? Tasarruf genelgesi öğretmene, öğrenciye, okullara uygulanırken Bakanlığın lüksüne neden bir sınır getirilmiyor? Efendiler, öğretmene sefalet maaşı reva görülürken, okullar kaderine terk edilirken bu lüks ve şatafat yazıktır, günahtır.

BAŞKAN - Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan...

Buyurun Sayın Olan.

14.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, Bitlis'in Adilcevaz ilçesindeki Dinamit, Mühimmat ve Patlayıcı Madde Üretim Tesisi inşaatına ilişkin açıklaması

HÜSEYİN OLAN (Bitlis) - Teşekkürler Başkan.

25 Ağustos 2024 tarihinde Cumhurbaşkanı tarafından ortada olmayan temelin temel atma töreniyle, NİTROVAN Patlayıcı Maddeler Sanayi Anonim Şirketi vasıtasıyla Bitlis'in Adilcevaz ilçesinde 220 bin metrekare arazi üzerinde 1 milyar 525 milyon TL'lik yatırımla dinamit ile mühimmat patlayıcı madde üretim tesisinin inşaatına yeni başlanmıştır. Hem ihale sürecinin nasıl işletildiğine dair bir belirsizlik vardır hem de ÇED raporunun olmaması tam bir muammadır. Kimyasal maddelerin kullanılacağı böylesi bir fabrikanın birinci derece deprem bölgesinde olması, çevre, insan sağlığı ve bölge güvenliği üzerinde olumsuz etkiler yaratacağından kamuoyu ciddi endişe taşımaktadır.

BAŞKAN - İstanbul Milletvekili Çiçek Otlu...

Buyurun Sayın Otlu.

15.- İstanbul Milletvekili Çiçek Otlu'nun, Tuzla'daki bir tersanede çalışan işçilere ilişkin açıklaması

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - Sayın Başkan, Kuzey Star tersanesinde kıdem, ihbar tazminatını ve yıllık izin paralarını alamayan Çınar Denizcilik taşeronunda çalışan LİMTER-İŞ üyesi 15 işçi dokuz gündür direnişte. Gemi filikasını test ederken kum torbası yerine işçileri kullanıyor patronlar. Milyon dolarlık gemi siparişini alan patronlar iş güvenliği için gerekli malzemeleri almayarak ölüme terk ediyor, işçilerin haklarını ve alacaklarını ödemiyor. Dokuz gündür ödenmeyen hakları için direnişte olan Kuzey Starda çalışan LİMTER-İŞ Sendikasına üye işçiler, bugün sabah saat dörtte direnişlerini vincin üstüne taşıdı. Haklarını alana kadar direneceklerini açıklayan işçilerin yanındayız. Güvencesiz, düşük ücretle, sendikasız, boş sofraya oturmak istemediği için direnen işçilerin direnişini büyötmek için emekten yana olan herkesi Tuzla'daki direniş sahiplenmeye çağırıyoruz.

BAŞKAN - Aydın Milletvekili Süleyman Bülböl...

Buyurun Sayın Bülböl.

16.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülböl'ün, Aydın'da "ÇED Gerekli Değildir" raporu verilen projelere ilişkin açıklaması

SÜLEYMAN BÜLBÖL (Aydın) - Çevre Bakanlığı, memleketim Aydın'da 2024'te 66 projeye Çevresel Etki Değerlendirmesi raporunu gerek görmedi. Aydın'da son otuz yılda toplam 1.513 projeye "ÇED Gerekli Değildir" raporu verildi. ÇED bir projenin olası çevresel etkileri hakkında bilgi sağlar, kalkıp "ÇED Gerekli Değildir" raporu verdiğinizde projenin çevresel etki yaratmadığı anlaşılır. Peki, madem öyleyse, maden ocakları, RES ve JES'ler ekosisteme, çevreye, havaya, suya etki yaratmıyorsa Aydın'da artan kanser vakaları, solunum yolu hastalıkları, çürük yumurta kokusu nasıl açıklanacak? Denetlenmeyen JES ve maden ocaklarıyla güzelim birinci sınıf tarım arazilerini delik deşik ettiniz. Bu hafta Germencik Bozköy'de zeytin ve Çamköy'de incir bahçelerinin arasına JES için sondaj kuyusu açmak için düğmeye bastınız; minimum maliyet, maksimum kazanç. Kirli projelerinizi Aydın'dan uzak tutun; havamızı, suyumuzu, toprağımızı kirletmeyin.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Van Milletvekili Gülderen Varlı...

Buyurun Sayın Varlı.

17.- Van Milletvekili Gülderen Varlı'nın, yaşamını yitiren Sakine Arat'a ilişkin açıklaması

GÜLDEREN VARLI (Van) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Yıllardır barış mücadelesi veren Sakine Arat'ın üzümlere yaşamını yitirdiğini öğrendik. 7 çocuğunu kaybetmesine rağmen umudunu yitirmeyen 91 yaşındaki barış annesi Sakine Arat'ın "Ben evlatlarımı yitirdim ama umudumu yitirmedim. Ben barış için, bu ülkeye huzur gelmesi için mücadelemi sürdürüyorum." diyen sözleri yıllardır verilen mücadelenin bir direnç örneğidir. Sakine anne yıllarını barışa adanmış bir barış annesidir. Sakine anne 7 çocuğunu kaybetti ama umudunu hiç kaybetmedi. O umudu diri tutan, alanlarda en önde yer alan öncelikle barış annelerine ve herkese sözümüz olsun, barış bu topraklara gelene kadar mücadele etmekten asla vazgeçmeyeceğiz. Buradan Sakine Arat'a Allah'tan rahmet, sevenlerine, yoldaşlarına ve ailesine başsağlığı diliyorum.

BAŞKAN - Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan...

Buyurun Sayın Tanhan.

18.- Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan'ın, emeklilerin bayram ikramiyesine yapılacak artışa ilişkin açıklaması

KAMURAN TANHAN (Mardin) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Türkiye'de emekliler dünyada sondan 4'üncü, Avrupa'da da sondan 2'nci oldu. Mehmet Şimşek programının en çok ceremesini çekenlerin başında emekliler gelmektedir. Enflasyonu piyasada dolaşımda olan paranın miktarıyla teknik bir biçimde kavrayan Şimşek, asgari ücret ve emekli maaşı zamlarının enflasyona neden olacağı iddiasından hareketle emekli maaşı zamlarına karşı çıkmıştı. Bugünkü torba yasa teklifinde de emekli bayram ikramiyesinin 3 bin liradan 4 bin liraya yükseltilmesini içeren bir düzenleme yer almaktadır. Mevcut hayat pahalılığında en temel ihtiyaçlarını dahi gideremeyen emeklilerin talebi ve beklentisi 4 bin lira gibi bir bayram harçlığı değil insanca yaşayabilecekleri bir emekli maaşı. Bu söz konusu 14.469 lira kira giderlerini dahi karşılamıyor. Unutulmamalıdır ki emeklilik hem çalışmaya bağlı bir hak hem de çalışma hakkının devamı niteliğindedir. Tam da bu sebeple emeklilerin sorunları, çalışma hayatı sorunlarının önemli bir parçasıdır. Ömürlarının verimli zamanlarını çalışarak geçirmiş olan vatandaşların emekliliklerini huzur ve refah içinde geçirmelerini sağlamak kamunun görevidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar...

Buyurun Sayın Yontar.

19.- Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar'ın, 2008 yılında güncelleme katsayısı ve aylık bağlama oranlarında yapılan değişikliğe ilişkin açıklaması

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) - Sayın Başkan, AKP Hükümetinin 2008 yılında çıkarmış olduğı 5510 sayılı Yasa'yla güncelleme katsayısı, daha sonra da aylık bağlama oranları düşürüldü. Bunu nasıl yaptılar? 2008 yılı öncesinde güncelleme katsayısında enflasyon büyüme oranının yüzde 100'ü dikkate alınırken yasa da yapılan değişiklikle yüzde 30'u dikkate alınmaya başlandı. Aylık bağlama oranları da yüzde 50'ye düşürüldü ve aylıklar sürekli ve sistemli bir şekilde aşağı doğru düşmeye başladı. Bugün geldiğimiz noktada emeklilerimiz asgari ücretin neredeyse üçte 2'si kadar maaş alıyor. Ey iktidar, emeklilerimizin sesini duyun, en düşük emekli aylığını asgari ücret olan 22.104 liraya, bayram ikramiyesini de en düşük emekli maaşı olan 14.469 liraya çıkararak hesaplarına yatırm.

BAŞKAN - Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşıla...

Buyurun Sayın Aşıla...

20.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşıla'nın, İklim Kanunu Teklifi'ne ilişkin açıklaması

MEHMET AŞILA (Kocaeli) - Rockefeller Vakfı, Birleşmiş Milletler, Dünya Sağlık Örgütü ve Bill Gates'in el birliğiyle dünyayı dönüştürmek istediği köleler ve efendiler projesinin Paris İklim Anlaşması'yla dayattığı zulmün ülkemizdeki adı: "İklim Kanunu". Topraksız, tarımsız, ormansız, hayvansız, insansız bir dünya var etmek için bu kanunlar yürürlüğe giriyor. Yarın çok ama çok geç olacak; giydiğiniz kıyafette, yediğiniz gıdada, kullandığınız enerjide, su ve seyahatte yasaklar dönemi gelecek. "İklim Kanunu" demek "iklim" demek değil; iklim üzerinden karantinalar, yasaklar, cezalar demektir; iklim bir kılıf olarak kullanılıyor. Covid tarikatı neyse iklim tarikatı da odur. Dün sesini çıkarmadın, dün bunları önemsemedin, bugün ise seyretme. Bu kanun teklifi Meclisten geçerse tarihin en büyük ihanetine onay vermiş olacaksınız. Bu kanun teklifini kesinlikle geri çekmelisiniz diyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer...

Buyurun Sayın Çakırözer.

21.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, emeklilerin bayram ikramiyesine yapılacak artışa ilişkin açıklaması

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

AKP, hayat pahalılığı altında inlettği milyonlarca emeklimize bayramı da zehir etti. Emeklimizi fitreye, pazar artıklarına, gece yarılarında ucuz et kuyruklarına mahkûm edenler, bayramda dahi emekliyi yok saydı. Milyonlarca emeklimizin bayram ikramiyesine sadece bin liralık artışı reva görenlere yazıklar olsun! 1 kilo tatlı 750 lira, 1 kilo kıyma 600 lira; ne alacak emekli bin lira zamlar, hangi derdine derman bulacak? Devlette olsun, özel sektörde olsun, bu ülkeye yıllarca hizmet eden 17 milyon emeklimizi sefalete, yokluğa mahkûm ettiniz. Emeklimiz zulüm değil, insanca yaşam istiyor; torununa harçlık verebildiği, huzur içinde geçirebileceği bir bayram istiyor. Saraylarına, saltanat filolarına, yatlarına, katlarına milyarlar harcayıp sıra bayram ikramiyesine gelince sadaka gibi zamlar emeklinin onuruyla oynayanların sonu yakındır. Geçim yoksa derhâl erken seçim!

BAŞKAN - Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer...

Buyurun Sayın Gürer.

22.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 14 Mart Tıp Bayramı'na ilişkin açıklaması

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

14 Mart Tıp Bayramı, sağlık çalışanlarının yılın bir günü olsun kutlama yaşadıkları bir gündü. Sağlık sistemi öyle bir hâle getirildi ki vatandaş sağlık sisteminden mutlu değil, aynı zamanda, sağlık çalışanlarının sorunlarını katladı, onlar da bu sistemin yarattığı sorunlarla uğraşmak zorunda kalıyor. Atama bekleyen sağlıkçılar, farklı branşlarda, her gün "Acaba lehimize bir karar mı verilecek?" beklentisinde. 696 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'yle hizmet alım sözleşmesine takılıp kadroya alınmayan ve taşeronda kalanlar "Kadro verilecek mi?" diye bekliyor. Doktorlara hak ettikleri itibar gösterilmiyor. Sağlık çalışanlarına şiddet olağanlaştırıldı, 70 bine yakın sağlık çalışanı şiddete maruz kaldı. Son beş yılda 15 bini aşkın hekim yurt dışına gitti. Bu durumun sorgulanması gerekir. Aşırı iş gücü ve güvensiz çalışma, sağlık sistemini oldukça sorunlu kıldı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - İstanbul Milletvekili Özgül Saki...

Buyurun Sayın Saki.

23.- İstanbul Milletvekili Özgül Saki 'nin, Göçmen Mülteci Dayanışma Ağı'nın 15 Martta düzenleyeceği etkinliğe ilişkin açıklaması

ÖZGÜL SAKİ (İstanbul) - Teşekkürler.

21 Mart 1960, Güney Afrika'da soykırımcılar, ırkçılar tarafından 69 kişinin öldürüldüğü gün ve 1966 yılından itibaren 21 Mart ırk ayrımcılığının ortadan kaldırılması için uluslararası gün ilan edildi. Göçmen Mülteci Dayanışma Ağı da “göçmenlere yönelik ırkçılığa son” çağrısıyla 15 Martta göçmenlerle bir dayanışma eylem ve etkinliği düzenleyecek ve bir de şunu belirtmek istiyorum: Bu ülkede göçmenlere yönelik ırkçı, ayrımcı tavırların bizzat AKP'nin denetiminde olan geri gönderme merkezlerinde vahşet boyutuna ulaştığının altını bir kere daha çizmek istiyorum. En son 30 Ocakta JINNEWS'te yayımlanan Avukatların Gözünden Geri Gönderme Merkezleri Raporu'nu herkesin okumasını istiyorum. Özellikle kadın mültecilere cinsel taciz, tecavüzler, sıradan bir hâle gelmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen...

Buyurun Sayın Öztürkmen.

24.- Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen'in, Dünya Okul Yemekleri Günü'ne ilişkin açıklaması

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Bugün Dünya Okul Yemekleri Günü. Dünyada 108 ülkede 400 milyonu aşkın çocuk okul yemeğine ulaşabiliyor. Angola'dan Etiyopya'ya, Sri Lanka'dan Burkina Faso'ya, Almanya'dan İsveç'e, Norveç'e, Polonya'ya, Burundi'ye kadar okullarda çocuklara yemek verilirken ülkemizde tasarruf gerekçesiyle bu uygulanmıyor.

Seçim öncesinde siyasi iktidar tarafından okul yemeğinin tüm kademelere yaygınlaştırılacağı sözü verilmişti ancak seçim sonrası görüldü ki bu söz bir aldatmacadan ibarettir. Çocukların en temel kamusal hakkı, göz boyamak, oy almak için istismar edildi. Seçim sonrası okul öncesinde okul yemeği programına son verildi; deprem bölgesinde okul öncesinde devam edileceği söylendi, ona da son verildi. Taşınmalı eğitimde ikili eğitim gören çocuklar için de okul yemeğine son verildi. Hepsinin gerekçesi tasarruftu. Yine aldattılar, yine kandırdılar; AKP, aldatma ve kandırma partisi.

BAŞKAN - İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal...

Buyurun Sayın Aksakal.

25.- İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal'ın, Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Özgür Özel'in açıklamasına ilişkin açıklaması

MEHMET ÖNDER AKSAKAL (İstanbul) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Sayın Özgür Özel'in Bursa Büyükşehir Belediyesinin DSP'nin de adını andığı bazı siyasi partilere sağladığı katkıları gündem konusu yapacak kadar muhalefeti sığlaştırmış olmasını esefle ve kaygıyla karşıladığımı ifade etmek isterim. Öncelikle, kendileri gibi devlet yardımı almadan partisini yaşatan, Atatürk ilkeleri doğrultusunda demokratik sol politikaları bir kez daha iktidara taşıyabilme çabasıyla mücadele eden bir parti olarak DSP'yi de hedefine almasını -yeniden- kuruldukları otuz üç yıldan bu yana bir kez daha iktidar olamayışlarının ruh hâline bağlıyorum. Oysa yerel yönetimler, aynı zamanda yerel siyasetin de aktif ve güçlü olmasına katkı koyarken esasen demokrasiye de güç vermiş olmaktadırlar. Eleştirilen konuda, DSP olarak biz, sadece AK PARTİ'li belediyelerden değil, İstanbul Büyükşehir Belediyesi de dâhil birçok CHP'li belediyeden aynı ya da maddi destek talep ettik ve aldık. Bu denli sığ ve çapsız bir tartışma zemini yarattıkları, bizi de böyle bir açıklamayı yapmak zorunda bıraktıkları için kendilerini tebrik ediyorum!

Genel kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Kocaeli Milletvekili Mühip Kanko...

Buyurun Sayın Kanko.

26.- Kocaeli Milletvekili Mühip Kanko'nun, 14 Mart Tıp Bayramı'na ilişkin açıklaması

MÜHİP KANKO (Kocaeli) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

Türkiye’de son yirmi iki yılda devletin tüm kurum ve hizmetlerinde olduğu gibi, sağlık sistemi de skandallardan nasibini aldı. Gün geçmiyor ki gazete manşetlerine ve kamuoyuna bir sağlık skandalı düşmesin. Yenidoğan bebeklerin bilinçli olarak öldürülmesinden hastalara kürtaj yapmış gibi gösteren hekimlere kadar bu, sağlık sistemindeki çürümeyi gösteriyor. Ayrıca, aile hekimlerinin sorunları günlerdir direnmelere rağmen göz önüne alınmıyor, aile hekimliği merkezinde çalışan tüm personelin sorunları dağlar gibi büyüdü. Atanmayan yaklaşık 900 bin sağlık çalışanı var. Yoğun bakım sorunu, randevu sorunu, tetkik ve ameliyatlar için bekleme süreleri gibi sorunlar, vesaire, vesaire. Dolayısıyla, sağlık sisteminin bozukluğu devam ederken bir 14 Marta daha giriyoruz. Yine de her şeye rağmen güzel günler yakındır deyip tüm sağlık çalışanlarının 14 Martını kutluyorum.

BAŞKAN - Kocaeli Milletvekili ve Veysel Tipioğlu...

Buyurun Sayın Tipioğlu.

27.- Kocaeli Milletvekili Veysel Tipioğlu'nun, Kocaeli Milletvekili Harun Özgür Yıldızlı'nın 65'inci Birleşimde 190 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin geçici 1'inci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

VEYSAL TİPİOĞLU (Kocaeli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dün Kocaeli Milletvekilimizin yaptığı eleştirileri dikkatle dinledim. Burada yapılan tek şey, sorunları sıralamak ve halkın hassasiyetleri üzerinden hamaset yapmak. Oysa biz milletimizin gerçek sorunlarını görüyoruz ve çözüm için sahada çalışıyoruz. Yıllardır taş üstüne taş koymayanların, sürekli eleştirmekten başka yaptığı hiçbir şey yok. Anadolu’da çok güzel bir söz vardır: “Yel Allah’ın, kaval başkasının, üfürdükçe üfür.” deyimi tam da bu durumu anlatıyor, sadece üflüyorlar ama kavalıdan ses çıkmıyor.

SEDAŞ’ın yatırım eksiklikleri nedeniyle yaşanan kesintilerden en çok etkilenen illerden biri Kocaeli’dir. Bu sorunun farkındayız, bunu çözmek için de somut adımlar attık, atmaya devam ediyoruz. Elektrik dağıtım şirketinin altyapı yatırımlarını artırması için ciddi tedbirler aldık ve titizlikle takip ediyoruz. Alınan tedbirler sayesinde 2023-2024 mukayese edildiğinde kesintilerde yüzde 10 oranında azalma olduğunu memnuniyetle müşahade ettik. Önümüzdeki üç yıl içerisinde SEDAŞ’ta alınan tedbirler sayesinde elektrik kesintilerinde yüzde 80 oranında bir azalmanın olacağını çok net ifade edebiliriz, bunun takipçisiyiz. Sonuç olarak da...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Trabzon Milletvekili Yavuz Aydın...

Buyurun Sayın Aydın.

28.- Trabzon Milletvekili Yavuz Aydın'ın, Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı'ya seslenmek istediğine ilişkin açıklaması

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Tarım Bakanı Sayın Yumaklı’ya sesleniyorum: Fındık üreticilerimizin baş belası hâline gelen kahverengi kokarca böceğiyle ilgili mücadelede hâlâ etkili ve kararlı adımlar atılamamıştır. Mart ayının ortasına geldik ancak gelecek sezon öncesinde hâlâ sahada yeterli bir çalışma görememekteyiz. Zaman daralmaktadır, şimdi harekete geçmezseniz üreticilerimiz bir kez daha büyük kayıplarla karşılaşacaktır. Daha önce Tarım ve Orman Bakanlığına sunduğum soru önergelerime verilen yanıtlarda kamu spotu ve broşür gibi yüzeysel yöntemlerle konu geçiştirilmiştir. Oysa üreticilerimiz,

somut ve etkili adımlar beklemektedir. Önümüzdeki fındık sezonunda çiftçimizin toprağa akıttığı terinin karşılığını alabilmesi için Tarım ve Orman Bakanı Sayın Yumaklı'yı bir kez daha uyarıyor ve göreve davet ediyorum.

BAŞKAN - Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu...

Buyurun Sayın Gergerlioğlu.

29.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin ilçelerindeki sorunlara ilişkin açıklaması

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Kocaeli'de ilçelerimizde önemli sorunlar yaşanıyor. Çayırova ilçemizde vatandaşlarımızla görüştüm. Çayırova Belediyesi ve ardından Çevre Bakanlığı, vatandaşların "Rezerv yapı alanı ilan ediyoruz." diye evlerinin bulunduğu alana el koymuş durumda. Daha öncesinde bir okul yıkan yetkililer, ardından evlerin bulunduğu yere bir okul yapmayı düşündüklerini belirtmişler. Vatandaşlar çaresiz ve ne yapacaklarını şaşırmış durumdalar. Bu konuya bir çözüm bulunması gerekir, anayasal mülkiyet hakkı kimse tarafından gasbedilemez.

Ayrıca, Kocaeli'nin merkezinde, İzmit'te vatandaşlarımız doğal gaz alamamaktadır; bize başvurdular. Kocaeli Büyükşehir Belediyesi ve İZGAZ bu soruna bir çözüm bulamamakta, vatandaş ne yapacağını bilememekte. Kocaeli'de, İzmit'in göbeğinde bu çağda vatandaşlar doğal gaza ulaşamıyor, bu sorunun bir an evvel çözülmesi gerekiyor.

BAŞKAN - Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever...

Buyurun Sayın Timisi.

30.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, kadın cinayetlerine ve kadınların iş gücüne katılım oranına ilişkin açıklaması

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Teşekkür ederim.

Her güne kadın cinayeti haberiyle uyanıyoruz. Karşımızda kadını yok sayan, kadın cinayetlerini durduramayan bir iktidar var. Bu ülkede kadınlar sadece öldürülüyor, hayatın her alanında yok sayılıyor.

Ülkemizde kadınların iş gücüne katılım oranı yüzde 35, OECD ülkelerinde yüzde 53. Kadın istihdamı ve kadın yönetici sayısına ilişkin verdiğimiz önergede yer alan birkaç veriyi paylaşayım. 68 bakan yardımcısından 4'ü, 81 il valisinden 3'ü, 208 üniversite rektöründen sadece 19'u kadın; TÜBİTAK'ın Yönetim Kurulunda bir tek kadın üye yok. Bu zihniyetle ne şiddet önlenir ne de sosyal ve ekonomik kalkınma sağlanır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, şimdi Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

İlk söz talebi YENİ YOL Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili Selçuk Özdağ'a aittir.

Buyurun Sayın Özdağ.

31.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, 14 Mart Tıp Bayramı'na, zehirli gıda ürünlerine ve gıda sahtekârlıklarına, sözleşmeli fahri Kur'an kursu öğrencilerine ilişkin açıklaması

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Çok değerli milletvekilleri, 14 Mart Tıp Bayramı, tüm tıbbiyelilerin yani sağlıkçıların, ebelerin, hemşirelerin, doktorların ve sağlıkta çalışan herkesin gününü kutluyorum.

Ciddi problemlerimiz var “Onlar gitsinler.” demekle bu problemler çözülüyor. “Gitsinler.” dedikten sonra da maaşlarına zam yapıldı. Ama gördüğüm bir problemi de söylemek isterim. Dünyanın her yerinde özel hastanelerin sayısı azalırken veya az olurken Türkiye’de özel hastanelerin sayısı çoğalıyor ve devlet hastaneleri sayısı da azalmakta ve bu özel hastanelerin -hatta devlet hastaneleri de dâhil olmak üzere- faturalarının da doğru dürüst kontrol edildiği tahmininde değilim. Bunlarla ilgili olarak ne kadar soru önergesi vermişsek de bunlara hiçbir zaman cevap verilmemiştir. Benim de başıma gelen bir olayı da şimdi burada anlatmak istemem, daha sonra o hastane hakkında da cezai işlem yapılmıştı, Bakanla görüşmüştüm. O nedenle, Türkiye’nin bir denetime ihtiyacı vardır.

İkinci konuya gelince, bir yandan tıbbiyeliler, doktorlar dedik, doktorların maaşlarına zam yapıldı, yapılmalıdır, çok değerli bir meslek. Hâkimlerin maaşlarına zam yapıldı, çok değerli bir meslek. Adalet ihtiyacımız var ve sağlığa ihtiyacımız var. Ama nedense bu doktorları ve hâkimleri yetiştiren veya bizleri yetiştiren öğretim elemanlarının maaşları ise düşük kaldı. Türkiye’de 184 bin öğretim elemanı var, doktorundan doktor öğretim üyesine ve doçentinden profesörüne kadar 184 bin kişi. Peki, bu insanlara değer vermezseniz, bu insanlar doğru ve düzgün bir eğitim anlayışı içerisinde çalışabilirler mi? O zaman da yurt dışına göç başlar, beyin göçü başlar, değerli akademisyenler de yurt dışına gider. Bu sene evimde yazın otururken bir profesör arkadaşım gelmişti “2 çocuğumu gönderdim Amerika Birleşik Devletleri’ne, ben de Muğla Üniversitesinden bugün yarın ayrılıyorum, Amerika Birleşik Devletleri’ne gidiyorum. Bu maaşla geçinilebilir mi? Bu maaşla eğitim öğretim yapılabilir mi, akademisyenlik yapılabilir mi?” ifadesini kullanmıştı. Akademiye ciddi şekilde önem vermemiz gerekmektedir.

Zehirli gıda ürünleri Türkiye’nin ciddi bir problemi değerli arkadaşlar. Şimdi, son bir yılda haberlere konu olan zehirli gıda ve tarım ürünlerinden örnek vereceğim. Bakın, ben bir çiftçiyim, Manisa’da çiftçilik yapıyorum ve açık ve net söylüyorum: Aynı tarlanın ürünleri, aynı tarlada ilaç kullanıyoruz; 9 numara, 10 numara üzümle Avrupa’ya ihraç ediyoruz; sonra bunlar, başka ürünlerimiz geri gönderiliyor oradan -bu kalemleri saymak isterim ama uzun sürecek- diyorlar ki: “Siz burada çok pestisit kullandınız.” Yani ne? “İlaç kullandınız, sağlığa zararlı ilaç.” Avrupalılar insanını korurken bunlar Türkiye’ye geri döntüyorlar ve -Bakanlığın söylemiş olduğu gibi de- diyor ki Bakanlık: “Ben bunları imha ettim.” Ne kadar inanacağım ben Bakanlığa? İnanmayacağım ki bir bakan çıkıyor “Veriler çalınmamıştır.” diyor, ardından diyor ki: “Aa, özür dileriz, çalınmış.” “Çok özür dileriz.” de demiyor, “Çalınmış bunlar.” diyor. Ya, dün başka söylüyorsunuz, bugün başka söylüyorsunuz. Açık ve net söylüyorum: Bazı iade edilen ürünlerin de gümrüklerde ihaleyle verildiğini tespit etmiş durumdayım. Yani bu ürünleri Avrupalı kullanmıyor, Türkiye’de uyanık tüccarlar ve devletin yetkilileri tarafından da bunlar ihale ediliyor, tekrar yeniden bizlere veriliyor değerli arkadaşlar. Peki, aynı tarlanın 8 numarasını kim yiyor? Biz yiyoruz. Peki, biz bunu yerken, Avrupalılar bunu denetlerken “Burada çok fazla pestisit kullanılmış, ilaç kullanılmış, insan sağlığına zararlı ilaçlar kullanılmış.” diyorlar ve kullandırmıyorlarsa biz niye kullandırıyoruz, biz niye denetlemiyoruz? 86 milyonun kabahati ne? Kanseri niye çoğaldı, niye hastalıklar çoğalıyor? Bizim çocuklarımız fiziki olarak niye gelişmiyorlar?

Bunlarla ilgili birkaç örnek vermek isterim. Hatay’da, Dubai’ye ihraç edilecek limonlarda yapılan incelemelerde Türkiye’de kullanımı sonlandırılan yasaklı pestisit tespit edildi. Muhafaza altına alınan limonlar imha edildi. Pestisit tartışmaları bitmiyor. Çiftçinin binbir emekle ürettiği gıda ürünleri pestisit tarım zehri oranlarına takıldığı için Türkiye’ye geri iade ediliyor. File marketten alınan Kopya biberi numunesinde olması gerekenden 110 kat fazla yasaklı madde, pestisit tespit edildi. Bulgaristan Türkiye’den limon ve biber alımını durdurdu. Makedonya basınında yer alan habere göre, Bulgaristan Türkiye’den biber ve limon alımlarını pestisit içerdikleri gerekçesiyle durdurdu. CarrefourSA’da dereotunda yüksek oranda pestisit çıktı yani zehir çıktı. Türkiye’deki marketlerden, bir semt pazarından satın aldığı 90 adet domates, salatalık, biber örneğini laboratuvarında analiz ettiren Greenpeace, ürünlerde

kullanılması yasak pestisit kalıntısı tespit etti. Rusya nar, narenciye ve biber ithalatını durdurdu. Batı Akdeniz ihracatçıları Birliği Başkanı Ümit Mirza Çavuşoğlu, Rusya'nın Türkiye'den özellikle de bu dönemde, ağırlıklı olarak Antalya'dan yapılan nar, narenciye ve biber ithalatını durdurduğunu açıkladı. Hem biber hem narda ihracatın en yoğun döneminin yaşandığı bu süreçte getirilen bu yasağın üreticileri zor durumda bırakacağını söyledi. Biber, maydanoz, marul yerken bir kez daha düşünün, en çok bu ürünlerde tespit edildi. Uzmanlar acil olarak uyarıyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Özdağ, buyurun lütfen.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Artan pestisit, kimyasal zehir kullanımına karşı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Gıda Mühendisleri Odası dâhil olmak üzere bütün odalar, Tarım Bakanlığına çağrıda bulundular. İzmir Şube Başkanı Kırım, Bakanlığın tıpkı taklit, taşıma listesi gibi pestisit listesi açıklamasını istedi. Yeşil ve Karpas biberi, marul ve maydanozda pestisit tutunma oranının yüksek olduğunu kaydeden Kırım, temiz olana kadar yıkama, sirke ve karbonatlı suyla yıkamanın pestisiti azaltılabileceğini söyledi; bunlar sathi önlemler. Niye bunlara daha önceden tedbir almıyorsunuz? Niye bunları bize yediriyorsunuz? Sen Bakanlık değil misin, Tarım ve Orman Bakanlığı değil misin? Mühendislerin yok mu, uzmanların yok mu, makinen yok mu, cihazların yok mu? Var. Peki, bunlarla ilgili olarak başka neler yapılabilir? Bunlarla ilgili olarak da ihracat yapılırken Türkiye çok ciddi darbe yemektedir. 30 milyar dolar gıda ihracatı yapıyoruz biz, sebze ihracatı yapıyoruz; çok büyük bir rakam bu, bu 30 milyar dolar bundan sonra azalacak ve azaldığı gibi, Batılılar bizden almayacak, Rusya bizden almayacak, Türkiye ciddi şekilde bu ihracattan da zararlı çıkacak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Özdağ, tamamlayalım lütfen.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Bir diğer husus, yemiş olduğumuz gıdalarla ilgili, bu piyasada satılan gıdalarla ilgili ciddi hileler var. Süt ve süt ürünlerinde gıda sahtekârlıkları, peynirde yapılan sahtekârlık; bozulmaya ve küflenmeye çok yatkın olan peynirler bazı vicdansız üreticiler tarafından eritilip tekrar kalıba dökülerek piyasaya sürülüyor. Niye denetlemiyorsunuz? Ve diğer taraftan yoğurttaki hileler; yoğurt üretiminde kullanılan sütlerin bazıları çiftliklerden çok düşük fiyatlara satın alınmış antibiyotikli sütlerden oluşmaktadır. Antibiyotikli sütlerin insan sağlığı üzerindeki olumsuz etkileri bilimsel olarak kanıtlanmıştır. Sütün bozulmasını önlemek için son derece zararlı kimyasallar kullanılmaktadır. Bu kimyasallar vücutta kansere kadar varan sağlık sorunlarına yol açabilmektedir. Tereyağında sahtekârlık yapılıyor; milletimizin “doğal tereyağı” adı altında aldığı bazı ürünlerin içine bitkisel margarinler katılmaktadır. Margarin, kalp ve damar hastalıkları riskini arttıran trans yağlar içermektedir. Ambalaj üzerinde “doğal tereyağı” yazıyor olması ne yazık ki her zaman gerçeği yansıtmamaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Son kez efendim...

BAŞKAN - Son kez açıyorum.

Buyurun.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Vatandaşlarımızın bu konuda bilinçli olması gerekmektedir, vatandaşlar bilinçli olacak ama önce devleti yönetenler bilinçli olacaklar ve insan sağlığına zarar verenlere bunlarla ilgili cezalar artırılacak. Bunların sadece ilan edilmeleri yani “Bunlar şu, şu, şu firmalar, bu sahte gıdaları kullandılar.” demek yetmez, bunlara çok ağır cezalar uygulanmalı ve daha öncesinden, bunların yapılmaması için de eğitilmeleri gerekmektedir. Bir diğer husus, salça ve baharatlarda hileler; domates ve biber salçalarına daha kırmızı bir görünüm vermek için gıda boyası eklenmektedir. Aynı zamanda kırmızı toz bibere kiremit tozu veya taş tozu karıştırıldığı tespit edilmiştir. Zeytinyağındaki sahtekârlıklar, ülkemizde “saf zeytinyağı” adı altında satılan bazı ürünlerin içerisine

ayçiçeği, pamuk yağı veya kanola yağları ilave edilmekte ve bazı ilaçlarla beraber de bu karışıklığı gidermeye çalışmaktadırlar. Ben Hükûmeti çok acil olarak tedbir almaya davet ediyorum hem ihraç ettiğimiz sebze ve meyvelerle ilgili hem de yemiş olduğumuz tüm gıda ürünleriyle ilgili acil tedbirler alınması gerekmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Son cümlelerinizi alayım lütfen.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Ama görüyorum ki bu konuda tedbir alınmamakta ve “Saldım çayıra Mevla’m kayıra.” diyerek insanlarımızın sağlığı hiçe sayılmaktadır ama insan sağlığı çok önemlidir çünkü önce sağlık gelir, sağlığınız varsa her şeyiniz var demektir.

Anayasa’mız da zaten vatandaşların hükûmetlere ve devlete vermiş olduğu görev gereği “Bunların maddi ve manevi sağlığını temin etmekle görevlidir.” diyor; kim görevlidir? “Devleti yönetenler görevlidir.” diyor ama gördüğümüz şudur ki sizler bunları görmemezlikten, duymazlıktan geliyorsunuz ve vatandaşlarımız çok ciddi şekilde tehlike altındadır. Bunların üzerinde durulması gerekir.

Son söz olarak da sözleşmeli fahri Kur’an kursu öğreticileri var, KPSS’yle giriyorlar. Aynı zamanda Diyanet İşleri Başkanlığı bunların mesleklerini test ediyor, mesleki bilgilerini ve aynı zamanda mülakata tabi tutuyor. 2018 yılında seçim beyannamesinde söz vermişsiniz “Kadro vereceğiz sizlere.” diyerek; 2 defa sözleşmeli imamlara, imam hatiplere kadro vermişsiniz, bunlar 2018 ve 2022 tarihinde.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Bu insanlar da bekliyorlar “Bizim kadromuzu verin.” diyerek, aynı işi yapıyorlar. Bu noktada da duyarlı olursa Hükûmet...

Teşekkür ederim, saygılar sunuyorum Meclise.

BAŞKAN - Sıradaki söz talebi İYİ Parti Grubu adına Grup Başkan Vekili Turhan Çömez’e aittir.

Buyurun Sayın Çömez.

32.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez’in, 14 Mart Tıp Bayramı’na, 13 Mart 2016’da Ankara Kızılay’da bir otobüs durağına gerçekleştirilen saldırının yıl dönümüne, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz’ın bugünkü açıklamasına, çocuk ölümlerine ve gıda enflasyonunun sebeplerine ilişkin açıklaması

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Saygıdeğer milletvekilleri, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Yarın 14 Mart Tıp Bayramı, bütün meslektaşlarımızın bayramını kutluyorum. Samimi duygularla çalışan, özveriyle çalışan, vatan sevgisiyle, insan sevgisiyle çalışan bütün meslektaşlarımızın bu anlamlı gününü kutluyorum.

Ancak bugünden bahsederken bugünün tarihçesinden de bahsetmeden geçmeyeceğim, geçemeyeceğim. Dünyanın hiçbir yerinde 14 Mart, Tıp Bayramı olarak kutlanılmaz, sadece Türkiye’de 14 Mart Tıp Bayramı’dır. Onun da sebebi şu: İşgal yıllarında -1919- İstanbul işgal altındayken Mekteb-i Tıbbiye-i Şahane’de genç doktorlar bir araya geldiler ve 1919’un 14 Martında Mekteb-i Tıbbiye-i Şahane’nin duvarlarına, kulelerine Türk Bayrağı’nı astılar ve işgale isyan ettiler. İşte, bundan dolayıdır ki bu ülkenin ruhunda, kurucu ruhunda doktorların büyük bir değeri vardır, önemi vardır. Öte yandan, yine Mekteb-i Tıbbiye-i Şahane’nin öğrencileri 1915 yılında topyekûn, hepsi, hep birlikte Çanakkale’ye gittiler ve şehit oldular. Bu yüzden 1921 yılında Mekteb-i Tıbbiye-i Şahane hiçbir mezun vermedi.

Tabii, yıllar geçti, bugün doktorlara “Giderlerse gitsinler.” dedik, hatta daha da ileriye gittik “Çok kıızıyorsanız gidin gırtlığınızı yapışın.” dedik ve maalesef, bu pırlıl pırlıl Anadolu çocukları, bu ülkenin sosyal sermayesi Türkiye’yi terk ediyor. Ben yurt dışında uzun yıllar çalışmış birisi olarak benimle temasa geçen genç arkadaşlarıma sürekli “Ne olur Türkiye’de kalın.” diyorum ama inanılmaz bir yurt dışına gidişle karşılaşıyoruz, şu ana kadar 15 bin hekimimiz yurt dışına gitti. Sınavlara hazırlananlara da baktığımızda önümüzdeki yıl sonunda bunun 25 bini bulacağını tahmin etmek kolay.

Öte yandan, bugün önemli bir gün, anlamlı bir gün, daha doğrusu acı dolu bir günün yıl dönümü. 13 Mart 2016, bundan tam dokuz yıl önce Ankara’da, Güvenpark’ta, Kızılay’da bir otobüs durağına PKK terör örgütü tarafından bir hain saldırı gerçekleştirildi ve bu saldırıda 36 sivil vatandaşımız hayatını kaybetti. Bunların içerisinde 4 çocuğumuz var, 6 aylık hamile bir kadın var ve 32’si çocuk tam 344 kişi yaralandı. Ve bugün bunun üzerinden tam dokuz yıl geçti. Baktım İçişleri Bakanlığına o dönemde nasıl bir açıklama yapmış diye. İçişleri Bakanlığının yapmış olduğu açıklama burada, diyor ki Bakanlık: “PKK içinde yer aldığı bilinen falanca bu saldırıyı gerçekleştirmiştir. Ama aynı zamanda bu kişi PKK üyesi olarak Suriye’ye geçmiş ve YPG terör örgütü içerisinde bu eylemi gerçekleştirmiştir.” Bunu söyleyen İçişleri Bakanlığı, bundan dokuz yıl önce. Tabii, şimdi YPG terör örgütünün başındaki kişi ile bir zamanlar HTŞ terör örgütünün başındaki kişi Suriye’de bir anlaşma imzalıyor ve Türkiye’de inanılmaz bir hava estirilip sanki bölgemize bir barış gelecekmış, sınırlarımızın güneyine bir istikrar gelecekmış havası estiriliyor. Hâlen bugün -bu sabah baktım, İçişleri Bakanlığının resmî sitesinde- YPG terör örgütünün başı olarak Mazlum Kobani kırmızı bültenle aranıyor ve bakıyorsunuz, bazı siyasiler ve iktidar yetkilileri bu alçak teröristin attığı imza üzerinden siyasi analizler yapıyor ve bölgeye bir istikrar geleceğinden bahsediyor. Çok açıkça söylüyorum, terör örgütüyle arasına mesafeyi koyamayan, terörden medet uman, terörle pazarlık yapan ve terörle aynı masaya oturan, terör örgütüne “terör örgütü” demeyen ya da diyemeyen, terör örgütü elebaşına, 50 bin kişinin katiline “halk önderi” veya “kurucu önder” diyen, bu alçak örgütten bir barış güvercini çıkartmaya çalışan tüm anlayışları yüce Meclisin çatısı altında reddediyorum ve onları kınıyorum.

Yine, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Cevdet Yılmaz’ın bugün bir açıklamasına tanık olduk: “Gıda enflasyonunu düşürmeyi hedefliyoruz.” dedi Sayın Yılmaz. Teşekkür ediyoruz kendisine, tam yirmi iki yıl sonra, bu ülkedeki açlığın, bu ülkedeki sefaletin sebebi olan gıda enflasyonu ile ilgili bir çözüm ortaya koyacağını söylüyor.

Şimdi, etrafımıza bir bakalım: Bakın, Yunanistan’a baktım bugün, resmî rakamları inceledim; sınır komşumuz Yunanistan’da yüzde 3 gıda enflasyonu; Bulgaristan’da yüzde 3,7; savaşta Rusya’da yüzde 11; savaşta Ukrayna’da yüzde 12; öte yandan, Güney Afrika’ya baktım, yüzde 2,3; Gana’ya baktım -dünyanın en fakir ülkelerinden bir tanesi- yüzde 3; Fas’ta ise yüzde 0,7 gıda enflasyonu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun Sayın Çömez.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Şimdi, buradan iktidar yetkililerine soruyorum: Dünyanın en mümbit coğrafyasında, en bereketli topraklarında bu ülkeyi varlık içerisinde yoklukta yaşatmaya kimin hakkı var Allah’ınızı severseniz? Hangi mazereti üretebileceksiniz, hangi gerekçeyi ortaya koyabileceksiniz? Sınır komşularınızda yüzde 3; Afrika’da yüzde 2; savaşta Ukrayna’da, Rusya’da yüzde 10-11’lerde gıda enflasyonu, bizde yüzde 40’ları aşmış, bazı ürünlerde yüzde 60-70’lerde. Neden bu ülke bu hâle geldi? Tabii, açlık ve sefaletin en fazla vurduğu kesim de maalesef çocuklarımız ve yavrularımız.

Bakın, defalarca bu kürsüde, bu Meclis çatısı altında ifade ettim, yine söylüyorum: TÜİK’in rakamları Türkiye’de çocuk ölümlerinin bir önceki yıla göre yüzde 30 arttığını gösteriyor. Soruyorum buradan: Bu çocuklar niye hayatını kaybediyor? Sınır komşularımız Bulgaristan’da ve Yunanistan’da çocuk ölümleri azalırken bizim ülkemizde, bu bereketli Anadolu topraklarında çocuk ölümleri niye artıyor? Sebebi ne, biliyor musunuz? Açlıktan dolayı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bitireceğim Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Çömez.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bakın, yine rakamları çıkarttım: Öğrencilerin yarısı kantinden alışveriş yapamıyor, sadece yüzde 40'ı haftada bir kez kantinden alışveriş yapabiliyor. Yine, çocukların üçte 1'inin yanına maalesef beslenme çantası anneleri, babaları tarafından konamıyor. Yine, Cumhurbaşkanlığının yıllık programına baktım, son beş yıl içerisinde sokaklardan toplanan tam 50 bin yavrumuz var dilencilik yapan, bunun da 20 bini Suriyeli. Bakın, resmî rakam bunlar, sokaklarda dilencilik yapan 50 bin çocuktan bahsediyor Cumhurbaşkanlığının resmî raporu. Eğer gayriresmî raporlara veya araştırmalara baksak bu rakamın 100 binleri geçtiğini göreceğiz.

Bakın, her yıl ortalama 70 çocuğumuz iş kazalarında hayatını kaybediyor. Yine, Millî Eğitim Bakanlığı açıklama yaptı, dedi ki: "500 bin yavrumuz okulunu terk etti." Niye terk etti? Aile ekonomisine katkı sağlamak için. Gayriresmî rakamlar bunun 1 milyonu bulduğunu söylüyor. Rakamları uzatmak mümkün.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bitireceğim Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen Sayın Çömez.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bu kadar felakete, bu kadar acı tabloya, bu kadar acı manzaraya Türkiye layık değil. Yavrularımızı korumak zorundayız, bu memleketi, bu milleti korumak zorundayız.

Şimdi Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı diyor ki: "Gıda enflasyonunu düşüreceğiz." Nasıl düşüreceğini de açıkla Sayın Başkan; bu gıda enflasyonu bu topraklarda niye arttı, önce onu açıkla. AKP iktidara geldiğinde ilk yaptıkları şey gübre fabrikalarını satmak oldu. Şimdi, gübre fabrikaları satıldığı için yurt dışından gübre ithal ediyoruz. Sadece geçtiğimiz otuz gün içerisinde üre gübresine yüzde 30 zam geldi. Son beş yıl içerisinde gübreye tam 10 kat zam geldi. Son beş yıl içerisinde mazota tam 8 kat zam geldi. Az önce değerli arkadaşım Selçuk Bey ifade etti, zirai mücadele ilaçları artık Avrupa'dan gelmiyor. Bunları biz de üretemediğimiz için İran'dan, Irak'tan gelen kaçak ilaçları kullanıyoruz, Çin'den gelen kalitesiz ilaçları kullanıyoruz ondan dolayı. Öte yandan, lisanslı depoculukla ilgili hiçbir şey yapılmadı bu ülkede. O olmadığı için şu anda ürünler saklanamıyor, sezon dışında ürünlerimiz son derece pahalı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bitireceğim, son bir cümle daha müsaadenizle.

BAŞKAN - Son cümlelerinizi alalım.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Öte yandan, sulamalarla ilgili, modern sulamayla ilgili hiçbir altyapı hazırlığı yapılmadı. Dünya artık modern sulamaya geçti, yapay zekâ kullanan sulama yöntemlerine geçti, biz hâlâ vahşi sulama kullanıyoruz. Onun için, Türkiye'de su kıtlığı başladı, bütün illerin valileri sulama birliklerine yazı yazıyor "Artık sulu tarım yapmayın." diye. Bu, çok vahim bir riskin habercisi aynı zamanda.

Son olarak, gıda enflasyonunu artıran sebeplerden bir tanesi de sürekli övündüğünüz o otoyollar. Otoyollardaki geçiş ücretleri o kadar pahalı ki ondan dolayı transport ücretleri son derece yüksek. Bandırma'da 5 lira olan şey İstanbul'a geldiğinde 50 lira oluyor; Antalya'da 3 lira olan şey Ankara'ya geldiğinde 50 lira oluyor. Dolayısıyla bunlara dönük rasyonel, gerçekçi, hakikaten sonuç alıcı adımlar atması lazım iktidarın; aksi hâlde biz güvensiz, beslenemeyen, acı çeken bir neslin sorumlusu olacağız.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sıradaki söz talebi Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili Sayın Filiz Kılıç'a aittir.

Buyurun Sayın Kılıç.

33.- *Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'ın, 14 Mart Tıp Bayramı'na, "taburcu" kelimesine ve İklim Kanunu Teklifi'ne ilişkin açıklaması*

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri ve ekranları başında bizleri takip eden yüce Türk milleti; insan hayatına adanmışlıkla hizmet eden hekimlerimizin, sağlık çalışanlarımızın 14 Mart Tıp Bayramı'nı kutluyor, hepinizi saygıyla, muhabbetle selamlıyorum.

Tıp sadece bir meslek değil, aynı zamanda bir vicdan ve adanmışlık meselesidir. Tarih boyunca Türk hekimleri bilgeliliği, feraseti ve fedakârlığıyla insanlığın sağlığına katkı sağlamış, savaş meydanlarında, salgınlarla mücadelede, zor zamanlarda en ön safta yer almışlardır. Bugün de aynı ruhla, aynı fedakârlıkla görevlerini sürdüren hekimlerimiz, sağlık çalışanlarımız her türlü övgüyü hak etmektedir.

Bu vesileyle, Türk tıbbının köklü mirasına dikkat çekerken kullandığımız kelimelerin bile nasıl derin bir anlam taşıdığını sizlerle paylaşmak isterim. Bu kelime “taburcu” kelimesidir. Bildiğiniz gibi, “taburcu olmak” hastaneden sağlıklı bir şekilde ayrılmayı ifade eder ancak bu kelimenin kökenini aslında Osmanlı dönemine dayanır. Askerlerimiz hastalandığında hastanelere yatırılır, tedavileri tamamlandığında ise birliklerine yani taburlarına geri gönderilirdi. İşte, buradan hareketle “taburuna dönmek” anlamına gelen “taburcu olmak” kelimesi zamanla tüm hastalar için kullanılmaya başlanmıştır. Özellikle de “taburcu” terimi Çanakkale Savaşı'mızla özdeşleşmiş, “Gazi askerlerimiz iyileşti.” demek yerine “Cepheye gönderilmek üzere taburcu oldu.” denmiştir. Vatani, bayrağı ve bağımsızlığı için ölüme koşarak giden başka bir millet yoktur. Bu terim aslında Türk hekimlerinin tarih boyunca yalnızca hastalarını tedavi etmekle kalmayıp onları bir bütün olarak topluma kazandırma misyonunu da üstlendiğini gösterir. Türk hekimleri hastayı yalnızca bir birey olarak değil, ailesinin, toplumunun, vatanının bir parçası olarak görmüş ve bu bilinçle hareket etmiştir. Bu, bizim hekimlerimizin ferasetinin, basiretinin ve vatan sevgisinin en güzel örneklerinden biridir. Bugün de sağlık alanında gösterilen üstün çaba, bizlere bu köklü geleneğin hiç değişmeden devam ettiğini göstermektedir. Pandemide canı pahasına çalışan doktorlarımızdan deprem bölgesinde gece gündüz demeden yaraları saran sağlık ekiplerimize kadar her sağlık çalışanı bu milletin şükran borçlu olduğu isimsiz kahramanlardır. Bu vesileyle “Beni Türk hekimlerine emanet ediniz.” diyen başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere, tarihimizin büyük tıp insanlarını, hayatlarını bu mesleğe adanmış hekimlerimizi, salgınlarda, afetlerde, savaşlarda canını feda eden sağlık çalışanlarımızı rahmetle ve minnetle anıyorum. Bu mesleğin onurunu her gün yücelten, insan sağlığı için ailesinden, özel hayatından fedakârlık yaparak gece gündüz demeden çalışan başta sevgili kız kardeşim, eşi ve yeğenlerim olmak üzere, Meclisimizde görev alan tıp hekimi vekillerimizin, tüm hekimlerimizin ve sağlık çalışanlarımızın 14 Mart Tıp Bayramı'nı en içten dileklerle kutluyor, sağlık, başarı ve huzur dolu bir meslek hayatı diliyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün görüşülmeye başlanacak olan İklim Kanunu Teklifi hakkında da birkaç kelam ederek sözlerimi bitirmek isterim. Yalnızca ülkemizin değil tüm insanlığın geleceğini doğrudan ilgilendiren bir meseledir iklim. İklim değişikliğiyle mücadele ve bu mücadeleyi güçlendirecek yasal düzenlemeler de önemlidir. İklim değişikliği artık bilimsel verilerle inkâr edilemez bir gerçek olarak karşımızda durmaktadır. Artan sıcaklıklar, kuraklıklar, sel felaketleri, orman yangınları ve ekosistem tahribatları yalnızca doğamızı değil ekonomimizi, tarımımızı ve insan sağlığımızı da tehdit etmektedir. Özellikle son yıllarda dünyada ve ülkemizin farklı bölgelerinde yaşanan aşırı hava olayları iklim değişikliğinin çoktan kapımızı çaldığını göstermektedir. Cumhuriyet İttifakı'mız bu konuda duyarlıdır. Çevre ve Şehircilik Bakanlığımızın ismine ek olarak “iklim değişikliği” de eklenmiştir.

Değerli milletvekilleri, iklim değişikliğiyle mücadelede kararlı adımlar atmak yalnızca uluslararası yükümlülüklerimizin bir gereği değil aynı zamanda vatandaşlarımızın sağlığı ve refahı içinde bir zorunluluktur. İşte bu nedenle görüşülecek olan yasa teklifi büyük bir öneme sahiptir. Bu kanun teklifi

Türkiye'nin ilk iklim kanunudur. Bu kanun teklifiyle sera gazı emisyonları Ulusal Katkı Beyanı net sıfır emisyon hedefi ile İklim Değişikliği Başkanlığının yayımladığı strateji ve eylem planları doğrultusunda azaltılacak. İl iklim değişikliği koordinasyon kurulları kurulacak, yerel iklim değişikliği planları hazırlanacak, okul müfredatlarına iklim değişikliği ve yeşil dönüşüm eklenecek. Su yönetimi ve arazi tahribatının dengelenmesi sağlanacak. Döngüsel ekonomi hedefleri ve sıfır atık uygulamaları çerçevesinde ürünlerin yeniden kullanımı, atıkların yan ürün, alternatif ham madde olarak kullanılması ve geri dönüşüm, geri kazanımıyla elde edilen ürünlerin zorunlu kullanım oranları belirlenecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun Sayın Kılıç.

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) - Bu ve bunun gibi adımları atmadan yalnızca günü kurtaran politikalarla hareket edemeyiz çünkü unutmayalım ki artık attığımız her yanlış adım, gelecek nesillere daha büyük maliyetler yüklemektedir. Bu toprakların bizlere atalarımızdan miras değil, gelecek nesillerin emaneti olduğunu biliyoruz. Bu emanete sahip çıkmak, güçlü, bağımsız ve yaşanabilir bir Türkiye için hepimizin görevidir çünkü çevreyi korumak vatani korumaktır çünkü çevrecilik milliyetçiliktir. Milletimiz tarih boyunca doğaya, iklime, suya, çevreye ve canlılara önem vermiş, kutsiyet atfetmiştir. Dede Korkut hikâyelerinde doğa kutsal ve korunması gereken bir unsur olarak işlenmiş, göçebe Türk toplulukları doğayla uyum içinde yaşamış ve ona zarar vermemeye özen göstermiştir. Osmanlı İmparatorluğu döneminde çevre vakıfları kurulmuştur, özellikle hayvanlara yiyecek sağlama, ormanların korunması ve su yollarının temizliği gibi konular vakıf sistemine dâhil edilmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun Sayın Kılıç.

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) - Bursa'daki "Gurabahane-i Laklakan" yani Leylek Hastanesi Osmanlı'nın duyarlılığının en güzel örneklerinden biridir. Yaralı leyleklerin tedavi edilip doğaya salınmasını amaçlayan bir vakıftır. Fatih Sultan Mehmet'in bir fermanı İstanbul'un belirli bölgelerinde ağaç kesmeyi yasaklamış ve doğaya zarar verenleri cezalandırmıştır. Orhun Yazıtları'nda doğanın korunması gerektiğine dair mesajlar yer alır. Bilge Kağan, halkını doğanın sunduğu nimetleri bilinçsizce tüketmemesi konusunda uyarmaktadır. Selçuklu Sultanı Alâeddin Keykubat, Konya ve çevresinde büyük bir ağaçlandırma kampanyası başlatmıştır. Alâeddin Tepesi olarak bilinen bölge bu dönemde oluşturulmuştur. Göktürk Kitabeleri'nde doğanın dengesine vurgu yapılır ve "Yer ve gök çökerse insan da yok olur." düşüncesi benimsenmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın Sayın Kılıç.

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) - Sultan Sencer'in vasiyeti doğaya duyarlılığın bir göstergesidir. Mezarının üzerine büyük bir anıt değil doğayla uyumlu bir türbe yapılmasını istemiştir. Göktürkler ve Uygurlar döneminde su kaynakları kutsal sayılmış, kirletenler ağır cezalarla çarptırılmıştır. Selçuklular su başarılarında temizlik yapmayı dahi yasaklamış, kaynakları izinsiz kullananları sert cezalarla karşı karşıya bırakmıştır. Osmanlı döneminde ise ormanları tahrip edenlere ağır cezalar uygulanmış, su kaynaklarını kirletenler sürgüne gönderilmiştir. Ayrıca, Ahilik teşkilatı çevre etiğini iş hayatının temel ilkelerinden biri hâline getirmiş, esnafın doğaya zarar vermesi işten men edilmesine ve itibar kaybına neden olmuştur. Görülüyor ki atalarımız çevreyi koruma bilincine yüzyıllar öncesinden sahipti. Bugün bizler de geçmişimizin mirasına sahip çıkarak doğamızı koruyacak ve sürdürülebilir bir gelecek için gerekli yasaları hayata geçireceğiz diyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) - Bitiriyorum, son cümlem.

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) - Vatandaşlarımızı da çevre konusunda daha duyarlı olmaya, özellikle gençlerimizi bu konuda çok daha duyarlı olmaya davet ediyorum.

Genel Kurulumuzu saygılarımla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sıradaki söz talebi Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili Sezai Temelli'ye aittir.

Buyurun Sayın Temelli.

34.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, hayatını kaybeden Sakine Arat'a, Gazze'deki ateşkes anlaşmasının uzatılması gündemine, PKK'nın dile getirdiği ateşkese, cezaevlerinde oruç tutanlara, bugün Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülen torba yasaya, Merkez Bankası Başkanının açıklamasına, İklim Kanunu Teklifi'ne ilişkin açıklaması

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; barış annesi Sakine Arat'ı yitirdik, üzüntümüz çok büyük. Kürt meselesinin demokratik çözüme kavuşamaması nedeniyle tam 5 evladını yitirmiş olan barış annesi Sakine Arat barış mücadelesinden bir gün geri kalmadı, ömrünün son gününe kadar da bu mücadeleyi verdi, büyük kararlılıkla verdi tüm barış anneleri gibi, Cumartesi Anneleri gibi, Berfo ana gibi. Dolayısıyla üzüntümüz büyük, büyük çünkü bu mücadeleyi veren anneler maalesef barışı göremeden vefat edip aramızdan ayrıldılar. Bu annelere karşı borcumuz büyük. İnaniyorum ki barış bu topraklara çok yakında gelecek ve onların anısı aslında hiçbir zaman unutulmayacak, her zaman için onları saygıyla, o mücadeleyi saygıyla anmaya devam edeceğiz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün Gazze'deki ateşkes anlaşmasının altmış gün daha uzatılması konusu gündeme geldi. Öyle umut ediyoruz ki bu altmış günlük süre gerçekleşecek, ateşkes uzayacak. Hamas ile İsrail arasındaki bu ateşkes belki de sonrasında ikinci evreye geçmeye de vesile olacak. Kalıcı bir barış açısından çok çok önemlidir. Aynı şekilde, PKK de bildiğiniz gibi, ateşkes ilan etti. Dolayısıyla da Sayın Abdullah Öcalan'ın barış ve demokratik toplum çağrısı sonrası PKK'ye yönelik çağrısına PKK olumlu yanıt verdi ve ateşkes ilan etti. Bu konuda da gelişmeler çok çok önemli. Bir çatışmasızlık ortamının bir an önce sağlanması gerekiyor, sağlanması gerekiyor ki bu konuda yol alınabilsin. Dolayısıyla biz PKK'nin dile getirdiği ateşkese önemli buluyoruz ama önemli bulmak yetmez, karşılığında da atılması gereken adımları bekliyoruz. Kimse ipe un sermesin, bir süreç başlamıştır ve bu diyalog sürecinin artık bir müzakere ve bir çözüme yönelmesi için de yapılması gereken, atılması gereken adımlar vardır. Bakın, önümüzde Nevroz var, bir bayrama gidiyoruz, Nevroz Bayramı'na gidiyoruz. Bu seneki Nevroz ateşinin barışa vesile olmasını istiyoruz. Ve sonrasında Ramazan Bayramı var ve buna bir de barış bayramı eklensin istiyoruz; bu konuda herkes üzerine düşen sorumlulukla -devlet de iktidar da muhalefet de- gerçekten toplumun beklentilerine yönelik adımları artık bir an önce atmalıdır. Düne dair söylediklerimiz dünle beraber gitti, bugün artık yeni şeyler söylememiz, yeni şeyler yapmamız gerekiyor. Hâlâ eskinin acıları, eskinin iddiaları, eskinin savları üzerinden yol alamayız; siyasetin böyle bir lüksü olamaz. Siyaset bunda ısrar ediyorsa olsa olsa siyasi mevta olur, örtün üstünü, Allah rahmet eylesin; siyaset, bugüne dairdir, yarına dairdir.

Bakın, barış annelerinden bahsettik, yitirdikleri çocuklardan bahsettik; o zaman bize düşen sorumluluk başka çocuklarımızın ölmemesi için siyaset yapmaktır, yoksa ölümün güzellemesi değildir. O yüzden de her yerde silahlar sussun istiyoruz, özellikle Orta Doğu'da sussun istiyoruz yoksa bu acı hepimizi kavurmaya devam edecektir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; “barış” deyince ne denli kıymetli olduğunu anlamak için belki de hepimize dokunması gerekiyor. Bakın, ramazan ayındayız, oruç tutuyoruz, bu akşam da bir iftara katılacağız hep beraber burada ama cezaevlerinde de oruç tutanlar var, cezaevlerinde oruç tutanlara yemek verilmiyor; pide istiyorlar, pide verilmiyor. Örneği mi? Ben buraya gelmeden bir faks geldi bana, Kayseri Bünyan Kadın Kapalı Cezaevinden Songül Adın; evet, oruç tutuyor kendisi, pide istemiş, pide vermemişler. Yemek vermiyorlar; bu nasıl bir anlayıştır, bu nasıl bir vicdandır? Bu cezaevlerinin sorunlarını sürekli dile getirdik, o denli ciddi sorunlar var ki... Bakın, bu, artık anlatılması bile mümkün olmayan bir sorun. Ya, bir pide vermeyi bile esirgeyecek kadar içinizde nasıl bir nefret biriktirdiniz, nasıl bir düşmanlık biriktirdiniz, vicdanınızı nasıl körelttiniz? Ama cezaevindeki sorunlar bununla sınırlı değil ki her seferinde burada dile getirdik ve karşımızda ısrarla hiçbir adımın atılmadığı bir durum söz konusu. Bu vesileyle, bir kez daha bu konuda iktidarı ve Adalet Bakanlığını sorumluluğa davet ediyoruz, adım atmaya davet ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun Sayın Temelli.

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Plan ve Bütçe Komisyonunda bir torba yasa görüşülüyor, içinde yine yok yok; Mali Müşavirlik Kanunu, Karayolları, Petrol Piyasası, tabii, kamuoyunu en çok ilgilendiren de emeklilere verilecek bayram ikramiyesi. Bin lira zam yapılmış ve bunu da öyle bir anlatıyorlar ki sanırsınız ki bin lira değil bin dolar zam yaptılar. Ya, bu bin lirayı vermeyin, gerçekten geri çekin ve vermeyin emeklilere; emeklilerle alay etmekten vazgeçin artık. Bakın, en düşük emekli maaşını belirlerken alay ettiniz, emekli maaşlarına zam yaparken alay ettiniz, bari burada alay etmeyin. Gerçekten bu bin lirayı vermeniz ile vermemeniz arasında bir fark yok, ya doğru dürüst bir şey verin ya da vermeyin. Çıkin, deyin ki: “Ya, biz müteahhitlere para yetiştiremiyoruz, kusura bakmayın, o yüzden size veremeyeceğiz. Ya, biz İngiltere’den 40 tane uçak alacağız, İngilizleri zengin edeceğiz, o yüzden size para veremiyoruz.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun Sayın Temelli.

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Emekliler anlar ama alay etmeyin en azından. Bin lira nedir? Ayıptır! Sanki marifetmiş gibi kalkıp emeklilere bu bin lirayı verdiklerine dair bir de övünüyorlar. Gerçekten, bugün, ortalama emekli maaşları açlık sınırındadır, asgari ücret açlık sınırının altındadır. Artık, bu meseleyi ciddiye alıp bu konuda gerekli bir düzeltmeye, düzenlemeye gitmemiz gerekirken biz hâlâ bugün Merkez Bankasının daha da kemer sıkacağını öğreniyoruz. Neden biliyor musunuz? Yıl sonundaki enflasyon rakamlarını tutturmak için. Yani Merkez Bankası Başkanı -Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek gibi- diyor ki: “Biz bu enflasyonu düşürebilsek ancak ve ancak emeklinin, emekçinin sofrasından çaldıklarımızla düşürebiliriz.” Bunun anlamı bu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Lütfen tamamlayalım Sayın Temelli.

Buyurun.

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Biz de diyoruz ki: Enflasyonu böyle düşüremezsiniz; enflasyonun nedeni ne emeklilerdir ne emekçilerdir, ne maaşlardır ne ücretlerdir. Zaten açlık sınırında ödenen bu ücretler ve maaşlar enflasyona neden olmaz. Enflasyona neden olan şey, sizin ödediğiniz faizlerdir, müteahhitlere ödediğiniz paralardır ve aslında, doları fonlamanızdır. Siz hâlâ bunda ısrar ettiğiniz sürece ne enflasyon düşer ne de bu yoksulluğa bir son verme olanağı söz konusu olabilir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; son olarak, bugün görüşülmeye başlanacak olan “İklim Yasası” denilen bir yasa var. Bu yasayı geri çekin, önerimiz bu yöndedir çünkü bu “İklim Yasası” falan değil. Zaten Çevre ve Şehircilik Bakanlığının bir iklim yasası var etmesi de mümkün değil; bağdaşık bir şey değil şehircilik ile iklim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Lütfen tamamlayalım Sayın Temelli.

Buyurun.

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Çünkü bizim Şehircilik Bakanlığının anlayışı betona endekslidir ve bu “beton üretimi” “çimento sanayisinin üretimi” dediğiniz şey en fazla karbon salımının yapıldığı alanlardan biridir. Dolayısıyla yeşil göz boyamaya bir son vermek lazım. Bu yasayı geri çekin. Bu, karbon ticaret yasasıdır. Dolayısıyla bugün Türkiye’nin çok ciddi iklim anlaşması ve çevre anlamında çok ciddi sorunları vardır. Bu ciddi sorunlara çözüm üretebilecek bir yasanın hazırlanması gerekirken aslında var olan iklim koşullarını daha da olumsuz etkileyecek bir kanun teklifiyle karşı karşıyayız. Dolayısıyla, bizim önerimiz bu yasanın geri çekilmesidir. Tüm kamuoyuna da buradan çağrı yapıyoruz: Tüm toplum bu yasaya karşı mutlaka direnmelidir. Hayvan yasasını unutmadık, direndik, buna rağmen geçirdiniz, dediniz ki: “Hayvanlara bir şey olmayacak.” Bakın, hayvanları katlediyorsunuz. Dolayısıyla iklim yasasıyla da iklimleri katledeceksiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Son cümlelerinizi alalım lütfen.

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Bu yasaya karşı olduğumuzu bir kez daha dile getiriyoruz ve tüm toplumu da bu konuda duyarlı olmaya davet ediyoruz.

Teşekkür ederim.

VI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Gülizar Biçer Karaca’nın, önceki dönem Meclis Başkan Vekili Haydar Akar’ın babasının vefatına ilişkin konuşması

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, az önce aldığımız bir haberi sizlerle paylaşmak isterim. Önceki dönem Meclis Başkan Vekilimiz Sayın Haydar Akar’ın babasını kaybettiğini öğrendik. Merhuma Allah’tan rahmet, Sayın Meclis Başkan Vekilimiz Haydar Akar ve tüm ailesine de başsağlığı diliyoruz.

Sıradaki söz talebi Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili Sayın Murat Emir’e aittir.

Buyurun Sayın Emir.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

35.- Ankara Milletvekili Murat Emir’in, önceki dönem Meclis Başkan Vekili Haydar Akar’ın babasının vefatına, 14 Mart Tıp Bayramı’na, 6. İdare Mahkemesinde görülen TÜİK’le ilgili davaya, çiftçilerin mazot ve gübre desteği beklentisine, Devlet Bahçeli’nin başlattığı “kurucu önder” tartışmasına, medya üzerinde ağır baskılar olduğuna, İstanbul Milletvekili Adem Yıldırım’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MURAT EMİR (Ankara) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben de sözlerime yıllarca bu sıralarda birlikte görev yaptığımız ve son olarak da Meclis Başkan Vekilliği görevini yapmış olan çok değerli Haydar Akar ağabeyimize babasının vefatı dolayısıyla başsağlığı dileklerimizi ileterek başlamak istiyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yarın 14 Mart Tıp Bayramı ve yarın kutlanacak Tıp Bayramı’nı maalesef bir bayramın gerektirdiği şartlar içerisinde kutlayamayacağız çünkü sağlık alanımız son derece büyük sorunlarla baş etmek zorunda. Maalesef siyasi iktidar bütün bu sorunlara

kulağını tıkayan ve Cumhurbaşkanı da doktorları her fırsatta horlayan, aşağılayan ve “Giderlerse gitsinler.” şeklinde tehdit eden bir konumdayken 14 Martı olması gerektiği gibi kutlayamayacağız ama yarın yine de bütün meslektaşlarımızın 14 Martını kutlamak isterim.

Yeri gelmişken bir noktanın altını çizmekte yarar görüyorum. 14 Mart Tıp Bayramı’nın tarihçesi tabii Tıbbiye-i Şahnenin kuruluşuna, 1827’ye gidiyor ama aslında 1919’da Mondros Mütarekesi imzalandıktan sonra, İngiliz zırlırları İstanbul sathına geldiğinde İngilizler Tıbbiye-i Şahane binasını basmıştı ve buna karşı koyan öğrencilerin hepsi tutuklanmıştı. O isyanın, o başkaldırının tarihi 14 Mart olduğu için biz 14 Martı Tıp Bayramı olarak kutluyoruz. O günün öncüsü tıbbiyeliler eksiksiz Kurtuluş Savaşı’na katıldılar ve o gün onların öncüsü olan Hikmet Bey de Tıbbiyeli Hikmet de Sivas Kongresi’nin bir delegesi olarak Mustafa Kemal Paşa’nın yanında yerini almıştı.

Sayın Başkan, çok önemli bir haber geldi, 6. İdare Mahkemesinde görülen bir dava var. Davada TÜİK’in rakamlarla oynayarak halkın ekmeğini, aşını çaldığı iddiası var ve TÜİK yıllardır açıklamadığı madde sepetini açıklamak zorunda kalacak. Mahkeme TÜİK’e “Sen gerçekten rakamlarına güveniyorsan, ben bunları kontrol edeceğim, madde sepetini bana gönder.” dedi -bugünkü bilgi- ve umuyoruz ki TÜİK artık rakamlarla oynamaz ve TÜİK’in ipliği pazara çıkar.

Değerli arkadaşlar, çiftçiler mazot ve gübre desteği bekliyorlar. 2025 yılının üçüncü ayı oldu, hâlâ ödemeler yapılmadı. Sayın Bakan İbrahim Yumaklı “tweet” attı “Gönderdik.” dedi, “3 milyar 299 milyon lira hesaplara yattı.” dedi ama bu paralar yatmadı. Bir Sayın Bakana yalan söylemek yakışmıyor, bir Sayın Bakana düşen hemen gereğini yapmaktır. Çiftçiye vereceğiniz o son derece cüzi gübre desteğini, mazot desteğini bile böylesine esirgeyecekseniz bu işi bırakın, bu işi yapmayın.

Bakın, Ziraat Bankasının zararı sadece geçen yıl 75,7 milyara geldi, görev zararı. Ziraat Bankası olağanüstü görev zararı yazıyor ve baktığınızda, son on beş yılda 19,4 milyar liraymış, görev zararı olağanüstü artmış. Peki, bu paralar kime ödenmiş? Çiftçiye mi; mazot olarak mı, gübre olarak mı, destek olarak mı? Hayır. Bu paralarla yandaşlara kredi verildi, bu paralarla medya şirketleri alındı satıldı, bu paralar peşkeş çekildi yandaşlara ama çiftçiden esirgeniyor. Bir an evvel bu paralar yatsın Sayın Bakan, buradan takipisiyiz.

Bir konu çok önemli, Meclisimizin gündemine getirmekte yarar var. Bir tartışma var, Sayın Devlet Bahçeli’nin başlattığı, daha sonra bu sıralarda birlikte milletvekilliği yaptığımız Mehmet Metiner’in devam ettirdiği bir tartışma. Abdullah Öcalan’a “kurucu önder” diyorlar. Oysa bu ülkenin bir tek kurucu önderi var, o da Gazi Mustafa Kemal Atatürk. (CHP sıralarından alkışlar) Biz, Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ten başka kurucu önder tanımıyoruz, kabul etmiyoruz. Bu çatının altında, Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ün kurduğu bu çatı altında bir başkasına “kurucu önder” demeyi de asla kabul etmiyoruz, asla kabul etmeyeceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

LÜTFİ KAŞIKÇI (Hatay) - Çarpıtıyorsunuz, çarpıtıyorsunuz!

BAŞKAN - Buyurun Sayın Emir.

MURAT EMİR (Ankara) - Birileri dün söylediklerinin tam tersini söyleyebilirler ama biz tarihsel tutarlılığımızı sonuna kadar sürdüreceğiz.

LÜTFİ KAŞIKÇI (Hatay) - Okuyup anlayamıyorsunuz!

MURAT EMİR (Ankara) - Kime ne diyeceklerine de herkes karar verebilir ama bu milletin gözü önünde söyleyecekler, bu millet herkesin ne dediğini görecektir.

LÜTFİ KAŞIKÇI (Hatay) - Çarpıtıyorsunuz, kul hakkı yıyorsunuz; özür dilemeniz gerekiyor.

MURAT EMİR (Ankara) - Medya üzerinde son derece ağır baskılar var. Medya birçok baskıya boyun eğmek zorunda; bir sansür var, otosansür var, dezenformasyon yasası var. Gazeteciler tutuklanıyor,

gözüaltına alınıyor, hapiste yatırılıyor ama aynı zamanda bir de Google'ın haksız algoritması söz konusu. Google'ın algoritması üzerinden maalesef, az sayıda kalmış sosyal medya ve internet gazeteciliği, medya gazeteciliği de maalesef, can çekiyor, ölmek durumunda kalıyor. Dün Gazete Duvar kapandı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun Sayın Emir.

MURAT EMİR (Ankara) - Bugün Artı Gerçek, BirGün, Diken, Ekonomim, Pencere, Kısa Dalga, Medyascope, T24 gibi haber siteleri ortaklaşa bir bildiri yayınladılar; bu çok önemli.

MEHMET ŞAHİN (Kahramanmaraş) - Amerikan yardımı kesildiği için...

MURAT EMİR (Ankara) - Google'ın yıkıcı ambargosu olduğunu, Google'ın algoritması dolayısıyla erişemediklerini ve zaten kamu kaynakları yandaş medyaya dağıtıldığı için zaten zor koşullarda yaşamak zorunda kaldıklarını ve bu ses de kesildiği zaman Türkiye'nin iyice tek sesli olacağını ifade ettiler. Türkiye kazanacaksa demokrasiden kazanacak, Türkiye kazanacaksa özgürlüklerle kazanacak, Türkiye sorunlarını ancak herkesin konuşabildiği, herkesin herkese sesini duyurabildiği koşullarda kazanabilir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın Sayın Emir.

MURAT EMİR (Ankara) - Zaten yazılı medyanın yüzde 90'ını ele geçirmişsiniz, zaten bu Ziraat Bankası dâhil bütün kamu kaynaklarını bu kurumlara aktarıyorsunuz, hiç olmazsa bu medyanın boğazını sıkımdan vazgeçin ve bu medyaya yaşam fırsatı tanıyın.

Peki, bu medyanın başına neler geliyor? Neler gelmiyor ki, neler gelmiyor ki. Türkiye'de siyasi atmosfer değişiyor, hâkimlerin kararları da değişiyor. Daha iki ay önce gazeteci Nevşin Mengü Salih Müslim'le bir röportaj yapıyor, gazetecilik yapıyor ve gazetecilik yaptığı için gözüaltına alındı, şükür ki tutuklanmadı, sonrasında bir yıl üç ay hapis cezasına çarptırıldı ve yurt dışı yasağı verildi. İşte, bugün yandaş medyada Salih Müslim'le röportaj var. Nerede o savcı, nerede o savcı? Çünkü iki ay önce “terörist” dediklerine... İşte, MHP'nin temsilcileri burada, AKP'nin temsilcileri burada, kimin terörist olduğuna bunlar karar veriyorlar, Türkiye yargısı karar vermiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Emir, tamamlayalım lütfen.

MURAT EMİR (Ankara) - Bunlar “terörist” deyince hâkimler, savcılar harekete geçiyor. Eğer konjonktür değişti, o gün “terörist” dediğine “teröristbaşı” dediğine bugün “kurucu önder” diyorlarsa, hâkimler, savcılar adım atamazlar, işte, Türkiye bu. Hani diyorsunuz ya “Yargı bağımsız, gelin, hesap verin.” falan, işte, sizin yargınız bu. Bu kadar acınası bir durumdasınız. Bu yargının buradaki temsilcilerisiniz.

Biraz önce bu diplomayla ilgili atışmalar yapıldı. Bakın, bizim her şeyimiz hazır. Size meydan okuyorum, meydan; varsa cesaretiniz, oradan diploma konusunu açın, uzun uzun konuşalım bu konuyu! Ama bunu yapmayıp, otuz dört yıllık diplomayı gündeme getirip İstanbul Üniversitesine, 2020 yılında rapor vermiş, “Diplomada ve yatay geçişte sorun yok.” demiş üniversiteye ve dekana baskı yapıp, dekani istifâ ettirip onun üzerinden CHP üzerinde ve adayımızı Ekrem İmamoğlu üzerinde şaibe yaratmaya kalkışmayın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Son cümlelerinizi alalım Sayın Emir.

MURAT EMİR (Ankara) - Şunu bilin ki bel altından attığınız her bir tekme size yumruk olarak dönüyor, yumruk olarak da dönmeye devam edecek.

Teşekkür ederim Sayın Başkan. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Buyurun Sayın Akçay.

36.- *Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Ankara Milletvekili Murat Emir'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Öncelikle ifade edeyim, boş polemiklere ve demagojilere karnımız tok. Geçtiğimiz yıllarda İstanbul'daki değişik sokaklarda “Önder Apo.” diyen kitleyle birlikte Öcalan'ın ve Atatürk'ün posterlerini birlikte taşıyan Cumhuriyet Halk Partisinin Grup Başkan Vekili bu lafları söylüyor. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bir günden bir güne duyduk mu sizin ağzınızdan “teröristbaşı” “terör örgütü elebaşı” laflarını da Sayın Genel Başkanımızın bir ifadesinden yola çıkarak böyle boş polemiklerle uğraşıyorsunuz.

Şimdi, değerli arkadaşlar, dün Sayın Emir konuşmasında, İstiklal Marşı'nın kabulünün yıl dönümü münasebetiyle...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun Sayın Akçay, tamamlayın lütfen.

ERKAN AKÇAY (Manisa) - ...doğrudan bir kutlama yapmadan ve hatırlatma yapmadan “Efendim, 12 Mart 1921'de 100 Cumhuriyet Halk Fırkası milletvekili ayakta alkışladı. Bize, bunu Cumhuriyet Halk Fırkasının kabul ettiğini niye söylemiyorsunuz?” diyor. Şimdi, değerli arkadaşımız Cumhuriyet Halk Partisinin tarihinden habersiz. Bir kere, 12 Mart 1921'de Halk Fırkası diye bir fırka yok, Cumhuriyet Halk Fırkası zaten yok. Bunların dönüşümlerine baktığımızda tarihleriyle söyleriz fakat vaktimiz kısıtlı, eğer uzatmak isterse onu da anlatırız. Önce kendi partinizin bir tarihini öğrenin, ondan sonra gelin burada konuşun. (MHP sıralarından alkışlar)

MURAT EMİR (Ankara) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Buyurun Sayın Emir.

37.- *Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

MURAT EMİR (Ankara) - Sayın Grup Başkan Vekiline teşekkür ederim açıklamaları için, nihayet dolu bir tartışma yapma fırsatı bulacağız sizinle.

Bir defa, kendinizi savunabiliyorsanız savunun, savunamıyorsanız Cumhuriyet Halk Partisine saldırmayın.

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Niye savunacağım, kendimi anlatırım ben.

MURAT EMİR (Ankara) - Bir defa, siz hangi Grup Başkan Vekilinin Atatürk'ün resminin yanında Abdullah Öcalan'ın resmini taşıdığını buradan göstereceksiniz, göstermezseniz yalancısınız, iftiracısınız; göstereceksiniz, burası Genel Kurul, göstereceksiniz yoksa yalancısınız, iftiracısınız; bu bir.

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Sizi kastetmedim, hayır. Demagoji yapma, şahsınızı kastetmedim, partinizi kastettim. Yalan da söylemiyorum, doğru.

MURAT EMİR (Ankara) - İkincisi: Biz Abdullah Öcalan'a “Abdullah Öcalan” diyoruz, terör örgütüne “terör örgütü” diyoruz; elli yıldır diyoruz. Burada açıklaması...

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Sana mı soracağız kime ne diyeceğimizi?

MURAT EMİR (Ankara) - Ben soracağım tabii. Bu millet soruyor, bu millet; bu millet soruyor.

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Ben de cevabını veriyorum.

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) - O zaman bizi suçlamayacaksınız.

MURAT EMİR (Ankara) - Sen bu iki ay öncesine kadar böyle deyip de dün “kurucu önder” dersin ben millet adına bunu soracağım. “Ne oldu da teröristbaşı şimdi kurucu önder oldu?” diye soracağım. Sen buna cevap vereceksin veya sessizce önüne bakacaksın, öyle dava yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Biraz dikkat et bakalım üslubuna.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Emir, son defa açıyorum.

MURAT EMİR (Ankara) - Devam edelim.

Şimdi, tarih tartışması yapma hevesi var, yapalım. Bakın, Sivas Kongresi’nden sonra Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyetleri birleşti ve “Hattı müdafaa yoktur, sathı müdafaa vardır. Misakımillî bizim toprağımızdır. Manda ve himaye kabul edilemez.” denildi ve sonrasında 1920’den sonra Meclis açıldı, Anayasa kabul edildi ve sonrasında 1927’de Gazi Mustafa Kemal dedi ki: “Bizim 1’inci kongremiz, Cumhuriyet Halk Fırkasının 1’inci kongresi Sivas Kongresi’dir.” Dolayısıyla Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti de Cumhuriyet Halk Fırkası da bugünkü Cumhuriyet Halk Partisi de aynı şeydir, aynı şeyin farklı isimleridir; bunu bilmelerinde yarar var. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sıradaki söz talebi, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili Bahadır Nahit Yenişehirlioğlu’na aittir.

Buyurun Sayın Yenişehirlioğlu.

38.- *Manisa Milletvekili Bahadır Nahit Yenişehirlioğlu’nun, Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkan Vekili Murat Emir’e, 14 Mart Tıp Bayramı’na, ROKETSAN ATMACA güdümlü mermisine ve Türkiye’nin Avrupa Birliği tam üyeliğine ilişkin açıklaması*

BAHADIR NAHİT YENİŞEHİRLİOĞLU (Manisa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisi Değerli Grup Başkan Vekilinin hem Milliyetçi Hareket Partisi sıralarına hem de Adalet ve Kalkınma Partisinin sıralarına şöyle şöyle parmak göstermesini esefle kınıyorum, aynen iade ediyorum kendisine.

Sağlık insanın en büyük hazinesidir. Bu hazinenin muhafaza edilmesini sağlayan sağlık çalışanlarımız ise insanların hayata tutunması için özveriyle mücadele etmektedirler. Beyaz önlüklerin bir parçası olan uykusuz gecelerin, acil servislerde çarpan yorgun kalplerin, yoğun bakımlarda sessizce edilen duaların şahidiyiz. Sağlık çalışanlarımızın icra ettiği görevin kıymetinin ve öneminin de bilincindeyiz. Bir annenin evladına duyduğu şefkatle, bir babanın ailesini koruma içgüdüleriyle insanı yaşatma gayesiyle yürüdükleri bu yolda yeri geldiğinde kendi sağlığını riske atan, kimi zaman sevdiklerini ihmal etmek pahasına şifa dağıtan kardeşlerimizin hakkını ödemek mümkün değildir. Her biri fedakârlık anlamında birer abide olan kardeşlerimize bir kez daha şükranlarımızı sunuyoruz. Bizler de sağlık ordumuzun fedakâr neferlerinin daha sağlıklı şartlarda hizmet verebilmeleri, çalışma şartlarının iyileştirilmesi için çalışmaya devam etme kararlılığımızı bir kez daha vurguluyoruz. İnsan hayatını her şeyin üstünde tutan, fedakârlıklarıyla umudun ve şifanın temsilcisi olan sağlık çalışanlarının 14 Mart Tıp Bayramı’nı en kalbi duygularıyla kutluyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; millî gücümüzün ve teknolojik yetkinliğimizin en parlak örneklerinden biri olan ROKETSAN ATMACA güdümlü mermisinin denizaltılarımız tarafından da kullanılabilmesi için geliştirilen projenin ilk fiilî atışının başarıyla sonuçlanmasının gururunu yaşıyoruz. TCG PREVEZE denizaltısından gerçekleştirilen bu başarılı atış ülkemizin savunma alanında attığı dev adımların somut göstergesidir. Elde edilen bu muvaffakiyet yalnızca teknolojik bir başarıdan ibaret değil aynı zamanda millî irademizin, yerli üretim gücümüzün ve bağımsız savunma stratejimizin en önemli mihenk taşlarından biridir. Ayrıca, bu gelişme savunma sanayimiz ile yerli ve millî teknolojinin ne denli kritik olduğunu bir kez daha ortaya koymaktadır. Devletimizin basireti ve aziz milletimizin ferasetiyle benzer millî projelerin artarak devam edeceğini, ülkemizin bu bağlamda imkân ve kabiliyetlerini

geliştirmeyi sürdüreceğini bir kez daha vurguluyoruz. Üretimden test süreçlerine kadar emeği geçen mühendislerimizi, teknisyenlerimizi ve savunma sanayimizin tüm kahramanlarını yürekten kutluyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dünya bir değişim sürecinin içerisine girmiş durumda. Hâl böyleyken Türkiye'nin etrafında yaşanan gelişmelerden etkilenmemesi ve bu değişimler karşısında etkisiz kalması elbette beklenemez. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın hatırlattığı üzere, Avrupa Birliği üyeliği ülkemiz için sadece bir dış politika hedefi değil aynı zamanda stratejik bir öncelik. Avrupa Birliği'nin Türkiye'ye ihtiyacı olduğu açıktır. Avrupa Birliği'ni ekonomiden savunmaya, siyasetten uluslararası itibara içine düştüğü çıkmazdan yalnızca Türkiye'nin tam üyeliği kurtarabilir. Ekonomisi ve demografik yapısı hızla yaşlanan Avrupa'ya can suyu verecek olan yine Türkiye'nin tam üyeliğidir. Türkiye; coğrafi konumu, genç ve dinamik nüfusuyla tarih boyunca medeniyetler arasında köprü vazifesi görmüştür. Avrupa Birliği üyeliği bu köprüyü daha da sağlamlaştıracaktır. Elbette bu süreci amatör bir gözü karalıklarla değil, itidalli, mantıklı ve makul bir perspektifle inşa etmek; değerlerimizden, kimliğimizden ve benliğimizden taviz vermeden ilerlemek tek hedefimiz olacaktır. Dış politikada elde ettiğimiz başarı ve kazanımlarla fikrine itibar gösterilen bir Türkiye'yi inşa etmek için Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde halkın ve hakikatin istikametinde ilerlemeye devam edeceğiz diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Sümer, bir söz talebiniz var sanırım.

Buyurun.

39.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, iki gün önce Adana Şehir Hastanesi Onkoloji Bölümünde çekilen fotoğraflara ilişkin açıklaması

ORHAN SÜMER (Adana) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yarın 14 Mart Tıp Bayramı ama bakın, değerli arkadaşlar, üzülerken bir fotoğraf paylaşıcağım. Bu fotoğraflar, iki gün önce sabah saat beşte Adana Şehir Hastanesi Onkoloji Bölümü'nde çekilmiş fotoğraflar. Fotoğrafta hasta ve yakınlarının fiş almak için girdikleri mücadele gözler önünde. Eğer ilk 30 kişi arasına giremezlerse aynı çile ertesi gün de tekrar devam ediyor. Bu hastalar maalesef kanser hastaları ancak ne yazık ki durum sadece onkoloji bölümünde değil hemen hemen tüm branşlarda yaşanıyor. Bu görüntüler sağlık sistemimizin içinde bulunduğu krizi bir kez daha gözler önüne seriyor. Kanser gibi ciddi ve yaşamı tehdit eden bu hastalıkla mücadele eden insanların tedaviye erişmek için bu kadar büyük zorluklar yaşaması kabul edilir bir durum değil. "Sağlıkta devrim yaptık." hikâyesini bir yana bırakmak, hiçbir hastanın tedaviye erişmek için bu kadar mücadele etmek zorunda kalmadığı yeni bir düzen gerekmektedir. Sağlık Bakanlığı çalışanlarını acilen göreve çağırıyorum.

BAŞKAN - Sayın Konuralp, buyurun.

40.- Ankara Milletvekili Okan Konuralp'ın, Gazete Duvar'ın yayın durdurma kararına ilişkin açıklaması

OKAN KONURALP (Ankara) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Gazeteciliğin yüz akı mecralarından olan Gazete Duvar Google'ın algoritma değişikliğinin öne çıktığı köklü gerekçelerle yayın durdurma kararı aldı. Gazete Duvar'ın bu kararı almak zorunda kalması Google'ın haber alma hakkına yönelik müdahalesinin sonucudur çünkü Google'ın algoritma değişikliği hakikate karşı aleni bir ambagodur. Dahası, bağımsız medyanın yaşadığı Google krizi özgürce haber almak isteyen tüm yurttaşların krizidir. Bu ambargoya karşı vakit geçirmeksizin demokratik, basın özgürlüğünün evrensel ilkeleriyle uyumlu, bağımsız ve tarafsız medyayı önceleyen, meslek örgütlerinin katkılarıyla hazırlanmış bir dijital telif yasasını ivedilikle çıkarmalıyız ve herkesi Google üzerinden değil doğrudan okuru oldukları internet sitelerine girerek habere ulaşmaya, bu gizli ambargoyu delmeye çağırıyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Bayraktutan, buyurun.

41.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, önceki dönem Meclis Başkan Vekili Haydar Akar'ın babası Celal Akar'ın vefatına ilişkin açıklaması

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

24, 25, 26 ve 27'nci Dönemde Türkiye Büyük Millet Meclisinde beraber görev yaptığımız Kocaeli Milletvekilimiz ve Türkiye Büyük Millet Meclisi önceki dönem Başkan Vekilimiz Haydar Akar'ın kıymetli babası Celal Akar vefat etmiştir. Akar ailesinin ve Haydar Akar'ın acısını yürekten paylaşıyor, başsağlığı diliyor, Celal amcamıza da Allah'tan rahmet diliyorum. Cenazesi yarın cuma namazından sonra Kartepe'deki hanesinden kaldırıp defnedilecektir. Bir kere daha Haydar amcamıza Allah'tan rahmet diliyor, bütün ailenin acısını paylaşıyor, bu vesileyle yüce Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Sakik.

42.- Ağrı Milletvekili Sırrı Sakik'in, devam eden barış görüşmelerine ilişkin açıklaması

SIRRI SAKİK (Ağrı) - Sayın Başkan, çok teşekkür ediyorum.

Şimdi, Rojova'da ciddi bir barış görüşmelerinin devam ettiğini ama burada ırkçı, milliyetçi kesimleri niye bu kadar rahatsız ettiğini anlamakta zorlanıyoruz.

Bir başka şey söyleyeyim: Kürtlerin değerlerine hakaret etmeyin. Kürtler bu topraklarda da barış istiyor, bu topraklarda da barış olacak. Sayın Öcalan'a hakaret etmeyin; oradaki, Rojova'daki sayın komutana hakaret etmeyin. Bakın, milyonlarca insan şu Meclis Başkanlığına gelip dilekçesini verdi "Sayın Öcalan benim irademdir." dedi ve Sayın Öcalan yakalandığında yüzlerce insan bedenini ateşe verdi ve bugün bu topraklarda barış için çok çaba sarf ediyorsa kimsenin barışın dışında bir şey söylemeye hakkı yok. Bu topraklar kana doydular, bu topraklar şiddete doydular ve Kürtlerin iradesine saygı gösterin.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

YENİ YOL Partisinin İçtüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi bulunmaktadır, öneriyi okutup işleme alacağım ve

oylarınıza sunacağım.

VII.- ÖNERİLER

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1.- YENİ YOL Grubunun, Grup Başkanı İstanbul Milletvekili Bülent Kaya tarafından, et ve özellikle süt üreticilerinin sorunlarının nedenlerini araştırmak, çözüm önerileri geliştirmek ve sektördeki yapısal eksiklikleri gidermek amacıyla 13/3/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 13 Mart 2025 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

13/3/2025

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 13/3/2025 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Selçuk Özdağ

Muğla

Grup Başkan Vekili

Öneri:

İstanbul Milletvekili ve Grup Başkanı Bülent Kaya tarafından, et ve özellikle süt üreticilerinin sorunlarının nedenlerini araştırmak, çözüm önerileri geliştirmek ve sektördeki yapısal eksiklikleri gidermek amacıyla 13/3/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis Araştırması önergemizin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 13/3/2025 Perşembe günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere söz talebi, İstanbul Milletvekili Mustafa Kaya'ya aittir.

Buyurun Sayın Kaya. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA MUSTAFA KAYA (İstanbul) - Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; bu ülkede çiftçilik yapmak, üretim yapmak artık bir işkence hâline geldi. Üreten, emeğiyle geçinen, hayvancılıkla uğraşan herkes âdeta hayatta kalma mücadelesi veriyor, direniş ortaya koyuyor. Süt üreticisi batıyor, hayvancılık gün geçtikçe kan kaybediyor, Anadolu boşalıyor ama iktidar hiçbir uyarıyı dikkate almıyor; maalesef, görmüyor, duymuyor, konuşmuyor. Peki, bu olanlar karşısında biz susabilir miyiz? Tabii ki hayır çünkü sadece mesele süt değil, mesele et değil; mesele bu ülkenin gıda güvenliği, mesele bu ülkenin geleceğidir. Her zaman söylediğimizi bir kere daha ifade edelim: Tarım artık tam anlamıyla bir millî güvenlik sorunudur. Yıllardır şunu söylüyoruz: Sütü çözemezseniz et sorununu çözemezsiniz; süt üreticisini desteklemezseniz besi meselesini halledemezsiniz, damızlık hayvanınızı koruyamazsınız, kırmızı et üretimini sürdüremezsiniz. Eğer bu hatalı politikalar devam ederse köyler, kasabalar boşalacak; ülkemiz kendi üreticisini değil yabancı üreticiyi desteklemeye devam edecektir. Bugün geline nokta ortadadır. 1 Ocak 2025 itibarıyla çiğ süt referans fiyatı 17,15 TL'ye yükseltildi ancak üretici daha döktüğü süütün tahsilatını yapamadan yem fiyatları yükseldi, parite eridi. Önümüzdeki aylarda paritenin nereye gerileyeceği belli değil. Süt endüstrisinin gelişmiş olduğu bölgelerde parite 1,3'e kadar düşerken diğer bölgelerde 1 paritesini bile yakalamak imkânsız hâle geldi. Ulusal Süt Konseyi Yönetmeliği'nde yapılan kısmi değişiklikler üretici lehine sözde iyileştirmeler getirdi ama piyasayı hâlâ büyük sanayiciler belirliyor. Büyük süt işletmeleri süt alımını durduruyor veya azaltıyor, üretici elinde kalan sütü satamıyor, sanayici stok maliyeti yüksek bahanesiyle süt alımını durduruyor. Üretici ile sanayici arasında yapılması zorunlu olan sözleşmeler iptal ediliyor, üretici sahipsiz bırakılıyor. Ve şimdi herkes şu tabloyu görsün: Maliyetlerini karşılayamayan üreticiler daha önce 1 milyondan fazla damızlık hayvanını kesime göndermek zorunda kaldı, bugün de süt ineklerini kesime göndermekten başka çareleri yok. Türkiye'nin en kaliteli çiğ sütü süt mamullerine değil süt tozuna gidiyor. Kırmızı et ihtiyacımızın büyük bir bölümü süt ineklerinin kesilmesiyle karşılanıyordu, şimdi buna bile ihtiyaç duyar hâle geldik. Mevsimsel olarak süt üretimi artsa bile sanayici yüksek stok maliyeti bahanesiyle süt alımı yapmıyor ve şimdi toplumda sıkça konuşulan bir konu var, "İklim kanunu çıkarsa hayvancılık bitecek." deniliyor ama biz diyoruz ki: Böyle giderse iklim kanununa falan gerek kalmayacak, sizin bu politikalarınız zaten hayvancılığı yerle bir edecek. Buradan soruyoruz: Değerli arkadaşlar, bu sektörü bilinçli şekilde çöktürmeye mi çalışıyorsunuz? Böyle bir şey varsa bilelim. Bile isteye neden süt üreticisini iflasa sürüklüyorsunuz? Tüketiciyi ithalata mecbur bırakmak kimin işine geliyor? Bu politikalara devam ederseniz bu ülke ithal et olmasa beslenemeyen bir ülke hâline gelecektir. Peki, çözüm nedir? Çözüm bellidir, basittir ama siyasi bir iradeye ihtiyaç var. Et ve sütte dışa bağımlılığı bitirmek, süt üreticisini desteklemek ve küçük aile işletmelerinin yanında olmak gerekir. Çiğ süt fiyatı en az 1,5 kilogram süt yemine endeksli hâle getirilmelidir. Üreticinin emeği korunmalıdır. Küçük aile işletmeleri göz ardı edilmemeli, teşviklerde öncelikli hâle getirilmelidir. Yağlı tohumlar, özellikle yem için kullanılan soya, aspir gibi ürünlerde dışa bağımlılık sona erdirilmelidir. Yerli ve millî hayvan katkı maddelerinin üretimi teşvik edilmelidir. Ekonomik et üretmek istiyorsak meralarımızı

ıslah etmeliyiz. Hayvancılığımızı enerji ve protein açısından zengin kaba yemlerle desteklemeli; yerli melezi ırklarımızı Angus, Charolais, Limousine, Hereford gibi et yönü baskın ırklarla melezleyerek et verimi yüksek besi materyali üretmeliyiz.

Bu topraklar bereketini kaybetmiş değil, bu millet üreticisinden vazgeçmiş değil ancak iktidar üreticinin feryadına kulaklarını tıkıyor ama unutmayalım tarlada izi olmayanın sofrada yüzü olmaz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen Sayın Kaya.

MUSTAFA KAYA (Devamla) - Teşekkür ederim.

Eğer gerçekten güçlü, kendi kendine yeten bir ülke istiyorsak, önce yanlış tarım ve hayvancılık politikalarını bir kenara bırakıp üretenin yanında durmayı öğrenmeliyiz. Yoksa bugün sütü konuşuyoruz, eti konuşuyoruz, Allah korusun, yarın ekmeği nereden bulacağımızı tartışır hâle geliriz.

Değerli arkadaşlar, bu önerimize sizlerden destek bekliyoruz. Anadolu'daki şu an üreticiler de bu önergeyi yakinen takip ediyor ve buradan çıkacak kararı, alınacak kararları dört gözle bekliyor diyor, önerimize desteğinizi bekliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Öneri üzerinde İYİ Parti Grubu adına söz talebi, Trabzon Milletvekili Yavuz Aydın'a aittir.

Buyurun Sayın Aydın. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Yeni Yol Partisi Grubu önerisi hakkında İYİ Parti Grubum adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Ülkemizde et ve süt üreticilerinin yaşadığı büyük sıkıntılar ve Hükûmetin yanlış politikalarının üreticilerimizi nasıl bir çıkmaza sürüklediği ayan beyan ortadadır. Çiftçimiz ve hayvancılıkla geçinen vatandaşlarımız, maliyetlerinin altında ezilirken Hükûmet hâlâ günü kurtarma politikalarıyla yetinmektedir. Çiğ süt üretimi ve büyükbaş hayvan sayımızın yıllar içinde gerilemesinin ne anlama geldiği açıktır. Bu durum, günden güne ateş pahası hâline gelen yerli ve uygun fiyatlı süt ve etin yarın sofralarımızda bulunamayacağına işaretler. Daha önce Tarım ve Orman Bakanına bir soru önergesi vermiştim, vatandaşın et ve süt ürünlerini rahatça temin edebilmesine yönelik çalışmaların olup olmadığını sormuştum fakat verilen cevaplar sahadaki gerçeklerle örtüşmemektedir. Bu yüzden, bugün burada tekrar soruyorum: Üreticiyi desteklemek için ne yapıyorsunuz? Vatandaşın uygun fiyatla et ve süt almasını nasıl sağlayacaksınız? Belirlenen çiğ süt fiyatları üreticiye zarar ettirmektedir. Yem fiyatları sürekli artarken süt fiyatlarını baskılayarak bu sektörü ayakta tutamazsınız. Bugün, üreticimiz, hayvanlarını kesime göndermek zorunda kalmaktadır. Peki, yarın, bu ülkede hayvancılık tamamen bittiğinde bütünüyle dışa bağımlı hâle geldiğimizde ne yapacağız? Hükûmetin yanlış politikaları yüzünden vatandaşlarımız artık temel gıda ürünlerini bile alamaz hâle gelmiştir. Marketlerde fiyatlar her gün değişirken vatandaşlarımız sofrasına ne et ne de süt koyabilmektedir. Tarım ve hayvancılık potansiyeli yüksek bir ülkede temel gıdaya erişimin bu kadar zorlaşması kötü yönetimin en açık göstergesidir. Türkiye bugün ithalata mahkûm hâle gelmiştir. Üreticimiz desteklendiğinde, çiftçimiz emeğinin karşılığını aldığımda Türkiye'nin tarım ve hayvancılıkta dışa bağımlı olması mümkün değildir fakat bugün, yanlış politikalar yüzünden çiftçi tarlasını ekememekte, besici hayvanını elinde tutamamaktadır. Süt fiyatları üreticiyi tatmin etmemekte ama tüketiciye gelene kadar astronomik seviyelere çıkmaktadır. Hükûmet, derhâl, üreticiyi destekleyen, hayvancılığı teşvik eden politikalar üretmeli ve tarımı tekrar ayağa kaldırmalıdır. Aksi hâlde çiftçimiz üretimden tamamen çekilecek, ülkemiz gıda güvenliği açısından büyük bir tehdit altında kalacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

YAVUZ AYDIN (Devamla) - Tamamlıyorum Başkanım.

Üretici kazanmazsa Türkiye kaybedecektir. Hayvancılığın bitmesine, çiftçimizin üretimden çekilmesine seyirci kalamayız. Bu sorun çözülmezse yarın ne çiftçimiz ne de uygun fiyatlı gıda kalacaktır. Üreticiyi desteklemek ve hayvancılığı teşvik etmek zorundasınız, aksi takdirde ülkemiz tamamen ithalata mahkûm olacaktır.

Hükûmeti derhâl kalıcı çözümler üretmeye davet ediyor, öneriyi desteklediğimizi ifade ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Öneri üzerinde Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına söz talebi, İstanbul Milletvekili Kezban Konukçu'ya aittir.

Buyurun Sayın Konukçu. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; her alanda olduğu gibi bu alanda da çok ciddi sorunlar ve çelişkiler var. Yemin, yoğurdun, peynirin fiyatını sanayici belirliyor ancak herkes kendi fiyatını piyasa koşullarına, kurallarına göre belirlerken sütün fiyatını devlet belirliyor. Şimdi, bu çelişkiye birazdan değineceğim ama biraz üreticinin sesine kulak verelim, üretici ne diyor? Sütteki maliyet krizinden dolayı çiftçilere teşvik olarak verilen dana ve düvelerin kesime gittiğini söylüyor üreticiler. Biliyorsunuz, devlet kırsal kalkınma kapsamında beş yıllığına üreticilere teşvik amaçlı hayvanlar verdi ve bu hayvanlar şu anda kesime gidiyor, kesinlikle çok ciddi bir sorun var bu konuda. Üreticilerin Ulusal Süt Konseyinden bir talebi var, bize diyorlar ki: "Süt paritesini 1,5 olarak belirleyin yani yem fiyatı ile süt fiyatı arasında 1,5 kat fark olsun ki biz de insanca yaşayabilelim." Yani her alanda olduğu gibi bu alanda da üreticiler insanca yaşayabilecek koşullar istiyorlar. "Devlet, sanayiciler ve üreticiler için günü kurtaran politikalar belirliyor; bundan bir an önce vazgeçmeli." diyorlar.

Her alanda gördüğümüz TÜİK yalanlarını biz burada da görüyoruz. Yine üreticinin sesine kulak veriyoruz. "TÜİK'in rakamları ile bizim yaşadığımız uyuşmuyor. TÜİK'e bakarsan hayvancılıkta girdi maliyeti yüzde 150-200 arasında ancak "Bizim yaşadığımız enflasyon yüzde 300." diyor süt üreticileri; sütün alım fiyatındaki artış yüzde 100'de kaldığı için aradaki fark yine üreticiye bir maliyet ve sıkıntı olarak geri dönüşüyor.

Sevgili arkadaşlar, 2006 yılında bir Tarım Kanunu kabul edildi. Bu kanuna göre tarımsal destekler gayrisafi millî hasılanın en az yüzde 1'i kadar olmak zorundaydı ancak kanunun uygulanmasına baktığımızda, 2006'dan 2025'e kadar geçen süre boyunca bu hükmün hiç uygulanmadığını görüyoruz. En yüksek oranlar 2006 ve 2007 yıllarında uygulanmış. Gayrisafi millî hasılanın 2006'da yüzde 0,60'ı, bir sonraki yıl 2017'de yüzde 0,63'ü tarım için desteğe ayrılmış ancak 2023'e geldiğimizde bu oran yüzde 0,24'e gerilemiş yani kendi kanununu uygulamama hâlini burada da görüyoruz maalesef. 2006-2023 döneminde çiftçiye ödenmeyen toplam rakam 541 milyar lira. Bu paranın nerede olduğunu soruyor üreticiler, biz de onlar adına buradan tekrar dile getirmek istiyoruz: 541 milyar lira nerede?

Ulusal Süt Konseyi bir karar aldı "Üç ayda bir toplanacağız, süt fiyatlarını belirleyeceğiz." diye ama bu kararına da uymadığı için üreticiler mağdur durumda.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen Sayın Konukçu.

KEZBAN KONUKÇU (Devamla) - Örneğin, Aralık 2024'te toplanması gerekirken bu toplantıyı Ocak 2025'e attıkları için yine geç belirlendi bu rakamlar ve yine, burada da ciddi bir mağduriyet açığa çıktı. Hükûmet, Ulusal Süt Konseyi eliyle enflasyonu baskılama amacıyla süt fiyatlarını kontrol ettiğini söylüyor, çiğ süt referans fiyatlarını sürekli maliyetin altında tutuyor, üretici sattığı sütün tahsilatını bile yapmadan yem fiyatlarına zam geliyor. Burada bakıyoruz ki devletin piyasa kurallarına, kapitalist piyasa

kurallarına aykırı bir şekilde müdahalesini görüyoruz yani devlet, işine geldiğinde komünist gibi davranıyor süt üreticilerine karşı, işine geldiğinde kapitalistlere, sanayicilere karşı neoliberal gibi davranıyor. Bu ne perhiz, bu ne lahana turşusu diyoruz ve YENİ YOL grubunun önerisini biz de destekliyoruz.

Teşekkür ederim. (DEM PARTİ ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Öneri üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz talebi, Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'e aittir.

Buyurun Sayın Gürer.

CHP GRUBU ADINA ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hayvancılık konusunda çok kere gelip burada anlattıklarımız oldu. Çok dinlendi mi? Hayır, dinlenmedi çünkü dinlenmiş olsa yem ithal, aşı ithal, hayvan ithal, et ithal, süt tozu ithal... Türkiye neredeyse kendi hayvancılığını bıraktı, yurt dışından hayvan getirerek sistemi sürdürmeye çalışıyor. 2010 yılında ilk defa başlamıştı bu hayvan ithalatı, et ithalatı; o günden bu yana 10 milyon hayvan geldi, 11 milyon dolar hayvan için yurt dışına paramız gitti ama sorun çözülmedi.

Şimdi, süt olayına bu kez tersten bakalım, üreticiden değil de raftan geriye doğru gelelim. Bugün nereye giderseniz gidin, rafta -bakıyorsunuz- bir litre süt 44 liradan yukarı. Peki, bu 44 liraya sütün çıktığı yerde üretici kaç liradan bu sütü satıyor? Şu Anadolu illerinin çoğunda şu anda çiğ sütü litre fiyatı 14 liradan veriyorlar. Niye veriyorlar? Küçük aile tipi işletmelerinde 10-20 hayvanı olan hemen sağdığı sütü satmak zorunda çünkü yeterli tankı yok, o sütü satamazsa süt bozulacak. Aracı geliyor, diyor ki: Bana 14 liradan sütü verirsen alırım. Sanayici de ona diyor ki: Sen 15 liradan fatura kes, 14 liradan sütü al, ondan sonra ben de senden bu sütü 17 liradan alayım. Yani Ulusal Süt Konseyinin 17 lira 15 kuruş belirlediği fiyat şu anda küçük aile tipi işletmelerin eriştiği bir fiyat değil ama sanayici bir de ne yapıyor biliyor musunuz? Yemi de benden alacaksınız diyor, sütü kimden aldıysa ona da diyor ki: Yemi benden almazsan senin sütünü almam. Peki, yemin fiyatı duruyor mu? Yemin fiyatı durmuyor, sürekli yeme zam geliyor ve bugün 50 kilo süt yemi 700 liraya satılıyor. Yoncası pahalaniyor, mısır silajı pahalaniyor, pamuk tohumu küspesinden oluşan yem pahalaniyor. Hayvancılık yapan küçük aile tipi işletmeler de stok yapamadıkları için yemlerini büyük işletmeler gibi günlük fiyata yakın fiyatlarla aldıklarından bu kez kendi giderleri artıyor. Aşısı, veterineri, ahır giderleri yanında yüzde 70'i yem giderine tabi olduğu için yem fiyatlarındaki artış durdurulmadan hayvancılığın sürdürülebilirliği yok. Bu konuda yapılması gereken de mutlaka yemde yüzde 50 sübvansane sağlanarak besicilik yapan desteklenmeli.

Arkadaşlar, küçük aile tipi işletmeler ayakta kalmazsa büyük çiftliklerle bu işin sürdürülebilirliği olmaz, önümüzdeki süreçte daha büyük sorunlar yaşarız. 2020 yılında yanlış politikalarla doğum anı gelmiş hayvanlar, süt inekleri kesime gitti ve Türkiye'de hayvan açığı devam edip ithalat arttı.

Bakınız, bugün ülkede hayvancılığın sorunlarını aşmanın yolu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Gürer, tamamlayın lütfen.

ÖMER FETHİ GÜRER (Devamla) - Hayvan hastalıklarının önüne geçerse, buzağı ölümlerini Avrupa ortalamasına indirirsek bizim et açığımız kalmaz; yönetimde anlayış eksikliği var. Bu nedenle, hayvancılığın sorunları sürekli katlanarak devam ediyor. Rafta vatandaş pahalı ürün alıyor, üreten kazanamıyor, aracı ile sanayici kendi kârından taviz vermiyor. Şu anda Ulusal Süt Konseyi tavsiye fiyat açıklanıyor, onu taban fiyat sanıyorlar hâlbuki alım tavsiye fiyatı. O fiyatı belirleyen iktidar da sanayicinin yanında durduğu için üreticinin lehine bir sonuç ortaya çıkmıyor.

Burada olması gereken, küçük aile tipi işletmelerini koruyacak, kooperatifleşmenin önünü açacak, üretilen ürünün değer bulmasını sağlayacak yöntemler geliştirmek. Süt mamullerinin markette yanına varamıyorsunuz ama üreten bu işten para kazanamadığı için her geçen gün ahırlar boşalıyor diyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP ve YENİ YOL Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Öneri üzerine Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz talebi, Şanlıurfa Milletvekili Cevahir Asuman Yazmacı'ya aittir.

Buyurun Sayın Yazmacı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA CEVAHİR ASUMAN YAZMACI (Şanlıurfa) - Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri, ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimiz; hepinizi saygıyla selamlıyorum. YENİ YOL Grubunun önerisi üzerine AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım.

Toprağa düşen her alın terinin karşılığını bulduğu bereketli Anadolu coğrafyasında AK PARTİ Hükümetlerimiz döneminde hem tarım hem de hayvancılık alanlarında reform niteliğinde önemli çalışmalara imza atıldı. Devlet eliyle sunulan imkânlarla kırsalda da kalkınma sağlandı. Kısıtlı süreçle birkaç örnekle çalışmalarımızdan bazılarını sizlerle paylaşmak istiyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle tarımda üretimin artması ve kırsalda kalkınmanın daha ileri seviyelere ulaşması için çalışmalarımızı çok yönlü sürdürmekteyiz. Kırsalda Bereket, Hayvancılığa Destek Projesi'yle hayvancılık yapan aile işletmelerimizi güçlendiriyor, gençlerimizin ve kadınlarımızın tarım ve besicilik sektöründe daha fazla yer almalarını sağlıyoruz. Hâlihazırda faaliyette olan aile işletmelerinin yanı sıra ilk kez hayvancılık yapacak genç ve kadınlar bu projeden istifade ediyor. Proje, hayvancılıkta yerli ve yeterli üretime ciddi katkı sunarken girişimciler de kendi işlerini kurma imkânına kavuşuyor. Hayvancılığı ülke tarımının geleceği olarak görüyor, gelişmesine bu denli önem veriyoruz. Islah Eylem Planı'yla hayvansal üretimi planlı üretime dâhil ediyoruz. TÜİK verilerine göre ticari süt işletmelerince 2024 yılında toplanan süt miktarı bir önceki yıla göre yüzde 9,9 artarak 11 milyon 233 bin 466 tona ulaştı. Çiğ sütte temel destek modelini de içinde barındıran yeni destekleme modeliyle çiftçilerimizin refahını sağlamak amaçlı hayvancılık işletmelerimizi ekonomik anlamda güçlü, dirençli ve sürdürülebilir bir yapıya kavuşturuyoruz. 2024 yılının ilk dokuz ayında 208.332 üreticimize 7 milyar 819 milyon 323 bin 939 litre süt üretimine karşılık 3 milyar 343 milyon 533 bin Türk lirası çiğ süt desteği ödemesi yapıldı.

Değerli milletvekilleri, cumhuriyet tarihî kadar köklü bir yapı olan Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü tarımsal üretimde ve hayvancılığın bilinçli bir şekilde geliştirilmesi hususunda ülkenin refah seviyesini artırıyor, dünya standartlarında üretim yapıyor. Tarım Bakanlığımızca Şanlıurfa ve Iğdır'da yürütülen projeye TİGEM çiftlikleri damızlık merkezi oldu. Ekim ayında Tarım ve Orman Bakanımız Sayın İbrahim Yumaklı merkezlerin amaçlarını kamuoyuyla paylaşmıştı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Yazmacı, buyurun lütfen, tamamlayın.

CEVAHİR ASUMAN YAZMACI (Devamla) - İzlenecek hayvancılık yol haritasıyla hayvan sayımız artacak, bölgedeki hayvancılığın da gelişimine katkıda bulunulacak. Etçi ırk damızlık hayvan yetiştiriciliği kapasitesi artırılarak yetiştiricilerimizin etçi ırk damızlık sığır ve besi materyali ihtiyaçlarının karşılanması yönünde çalışmalar böylece hız kazanacak. Sadece Ceylanpınar'da 2025'te 40 bin damızlık etçi sığırın yetiştirilmesi hedefleniyor. Sayın Bakanımız İbrahim Yumaklı nezdinde Bakanlığımızda özveriyle çalışan herkese teşekkür ediyorum.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde ülkemizin kalkınması ve büyümesine büyük katkı sunan çiftçimizin, üreticimizin, zanaatkarlarımızın ve esnafımızın her daim yanında olacağız.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

İYİ Parti Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi bulunmaktadır. Öneriyi okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

2.- İYİ Parti Grubunun, Aydın Milletvekili Ömer Karakaş ve 19 milletvekili tarafından, ticari araçlara takılması zorunlu hâle getirilen yeni nesil Ulusal Taşıt Tanıma Sistemi cihazlarına geçişte yaşanacak sorunlar ve üretim yerinden kaynaklı oluşabilecek ulusal güvenlik sorunlarının tespit edilerek alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 20/1/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 13 Mart 2025 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

13/3/2025

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 13/3/2025 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Turhan Çömez

Balıkesir

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Aydın Milletvekili Ömer Karakaş ve 19 milletvekili tarafından, ticari araçlara takılması zorunlu hâle getirilen yeni nesil Ulusal Taşıt Tanıma Sistemi cihazlarına geçişte yaşanacak sorunlar ve üretim yerinden kaynaklı oluşabilecek ulusal güvenlik sorunlarının tespit edilerek alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 20/1/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 13/3/2025 Perşembe günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere söz talebi, Aydın Milletvekili Ömer Karakaş'a aittir.

Buyurun Sayın Karakaş. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti olarak grup önerimiz üzerine söz almış bulunmaktayım.

Öncelikle şunu söylemek istiyorum: Vergimatik Mehmet Şimşek sürekli tahsildarlık yapıyor ama zaman zaman da mucitliğe soyunuyor. Yine bir icat geliştirdi, araçlara benzin istasyonlarındaki yakıt kaçağını önlemek için “Ulusal Taşıt Tanıma” adı altında bir çip takmaya karar verdiler. Bu çipi üreten firma İsrail firması ancak bunu -minareyi çalan kılıfını buluyor- Hollanda menşeli yaptılar, Hollanda üzerinden getiriyorlar. Yine, bunun montajını yapan yine İsrail firması. İlk başta bu İsrail firması ORPAK'tı, sonra işte “Amerika'ya geçti, satın aldı.” dediler; işte, Gilbarco Veeder-Root, sonra TURPAK yaptı. Bakınız, hepsinin logosu aynı ve burada taşıt tanıma sistemine geçtiklerinde bu TURPAK'ın İsraili, İsrail vatandaşı olan Yönetim Kurulu Başkanını da hemen alelacele değiştirdiler. Şu anda ORPAK, gördüğümüz gibi, İsrail'de hâlen borsada işlem görüyor ama TURPAK adı altında şu an montaj yapılıyor. Şimdi, biraz karmaşık geldi size ama bu çip niye takılıyor? Bu çipi takmalarının sebebi şu: İnsanların şirketleri var, şirketlerinde arabaları var ancak eşinin, çocuğunun yakınının arabası da gidiyor, o şirketin plakasını vererek işte o şirkete gider olmasın diye bu çipi takıyorlar. Peki, bu çipin maliyeti ne kadar? Bu çipin maliyeti 0,15 dolar yani 5 lira. Peki, bizim Darphane kaçıyor? Darphanenin açıkladığı fiyat 16 ila 18 dolar arası yani 120 kat pahalıya alıyor. Peki, vatandaşa kaçıyor? Vatandaşa 2024 yılında 2.160 liraya takıyordu, şimdi, 2025 yılında 2.790 liraya takıyor. Peki, böyle bir çipin takılmasına ihtiyaç var mı? Asla yok çünkü zaten Otobil diye bir sistem var, bu Otobil'i tüm ticari araçlara mecburi getirirsiniz, dolayısıyla bu kaçağın önüne geçmiş olursunuz. Peki, şimdi ilk etapta biz 8 milyon ticari araca takacağız ama 1 Temmuz 2025'ten sonra tüm bireysel araçlara da takacaksınız. Peki, İsrail yarın düğmeye basıp bu çipi patlatırsa... Bu çip nereye takılıyor? Araçların benzin depolarına. Peki, düğmeye basarak bu çipi patlatırsa yani ülkede 35-40 milyon aracı Lübnan'da

yaptığı gibi yani çağrı cihazlarında, telsizlerde, telefonlarda yaptığı gibi patlatırsa ne olacak? Hani ulusal güvenliğimiz için en büyük tehdit İsrail’di, İsrail’i boykot ediyorduk, ürünlerini yemiyoruz, içmiyoruz, almıyoruz; peki arkadaşlar, açıkladım, buyurun işte. Yani siz bir taraftan vatandaş sömürürken, bir taraftan vatandaş ihtiyacı olmayacak bir şekilde maliyet yüklerken diğer taraftan da ulusal güvenliğimizi tehdit ediyorsunuz. Peki, illa yapılması gerekiyorsa ki gerekli değil...

(Uğultular)

ÖMER KARAKAŞ (Devamla) - Arkadaşlar, lütfen biraz dinleyelim.

Gerçekten gerekli değil. O zaman, bizim savunma sanayisi şirketlerimiz yapsın bunu. Eğer adına ulusal taşıt tanıma diyorsanız, ulusal bir şey olsun, İsrail yapımı çipi takmayalım.

Sonuç itibarıyla, burada bir soygun var, bir talan var. Bu işi alan firma Türk firması, İsrail’de yaptırıyor. İlk etapta sırf ticari araçlardan 4 milyar doların üzerinde net kârı var, tüm bireysel araçlara da takıldığında bu 36 milyar dolara çıkacak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Karakaş, tamamlayın lütfen.

ÖMER KARAKAŞ (Devamla) - Değerli arkadaşlar, bu, halkı soyup tek bir vatandaş zengin etme projesidir. Bunu biraz sonra hiçbir AK PARTİ’li milletvekili arkadaşımız da açıklayamaz, bunun savunmasını da yapamaz. Çünkü bunun savunulacak bir tarafı yok. Yani, gerçekten burada yanlış bir şey var. Yani, muhalefetin söylediği her şey yanlış değildir arkadaşlar, bazen bizim söylediklerimize de itibar edin. Dolayısıyla gelin, bu konuda bir araştırma komisyonu kuralım ve bu yanlıştan bir an önce dönün. Eğer dönmezseniz yarın çok büyük ulusal tehditle karşı karşıya kalacağız. İşin maddi boyutunu bir kenara geçtim, soygunu, talanı bir kenara geçtim; vatandaşımız tehlikede, ulusumuz tehlikede.

Tüm Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti, CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Öneri üzerine Yeni Yol Partisi Grubu adına söz talebi, Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ’a aittir.

Buyurun Sayın Özdağ. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Partinin grup önerisi üzerine söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

6 Şubat depreminin ardından, hatırlanacağı üzere, depremlerin yol açtığı ekonomik kayıpların telafisi için ek motorlu taşıtlar vergisi ihdas etmiştiniz. Sebep? Depremden kaynaklı ekonomik kayıpların telafisiydi. Peki, gerçekte neydi? Ülkeyi bilerek ve isteyerek içine soktuğunuz ekonomik çöküşü depreme ihale etmekte. Bunun için Anayasa ve kanunları hiçe sayarak milletin cebine ve sofrasındaki ekmeğe göz dikmeniz maalesef Anayasa Mahkemesi tarafından da onaylanmıştı. Yani 2 defa daha motorlu taşıtlar vergisi almıştınız. İktidar elitleri olarak yiyip içip israfın dibini buluyorsunuz, sonra hesabı milletin garip gureba, yoksul insanlarına ödetmek için elli çeşit alicengiz oyununu tumturaklı ifadelerle boca ediyorsunuz.

İktidar, yaşattığı ekonomik çöküşün faturasını çalışana ve emekliye ödetmeye yemin etmiş gibi hareket ediyor. Ne zaman sıkışsa şapkadan bir tavşan çıkarıp millete vergiler salıyor, ek vergi salıyor, cezaları artırıyor, garip isimlerle fonlar kuruyor, ajanslar ihdas ediyor, üstelik bunları Sayıştayın ve devletin denetiminden vareste tutuyor çünkü millettten haraç alır gibi topladığı paraların nereye harcandığını gizlemek istiyor, hesap vermek yerine “Hesap sorarız.” diyor. İktidarın paraya mı ihtiyacı var? Hemen yol, köprü, tünel vesaire ücretlerine zam, akaryakıtta zam, telefon vergilerine zam; internete, doğal gaz, elektriğe zam, pasaporta, yurt dışı harçlara zam, yemeye içmeye, hasılı her şeye zam, yeni vergiler... Peki, bunlar yeterli oluyor mu? Tabii ki hayır çünkü çuvalın altı öyle bir delik ki ne doldurursan doldur yetmiyor. Devlet hazinesine dadanan tilkiler var, bunlara yiyecek lazım, ambara musallat olan hırsız fareler var, bunların doyurulması için yeni kaynaklar lazım. Milleti yolunacak kaz gibi gördüklerinden

yeni yeni icraatlar çıkarmayı da çok iyi beceriyorlar. Bunlardan biri de vergi bakanı Mehmet Şimşek'in uzun zamandır yolunu yaptığı bir konu, ne diyordu hazret: "Akaryakıttaki vergi kaçaklarını önleyeceğiz." Kendi hesaplarına göre 15 milyarlık vergi kaçagını önlemek için bu konuda hiçbir suçu, günahı olmayan vatandaşın cebine göz diktiler. 10-15 TL maliyeti olan basit bir cihazı millete neredeyse 3 bin liraya satmanın derdine niye düştün ey Mehmet Şimşek? Adına "Ulusal Taşıt Tanıma Sistemi" denen yeni Deli Dumrul vergisiyle 35 milyona yakın araç sahibinden neredeyse 140 milyar lira vergi, pardon, haraç kesecekler. Peki, bu paralar devletin cebine mi girecek? Yok canım, ne alaka? Birilerinin yol verdiklerinin ceplerine girecek. Güya vergi kaybını önlemek iddiasıyla 31 Ocak 2025 tarihine kadar tüm ticari araçlara, 1 Temmuz 2025 tarihine kadar ise tüm araçlara takılmasını zorunlu tuttukları bu UTTS'yle amaçlanan sadece vergi kaybını önlemek olmadığını biliyoruz. Yaklaşık 35 milyon araca takılması hesaplanan taşıt tanıma kitlerinin başka bir ülke menşeli olmasının millî güvenliğimiz için de tehdit oluşturduğunu söylediğimizde hangi gerekçeyle itiraz ediyorlar biliyor musunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Özdağ, tamamlayın lütfen.

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) - Teşekkür ederim.

Efendim, İsrail değil Kanada'yı. Vay be! Ne kadar da ikna edici! Yahu, ha kel Ali, ha Ali kel; İsrail üretir, Kanada üzerinden satarlar, bu kadar basit.

Peki, başka ne var? Söz konusu aparatın temin işi darphaneye verilmiş. Neden? Darphane ihaleleri nasıl bir denetime tabi? Bu ihale darphane tarafından bir firmaya verilmiş, firma ise bu aletleri İsrail'den tedarik etmiş fakat Kanada üzerinden Türkiye'ye getirileceği iddia ediliyor. Bu iddia doğru mu? Bir açıklama yapmayı düşünüyor musunuz? Tanesini vatandaşa 3 bin TL'ye satacakları bu aparatı araç el değiştirdiğinde yeniden alacaksınız. Ben aracımı sattığımda kendi aracımda bulunan kiti kullanamayacağım, diğer şahıs da o kiti kullanamayacak; o da yeni alacak, ben de yeniden bir kit almış olacağım. Hem bir yandan Ulusal Taşıt Tanıma Sistemi diyorsunuz... Gelin, bunu Türkiye'deki mühendislerimiz yapamaz mı?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) - Uçak yaptığınızı söylüyorsunuz, tank yaptığınızı söylüyorsunuz ve de helikopter yaptığınızı söylüyorsunuz; bir kiti mi yapamıyorsunuz Allah aşkına? Bu kiti Türkiye'deki mühendisler yapar. Lütfen, tekrar, yeniden millî ve yerli olun diyorum.

İYİ Partinin grup önerisini yürekten destekliyoruz, kendilerine de teşekkür ediyorum. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Öneri üzerinde Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına söz talebi, Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'a aittir.

Buyurun Sayın Olan. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA HÜSEYİN OLAN (Bitlis) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, ekranları başında bizleri izleyen cezaevindeki yoldaşlarımız, değerli halkımız; Ulusal Taşıt Tanıma Sistemi'yle akaryakıt istasyonlarında rekabet eşitliğinin sağlanması ve kayıt dışı ekonominin önlenmesi amaçlanmaktadır. İlk olarak mükellefler üzerinden 31 Ocak 2025 tarihine kadar başvuru yapmaları ve sonrasında tüm araçlara uygulanması planlanan bir sistemden bahsediliyor. Bu sistemin uygulanması üzerinden tartışmayı bir kenara bırakarak maliyetin mükelleflere mal edilmesini tartışmak gerekiyor.

Bu halk pandemi atlattı, deprem atlattı; bu halk ekonomik kriz içinde, bu halk derin yoksulluk içinde, esnaf kan ağlıyor. İş yerleri giderlerini karşılamak için kırk takla atarken devlet maliyeti 5 TL olan bir çipi yaklaşık 3 bin TL'ye mükellefe satmaya çalışarak bir rant kapısını aralamaktadır. İktidar birilerini zengin etme derdine düşmüştür. İçişleri Bakanlığı millete SMS yollayarak "Aman, dolandırıcılara karşı uyanık olun." derken asıl dolandırıcılığı Maliye Bakanlığının kendisi yapmaktadır. Elektrik faturalarını 1.050 TL'den 2 bin TL'ye yuvarlayanlar, 5 TL'yi de ne yazık ki 2.800 TL'ye

yuvarlamaktadırlar. Artık bu işin cılkını çıkardınız. Varsa vergi kaybınız ki vardır, gidin; Cengiz, Limak, Kalyon, Kolin Holdingden çıkartın. Vergi kaybınızın nedeni, yandaşlarınızın ödeyeceği vergiye çizgi çekmekten gelmektedir. Eskiden devlet mükellefin ortağıydı, şimdi ise patronu oldu.

İYİ Parti, grup önerisiyle bu durumu ulusal güvenlik açısından değerlendirmiş ama bu ülkenin en büyük ulusal sorunu yolsuzluk ve yoksulluktur. Bu ülkede, doğmamış çocuğun bile neredeyse kişisel bilgileri çalınmış durumdadır. Bütün teknolojinin altyapısı yabancı firmalara ait, cebimizdeki telefonda tatalım, bindiğimiz araca, evimizdeki eşyaya varıncaya kadar. Ne kalmış ki? Sen bilimi ve sanayiye sadece bomba ve ölüm makinelerinden ibaret görürsen, sen toplumsal yaşam alanlarını bir bir kısıp insanları üstü açık bir cezaevinde yaşamak zorunda bırakırsan; aydınların, bilim insanlarının çalışma ve yaşam koşullarını zorlaştırıp yurt dışına çıkmalarına neden olursan 5 TL'lik bir çipi bile üretemeyecek bir duruma düşersin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Olan, tamamlayın lütfen diyorum.

HÜSEYİN OLAN (Devamla) - Tamamlıyorum.

Devletin kendi halkını bir gelir kaynağı olarak görmesi ve sömürmesinin sanırım Türkiye dışında benzer örneği de yoktur. Bakanlığın mükellefleri koruyucu bir yerden yaklaşması gerekmektedir. Kaldı ki ticaretle uğraşmak kumar oynamaktan farksız bir duruma gelmiştir.

Bugünkü koşullarda iş yerleri iflas etme ile etmeme arasında ince bir çizgide durmaktadırlar. Küçük ve orta ölçekli esnafın kısa vadede darboğazdan çıkması için vergi borçları yapılandırılarak ödeme kolaylığı sağlanmalıdır. Uzun vadede de köklü ve sağlam adımlar atılarak üretim sektörü rahatlığa kavuşturulmalıdır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Öneri üzerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz talebi, Antalya Milletvekili Aykut Kaya'ya aittir. (CHP sıralarından alkışlar)

Buyurun Sayın Kaya.

CHP GRUBU ADINA AYKUT KAYA (Antalya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulumuzu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Ulusal Taşıt Tanıma Sistemi akaryakıt alımlarında araç plakalarının otomatik olarak sisteme kaydedilmesini sağlayan ve böylece vergi kaybını önlemeyi amaçlayan bir uygulama. Hedefi akaryakıt sektöründeki kayıt dışılığı engellemek ve denetimi artırmak. Bu amacı destekliyoruz ancak sistemin uygulanış biçimi, yüksek maliyeti, vatandaşlarımıza getirdiği ek yükler, yerli üretim yerine yabancı teknolojiye bağımlı olması ve veri güvenliği riskleri ciddi soru işaretleri yaratmaktadır.

Öncelikle yerli üretim konusuna dikkat çekmek istiyorum. Türkiye'nin mühendisleri ve teknoloji firmaları bu sistemi geliştirebilecek kapasitedeyken neden yabancı bir firmaya ihale edildi? Böylesine stratejik bir projede TÜBİTAK ve ASELSAN gibi millî kurumlarımızın sürece dâhil edilmesi gerekirdi. Eğer gerçekten yerli bir çözüm yerine yabancı teknoloji tercih edildiye bu sadece ekonomik değil aynı zamanda ulusal güvenlik açısından da büyük risk oluşturmaktadır.

Maliyet yükü ise bir diğer önemli sorundur. Her araç sahibine 2.800 TL'ye varan bir maliyet yüklenirken akaryakıt istasyonlarının uyumu için de milyarlarca lira harcanması gerekiyor. İlk etapta 8 milyon araca takılacak bu cihaz 2025'te 2.790 liraya vatandaşa satılıyor. Darphane, sistemin temelini oluşturan RFID çipinin maliyetinin 15 sent ya da 5,5 lira olduğu iddialarını yalanladı ve üretim maliyetinin 16-18 dolar olduğunu açıkladı. Peki, bu çip neden yüzde 120 pahalıya alınıyor ve vatandaşa 516 katına satılıyor? Mevcut taşıt tanıma sistemleri zaten kullanılırken neden herkesin yeni bir cihaz takması zorunlu hâle getiriliyor?

Üçüncü önemli mesele ise ulusal güvenlik riskidir. Eğer yabancı menşeli bir sisteme kritik verilerimizi emanet edersek veri güvenliği tehlikeye girebilir. UTTS'yle milyonlarca aracın akaryakıt verisi toplanacak ve bu veriler stratejik öneme sahip olacaktır. Donanım ve yazılım yabancı kaynaklı olduğunda sistemde siber saldırıya açık noktalar oluşabilir.

Peki, çözüm nedir? Öncelikle, yerli üretim teşvik edilmeli ve bu sistem tamamen millî kurumlarımız tarafından geliştirilmelidir. Ayrıca, vatandaşın sırtına binen maliyet hafifletilmeli, devlet bu yükü azaltacak teşvikler sunmalıdır. UTTS'nin maliyeti doğrudan araç sahiplerine ve akaryakıt istasyonlarına yüklendiğinde büyük bir ekonomik külfet doğmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Kaya, tamamlayın lütfen.

AYKUT KAYA (Devamla) - Bu nedenle, ya cihaz maliyetleri düşürülmeli ya da devlet tarafından sübvansiyon ve vergi indirimleri sağlanarak vatandaşın yükü hafifletilmelidir. Böylece hem sistemin etkin bir şekilde uygulanması sağlanır hem de ekonomik adalet korunmuş olur.

Sonuç olarak, ülkemizde taşıt tanıma sistemleri yeterince yaygınlaşmışken UTTS'ye ihtiyaç var mıydı? Eğer bu ihtiyaç kaçınılmaz idiyse yöntemin hatalı olduğu ortadadır. Hükûmete çağrımız: Bu projeyi şeffaf bir şekilde gözden geçirin, yerli sanayiye destekleyin ve vatandaşımızın mağduriyetini önleyin.

Genel Kurulumuzu saygıyla selamlıyorum. (CHP, İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Öneri üzerinde Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz talebi, Niğde Milletvekili Cevahir Uzkurt'a aittir.

Buyurun Sayın Uzkurt. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA CEVAHİR UZKURT (Niğde) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti Grubunun önerisi hakkında konuşmak üzere grubum adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, önergede yer alan ve az önce değerli konuşmacıların dikkat çektiği siber saldırı ve ulusal güvenlik gibi konular hepimizin hassas olduğu ortak konularımızdır. Bizler, özellikle sınırlarımızın içerisinde ve dışarısında terörle mücadele ettiğimiz gibi, siber saldırı ve siber terör de öncelikli mücadele alanlarımızdan biri olmuştur, olmaya da devam edecektir.

Bugün akaryakıt sektörüne baktığımızda 2,2 milyon vergi mükellefine ait 8 milyon taşıtın olduğunu görüyoruz. Bu taşıtlardan sadece 2,5 milyon adedinde akaryakıt dağıtım şirketleri tarafından verilen taşıt tanıma sistemi etiketleri kullanılmakta ve bu etiketler -emin olun- verilirken plaka bilgileri doğrulanmadan verilmektedir; bu nedenle de akaryakıt alan taşıtların plaka bilgisi doğruluğu teyit edilememektedir. Bu sistemi kullanmayan fakat yakıt harcamasını gider olarak gösteren yaklaşık 5,5 milyondan fazla aracın plaka bilgileri de ödeme kaydedici cihazlara elle girilmektedir. Dolayısıyla bu şartlar altında ödeme kaydedici cihazlar tarafından üretilen fiş bilgilerinde aslında yakıt alan taşıttan ziyade başka plakalar üzerine kesilmiş fişler bulunmakta ve bu da haksız bir şekilde vergi indirimine konu edilebilmektedir.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Otobili zorunlu hâle getirdiniz mi çözülüyor Sayın Vekilim.

CEVAHİR UZKURT (Devamla) - Bakın, yeni getirilen Ulusal Taşıt Tanıma Sistemi'nin temel amacı da özellikle akaryakıt istasyonlarında taşıt plakalarının elle girilmesinin önlenmesi ve dolayısıyla bunlardan kaynaklı suistimallerin açmış olduğu vergi kayıplarının giderilmesine yöneliktir. Bugün Türkiye'de bulunan 36 dağıtım şirketinden sadece 13 tanesi taşıt tanıma sistemi kullanmaktadır, diğer 23 tanesinde ise taşıt tanıma sistemi bulunmamaktadır. Dağıtım şirketlerinin kullanmış olduğu taşıt tanıma sistemleri de sadece kendi istasyonlarında geçerli olup başka bir dağıtım şirketinin istasyonunda

ve sisteminde teknolojik olarak uyum sağlayamamaktadır. Dolayısıyla yeni getirilen Ulusal Taşıt Tanıma Sistemi'ne entegrasyon açısından da teknolojik olarak eski sistemin yeni sisteme çok uyumlu olmadığı görülmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın Sayın Milletvekili.

CEVAHİR UZKURT (Devamla) - Dolayısıyla arkadaşlar, yeni taşıt tanıma sistemi aslında sadece araçlara takılan bir çipten ibaret değildir. Bakın, yeni sistemde yurt içinde veri merkezlerinin kurulması, proje kapsamındaki tüm verilerin ülke içinde saklanması temini, teknoloji geliştirme ve yerleştirme çalışmaları ve sözleşme tarihinden itibaren yirmi dört ay içerisinde yerli bir üretim sisteminin kurulmasını da öngörmektedir.

ÖMER KARAKAŞ (Aydın) - Ama şu an hepsi İsrail'e gidecek bilgilerin.

CEVAHİR UZKURT (Devamla) - Şuna emin olunuz ki burada kullanılacak ve geliştirilecek bütün teknolojiler yine Türk mühendisleri tarafından yapılacaktır. Dolayısıyla aslında yeni geliştirilecek Ulusal Taşıt Tanıma Sistemi yabancı firmalara bağımlı, tekel niteliğindeki sistemi bir tarafa bırakıp hiçbir kamu kaynağı kullanmadan tamamen yerli imkânlarla geliştirilen bir sistemi öngörmektedir.

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) - ALTAY tankı gibi, ALTAY tankı gibi mi?

CEVAHİR UZKURT (Devamla) - Dolayısıyla tebliğin uygulanmasıyla önergede bahsedilen hiçbir endişenin doğru olmadığını ifade ediyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MURAT EMİR (Ankara) - Yoklama istiyoruz Sayın Başkan.

SEMİH IŞIKVER (Elâzığ) - Sayın Başkanım, oylamaya geçmeden karar yeter sayısı istiyoruz.

MURAT EMİR (Ankara) - Yoklama istedik biz öncesinde.

BAHADIR NAHİT YENİŞEHİRLİOĞLU (Manisa) - Milliyetçi Hareket Partisi istedi.

MURAT EMİR (Ankara) - Biz önce istedik Sayın Başkan.

BAHADIR NAHİT YENİŞEHİRLİOĞLU (Manisa) - Hayır, önce o çıktı, önce orası kalktı, karar yeter sayısı istedi, Milliyetçi Hareket Partisi önce hareket etti.

BAŞKAN - Sayın Grup Başkan Vekilleri, eğer toplantı yeter istenmiş ise karar yeter değil toplantı yeter talebi gündeme alınır, Tüzük'ümüz de bu şekildedir. O nedenle, yoklama talebinin gereğini yerine getireceğim.

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

MURAT EMİR (Ankara) - Yoklama istiyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Sayın Emir, Sayın Ersever, Sayın Öztürkmen, Sayın Bingöl, Sayın Coşar, Sayın Arslan, Sayın Sümer, Sayın Karaoba, Sayın Kaya, Sayın Dinçer, Sayın Gürer, Sayın Yontar, Sayın Ceylan, Sayın Ünver, Sayın Elçi, Sayın Bülbül, Sayın Çorabatur, Sayın Kanko, Sayın Öztrak, Sayın Adıgüzel.

Yoklama için iki dakika süre veriyorum.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN - Toplantı yeter sayısı yoktur.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.41

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 16.47****BAŞKAN: Başkan Vekili Gülizar BİÇER KARACA****KÂTİP ÜYELER: Yasin ÖZTÜRK (Denizli), Adil BİÇER (Kütahya)**

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 66'ncı Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN - İYİ Parti grup önerisinin oylanmasından önce istem üzerine yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi yoklama işlemi tekrarlayacağım.

Yoklama için iki dakika süre veriyorum.

Yoklama işlemi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, toplantı yeter sayısı yoktur.

Yapılan ikinci yoklamada da toplantı yeter sayısı bulunamadığından, alınan karar gereğince, kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek üzere 18 Mart 2025 Salı günü saat 15.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 16.49

VIII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Karabük Milletvekili Cevdet Akay'ın, TBMM Başkanlığına sunulan kanun teklifleri ile siyasi parti grup önerilerine ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın cevabı (7/24873)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Sayın Numan KURTULMUŞ tarafından TBMM İç Tüzüğü'nün 100. Maddesi gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ve talep ederim.

Cevdet AKAY

**Karabük Milletvekili
Plan ve Bütçe Komisyonu Üyesi**

- 1- 28. Dönem 1.Yasama Yılı'nın başından bu yana, Genel Kurul Gündemi'ne kaç adet Grup Önerisi sunulmuştur?
- 2- Siyasi Parti Grupları tarafından, TBMM Genel Kurul Gündemi'ne sunulup kabul edilen ve reddedilen grup önerileri nelerdir?
- 3- 28. Dönem 1.Yasama Yılı'nın başından bu yana, TBMM Başkanlığı'na kaç adet kanun teklifi sunulmuştur? Sunulan kanun tekliflerinin siyasi partilere ve tekliflerin bulundukları aşamaya (komisyon, gündem, yasalaşma) göre dağılımları ne şekildedir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : Z-43452547-120.07.03- 1558480
Konu : Soru Önergesi

13.03.2025

Sayın Cevdet AKAY
Karabük Milletvekili

İlgi : 05.03.2025 tarihli ve 7/24873 esas numaralı yazılı soru önergeniz.

TBMM Başkanlığına sunulan kanun teklifleri ile siyasi parti grup önerilerine ilişkin ilgi önerenizde yer alan sorularınız ekte cevaplandırılmıştır.
Bilgilerinizi rica ederim.

Bekir BOZDAĞ
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek:

1- Soru Cevabı

EK-1

CEVAPLAR:

Cevap 1.- 28. Yasama Döneminde (10.03.2025 tarihi itibarıyla) siyasi parti grupları tarafından toplam 576 grup önerisi verilmiştir.

Cevap 2.- Başkanlığımızca siyasi parti grup önerilerine ilişkin olarak konu bazlı istatistik tutulmamaktadır.

Cevap 3.- 28. Yasama Döneminde (10.03.2025 tarihi itibarıyla) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan kanun tekliflerinin son durumlarına ve teklif sahibi milletvekillerinin mensubu bulundukları siyasi partilere göre dağılımı aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Kanun Teklifi Sahibi Milletvekillerinin Üyesi Olduğu Siyasi Partinin Adı	Toplam	Komisyonunda Bulunan	Gündemde	Kanunlaşan	Geri Alınan
Adalet ve Kalkınma Partisi	211	33	93	85	
Cumhuriyet Halk Partisi	1872	1870			2
Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi	244	243			1
Milliyetçi Hareket Partisi	84	84			
İYİ Parti	100	100			
Yeni Yol Partisi	9	9			
Saadet Partisi	43	43			
Demokrasi ve Atılım Partisi	155	154			1
Yeniden Refah Partisi	40	37			3
Hür Dava Partisi	5	4	1		
Demokrat Parti	11	11			
Türkiye İşçi Partisi	13	13			
Demokratik Bölgeler Partisi	2	2			
Demokratik Sol Parti	2	2			
Yeşiller ve Sol Gelecek Partisi	158	158			
Gelecek Partisi	1	1			
Bağımsız	28	28			
DEM Parti, Deva, Saadet Partisi, Yeniden Refah, Bağımsız	1	1			
Deva, Saadet Partisi	1	1			
CHP, DP, EMEP, TİP, Yeniden Refah	1	1			
DEM Parti, Yeşil Sol Parti	1	1			
Toplam	2982	2796	94	85	7

2.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, milletvekillerinin basın toplantılarına ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın cevabı (7/25042)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Sayın Numan KURTULMUŞ tarafından yazılı olarak cevaplandırılması hususunu; Anayasanın 98. ve İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince saygılarımla arz ederim.
04.03.2025

Av. Uğur BAYRAKTUTAN
Artvin Milletvekili

- 1- Türkiye Büyük Millet Meclisi çatısı altında Milletvekilleri tarafından gerçekleştirilen basın toplantıları Meclis faaliyeti kapsamında sayılmakta mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : Z-43452547-120.07.03-1598490
Konu : Soru Önergesi

13 .03.2025

Sayın Uğur BAYRAKTUTAN
Artvin Milletvekili

İlgi : 05.03.2025 tarihli ve 7/25042 esas numaralı yazılı soru önergeniz.

Başkanlık Divanının 06.02.2013 tarihli ve 41 sayılı Kararı ile kabul edilen *Türkiye Büyük Millet Meclisinde Basın ve Yayın Mensuplarının Çalışmaları Hakkında Yönetmelik*'in 12'nci maddesinin dördüncü fıkrası, "*TBMM Basın Toplantı Salonunda, sadece milletvekilleri ile TBMM'de temsil edilen siyasi partilerin milletvekili olmayan genel başkanları partilerine mensup milletvekilleriyle birlikte basın toplantısı yapabilirler.*" hükmünü haizdir. Bu hüküm uyarınca TBMM Başkanlığının milletvekilleri tarafından gerçekleştirilen basın toplantıları ile ilgili görevleri, söz konusu toplantılar için mekân ayrılması ve basın mensuplarına duyuruların yapılması ile sınırlıdır.

Öte yandan TBMM İçtüzüğü'nün 100'üncü maddesinde; "*Başkanın, Başkanlık Divanının, Başkanlık Divanı üyelerinin ve Danışma Kurulunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin faaliyetleriyle ilgili görevleri hakkında, Başkanlıktan yazılı soru sorulabilir.*" hükmü yer almaktadır. Basın toplantılarının hukuki mahiyetine ilişkin önergenizin TBMM İçtüzüğü'nün 100'üncü maddesi kapsamına girmediği değerlendirilmiştir.

Bilgilerinizi rica ederim.

Bekir BOZDAĞ

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

